

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Frances Hodgson Burnett: Malá princezna.
Srovnání anglického originálu s německým
překladem a vytvoření českého překladu textu.**

Pavλίna Hollá

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra germanistiky

Studijní program Filologie

Studijní obor Cizí jazyky pro komerční praxi

Kombinace angličtina – němčina

Bakalářská práce

**Frances Hodgson Burnett: Malá princezna.
Srovnání anglického originálu s německým
překladem a vytvoření českého překladu textu.**

Pavλίna Hollá

Vedoucí práce:

Mgr. Andrea Königsmarková

Katedra germanistiky

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2012

.....

Děkuji Mgr. Andree Königsmarkové za odborné vedení mé bakalářské práce i za její cenné připomínky.

Obsah

1	ÚVOD	1
2	TEORIE PŘEKLADU	4
	2.1 Osoba překladatele.....	4
	2.2 O překladu	5
	2.3 Překlad žánrů a literární překlad	7
	2.4 Typy překladu.....	8
	2.5 Překladatelské postupy.....	10
3	NÁVRH ČESKÉHO PŘEKLADU SROVNÁVANÝCH PASÁŽÍ	13
4	KOMENTÁŘ K PŘEKLADU	49
5	SROVNÁNÍ ANGLICKÉHO ORIGINÁLU S NĚMECKÝM PŘEKLADEM	54
	5.1 Textové shody.....	54
	5.2 Typy textových rozdílů	55
	5.2.1. Varianty funkčního ekvivalentu originálu na větné úrovni.....	55
	5.2.2. Varianty funkčního ekvivalentu originálu na lexikální úrovni.	59
	5.2.3. Žádoucí proměny	60
	5.2.4. Nežádoucí proměny	62
	5.3 Evaluace.....	63
6	GLOSÁŘE	69
7	ZÁVĚR	73
8	ABSTRAKT	74
9	RESUMÉ	75

10 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	76
10.1 Prameny.....	76
10.2 Literatura.....	76
10.2.1 Literatura tištěná.....	76
10.2.2. Literatura dostupná online.....	77
11 SEZNAM PŘÍLOH.....	78

1 ÚVOD

Cílem mé bakalářské práce je srovnat tři vybrané kapitoly z knihy „*Malá princezna*“ od britské autorky F. H. Burnettové s německým překladem a vytvořit návrh českého překladu textu.

Předpokládám, že německá verze bude pro cílového čtenáře vhodnější, protože překladatelka mohla vycházet z původního díla a zároveň ho mohla přizpůsobit současným dětským čtenářům.

Při zpracování své bakalářské práce jsem vycházela z různých tištěných i internetových zdrojů, např. z knih *Překlad a překládání* od Dagmar Knittlové nebo *Překlad jako kreativní proces* od Zbyňka Fišera.

Teoretická část této práce se zaměřuje na osobu překladatele a kompetence, které by v ideálním případě měl mít. Poté zkoumá teorie týkající se překladu. V této části jsou zmíněni odborníci a lingvisté zabývající se překladem, a to např. J. Catford, L. F. Malinowský nebo P. Newmark. Dále jsou zde popsány různé typy překladu a překladatelských postupů.

Ke srovnání a překladu jsem zvolila tři kapitoly z knihy, a to kapitolu pátou, sedmou a sedmnáctou. Důvodem pro tuto volbu bylo, že mezi pátou a sedmou kapitolou je patrný silný kontrast mezi bohatou studentkou v kapitole páté a chudou žebračkou v kapitole sedmé. V sedmnácté kapitole dojde k rozuzlení příběhu a je zde vidět náznak šťastného konce příběhu.

Návrh českého překladu je doplněn poznámkami pod čarou, které odkazují k další kapitole práce, tedy ke komentáři k překladu. Ten se zabývá problematickými místy překládaného textu a snaží se nalézt ve spolupráci s teoretickou částí této práce vhodná řešení.

Pátá kapitola této práce řeší porovnání anglického originálu s jeho německým překladem. Zde jsou popsány různé textové shody a druhy textových rozdílů.

Poslední kapitola se zabývá zpracováním dvou trojjazyčných glosářů. První z nich je zaměřen na módu a ošacení, které je v knize popisováno, protože se oblečení tehdejší doby poměrně liší od toho současného. Druhý glosář je obecnější a je v něm slovní zásoba, která je pro tuto knihu typická.

V příloze je originální anglický text, jeho německý překlad a informace o autorce F. H. Burnettové.

Kniha „*Malá princezna*“ vypráví o dívce, která se jmenuje Sára Creweová. Narodila se v Indii, kde nějakou dobu žila se svým bohatým otcem, kapitánem Crewem. Když je Sáře sedm let, rozhodne se její tatínek, že ji dá na internátní školu do Londýna. A tak se Sára setkává se slečnou Minchinovou, která je ředitelkou oné školy. Slečna Minchinová Sáru od počátku nemá příliš v lásce a dalo by se říci, že jí záleží pouze na dobrém jménu školy a na penězích Sářina otce.

Sára stráví ještě několik dní se svým tatínkem v Londýně, kde pro ni společně nakupují velmi extravagantní oblečení a kde také koupí panenku Emily. Poté se Sářin tatínek vrací zpět do Indie a Sára začne navštěvovat školu. Zde si Sára najde kamarádky, které ji díky jejímu vypravěčskému talentu obdivují a po čase jí začnou říkat „princezno“. Avšak její spolužačka Lavinia ji nesnáší, protože na ni žárlí. Sářin tatínek je daleko v Indii a maminku nemá.

Po dvou letech strávených u slečny Minchinové slaví Sára narozeniny a od tatínka dostane panenku, kterou pojmenuje „Poslední panenka“ jako připomínku toho, že brzy bude příliš velká na to, aby si hrála s panenkami. Přesně ve chvíli, kdy oslava vrcholí, přijde ale zdrcující zpráva: Kapitán Crewe je mrtev a před smrtí přišel o všechny své peníze. Slečna Minchinová okamžitě zruší oslavu a Sáře krutě sdělí, že všechny Sářin majetek patří nyní škole, že je žebračka a že bude muset pracovat.

Sára je nucena odstěhovat se ze svého luxusního pokojíčku do podkroví, kde žije s další malou služkou Becky. Zde jí dělá společnost kromě Becky jen krysa, kterou Sára pojmenuje Melchisedec. Občas za ní

také přicházejí její bývalé spolužačky Lottie a Ermengarda. Sára musí tvrdě pracovat, vyřizovat pochůzky pro kuchařku, uklízet pokoje a k tomu ještě učí mladší žákyně.

Ze Sářiny bezvýchodné situace ji zachrání náhoda. Do sousedního domu přijede přítel kapitána Crewea, pan Carrisford, který se již dva roky snaží Sáru najít. Protože ale netuší, ve které internátní škole se nachází, hledá ji například v Paříži nebo v Rusku. Ani by ho nenapadlo, že je Sára hned ve vedlejším domě. Jeho indický sluha Ram Dass Sáru spatří, když hledá svého opičáka, který k ní utekl. Bohužel ani Ram Dass, ani pan Carrisford netuší, jak vlastně Sára vypadá. Když ale vidí, v jak nuzných podmínkách žije, tak jí Ram Dass společně s panem Carrisfordem připraví překvapení v podobě jídla, nábytku a oblečení. Sára netuší, od koho to všechno dostala.

Jednou v noci k ní Ram Dassův opičák uteče znovu, ale protože je venku příliš chladno, nechá si ho u sebe až do rána a poté ho jde vrátit. Ráno se po rozhovoru s panem Carrisfordem dozví, že ji hledali a že všechny tátovy peníze ztraceny nebyly. Příběh končí šťastně, přestože tatínka Sáře již nikdo nevrátí.

2 TEORIE PŘEKLADU

2.1 Osoba překladatele (zpracováno podle Z. Fišera)

Překladatelství je náročný proces vyžadující od překladatele různé kompetence a vlastnosti. Nejlepší možný překlad vznikne, když je cílovým jazykem jazyk mateřský.

„Profil ideálního překladatele doplňují i vlastnosti, které se jako pozitivně působící vlastnosti vyskytují u tvořivých osob vůbec. Stručně řečeno, jsou to vedle schopnosti tvořivého myšlení a schopnosti imaginativního myšlení také vytrvalost, houževnatost, otevřenost, nekonvenčnost, kritičnost, originalita, samostatnost, živost, činnost, touha po informacích, asertivita chápána jako průbojnost (...).“ (Fišer, 2009, s. 45)

Mezi kompetence překladatele patří kompetence: jazyková, textotvorná, literární, sociálně-organizační, řešeršní, kulturní a strategická.

1. Jazyková kompetence: Pro každého překladatele je samozřejmostí jazyková kompetence ve výchozím jazyce (VJ) i v cílovém jazyce (CJ). Do jazykové kompetence také spadá jistá odbornost překladatele – ten by měl být schopen odbornému textu porozumět natolik, aby ho mohl adekvátně interpretovat.

2. Textotvorná kompetence: Překladatel musí být schopen vytvořit text na takové úrovni, aby bylo podle výběru jazykových prostředků možné určit, o jaký druh textu se jedná.

3. Literární kompetence: V rámci literární kompetence se v zásadě jedná o schopnost vytvoření esteticky působících textů. Na druhou stranu ale od překladatele nelze požadovat vytvoření vysoce hodnotných

uměleckých textů¹. Při překládání je důležitá imaginativnost překladatele. Ten musí být schopen představit si situaci popisovanou ve VJ, aby ji mohl správně interpretovat do CJ.

4. Sociálně-organizační kompetence: Překladatel si musí umět svou činnost dobře zorganizovat a musí si umět zajistit odpovídající prostředky, jako jsou elektronické a tištěné slovníky, odborný poradce, dostatečné platové ohodnocení a vhodné prostředí k práci.

5. Rešeršní kompetence: Velmi důležitá je práce s náležitými zdroji informací².

6. Kulturní kompetence: Zde je podstatné znát kulturní a historické pozadí VJ i CJ. Překladatel je vlastně zprostředkovatelem mezi dvěma kulturami. Interkulturní vzdělání lze získat pouze neustálým sebezdokonalováním.

7. Strategická kompetence: Podle **E.Gromové** je strategická kompetence tou nejvýznamnější kompetencí překladatele. Jde o propojení všech vědomostí a schopností překladatele.

2.2 O překladu (zpracováno podle D. Knittlové)

Tradičně se překladatelé zabývali primárně estetickou stránkou textu, teprve od počátku dvacátého století se začal uplatňovat přístup lingvistický. Již v 60. letech 20. století byla napsána řada lingvistických děl o teorii překládání. Velkým překladatelským problémem byla dlouhou dobu otázka ekvivalence. Ekvivalence je snaha o přenesení co největšího množství informací z VJ do CJ, přestože se oba jazyky liší po stránce gramatické, syntaktické a lexikální.

---

¹ Pro překlad uměleckých textů je ideální, pokud je překladatel zároveň básníkem či spisovatelem – např. J. V. Sládek, K. Čapek, V. Nezval, apod.

² Těmito zdroji informací se myslí primární literatura, ale i např. internetové nebo tištěné slovníky, encyklopedie, internetové stránky nebo konzultace s rodilými mluvčími.

J. Catford byl jazykovědcem, který přišel na to, že jazykové prostředky VJ i CJ nemusí být totožné³. Jeho dílo je založeno na porovnávání jazyků. Podle něj je podstatné, aby jazykové prostředky VJ i CJ plnily stejnou funkci. Jedná se o tzv. funkční přístup. J. Catford byl též prvním, kdo formuloval pragmatický přístup, což je vztah mezi jazykem a lidmi.

Podle polského teoretika **L. F. Malinowského** je doslovný překlad nesrozumitelný, ale na druhé straně příliš volný překlad dostatečně nezachycuje kulturní prostředí VJ. Tento problém řeší překlad s komentářem.

Na tyto teorie navazuje **J. R. Firth**, který vyzdvihuje funkčnost výpovědi a objasňuje, jak vznikl v lingvistice pojem ekvivalence.

Dalším teoretikem překladu byl americký lingvista **E. Nida**, který charakterizuje překlad jako přenesení textu ve VJ z tzv. povrchové roviny do roviny hloubkové. Zde si překladatel musí ujasnit význam tohoto sdělení a teprve poté ho může formulovat v povrchové rovině CJ. Podle Nidy je základním cílem překladu přenesení informací po obsahové i formální stránce. Při překládání je důležité brát v potaz charakter sdělení, cíl autora a také adresáta (komu je daný text určen). Podstatné je stylistické uspořádání slov a jejich výběr; je důležité si uvědomit, že v různých jazycích existují různé stylistické normy a podle toho se při překládání řídit.

Britský profesor translatologie **P. Newmark** rozlišuje dva typy překladu, a to překlad komunikativní a sémantický. Komunikativní překlad je podle Newmarka jednodušší a inklinuje k undertranslation (ubírání informací), zatímco sémantický překlad je složitější, detailnější a často přidává informace. Táhne k overtranslation (přidávání nadbytečných informací). Avšak v překladech se většinou objevují oba typy.

---

³ V historii se však tímto principem řídil i M. Luther.

A. D. Švejcar, L. S. Barchudarov a J. Jařab se shodují, že překladatel má za úkol upravit text tak, aby mu adresát z jiného komunikačního prostředí rozuměl. Avšak někdy nemají předměty a jevy v CJ svůj ekvivalent, tj. nulová sémantická korespondence. Řešením je explicitace (přidání vysvětlující informace). Negativním aspektem tohoto řešení je (nežádoucí) prodloužení textu, změna účinnosti textu a nebezpečí nominalizace. Každé prodloužení textu by mělo být vyváženo redukcí, která ovšem nemusí vždy představovat ztrátu informací.

V teorii textové lingvistiky se **R. de Beaugrande a W. U. Dressler** zajímali především o vztah autora k adresátovi. Podle nich překladatel překračuje kulturní a jazykové hranice textu.

2.3 Překlad žánrů a literární překlad

Příjemce textu je často již před jeho přečtením seznámen s jeho žánrovou charakteristikou. K tomu slouží nejen obálka knihy, její grafická úprava nebo použité ilustrace, ale také autorská čtení, reklama na plakátech, v časopisech, na internetu, atd. Čtenář tedy na první pohled tuší, jaké funkce může od textu očekávat. (Fišer, 2009)

Žánrové příznaky jsou jedny z prvních charakteristik textu, které čtenář zachytí. Ty mohou být rozhodujícím faktorem pro to, zda a jak bude čtenář text číst. Je žádoucí, aby byl překladatel schopen tyto žánrové příznaky ve VJ rozpoznat a aby je uměl správně převést do CJ podle požadavků skoposu. Na základě skoposu, tedy předpokládané funkce cílového textu, se překladatel musí rozhodnout, jaké překladatelské metody a postupy zvolí, aby cílový text dosáhl požadovaného účinku na čtenáře. (Fišer, 2009)

Literární překlad, tzn. překlad krásné literatury, byl velmi dlouho hlavní oblastí překládání. Literární text je vlastně umělecké dílo, ve kterém se snoubí obsahová a formální stránka tohoto textu. Překladatel by se tedy

měl snažit o naplnění funkce tohoto textu při zachování estetické stránky. Umělecké texty jsou vázány na kulturu VJ, což by mělo být patrné také z překladu do CJ. Každý literární žánr má své charakteristické znaky a tím klade speciální požadavky na překlad. (Kittel, House, & Schultze, 2004)

2.4 Typy překladu (zpracováno podle D. Knittlové)

Kritériem pro to, aby byl překlad dobrý, je podle **B. Grygové** to, zda na čtenáře působí jako text originální a ne jako překlad. Měl by vyznít přirozeně, měl by mít stejný nebo podobný význam, měl by na adresáta CJ působit stejně, jako působil na adresáta VJ a zároveň by měl vyvolat stejnou reakci, jakou vyvolal u adresáta VJ.

Ruský lingvista **R. Jakobson** diferencuje tři druhy překladu, a to překlad vnitrojazykový, intersémiotický a mezijazykový.

1) Překlad vnitrojazykový se zabývá synonymním vyjádřením textu v rámci jednoho jazyka. V podstatě se jedná o přepis textu jinými slovy. (Knittlová, 2010) Vnitrojazykové překlady se zabývají také přepisem historických textů do současného jazyka. Při tom bývají archaické výrazy nahrazeny novějšími.

„Překlad vnitrojazykový je nahrazení jazykových znaků jinými znaky stejného jazyka, kterým lze dosáhnout interpretace obsahu.“⁴ (Kittel, House, Schultze et al., 2004, s. 107)

2) Překlad intersémiotický používáme v běžném životě každý den, aniž bychom to mnohdy tušili. Jedná se o texty, které jsou napsané v jednom systému znaků a následně přeložené do jiného systému (např. čtení symbolů na visačkách oblečení týkající se správného způsobu praní,

---

⁴ Citaci přeložila autorka bakalářské práce. Orig.: „Intralinguales Übersetzen ist die Ersetzung sprachlicher Zeichen durch andere Zeichen derselben Sprache, wodurch eine Interpretation des Inhalts erreicht werden kann.“

symbolů na kalkulačce, symbolů pro měnu, hodiny, atd.⁵). (Knittlová, 2010)

„Překlad intersémiotický (neboli transmutace) je interpretací jazykových znaků do jiného znakového systému (např. piktogramy).“⁶ (Kittel, House, Schultze et al., 2004, s. 107)

3) V překladu mezijazykovém se jedná o zachycení informací v systému VJ pomocí systému CJ. Nemělo by při něm dojít ke změnám obsahu, formy nebo stylistiky. (Knittlová, 2010)

„Překlad mezijazykový je interpretací jazykových znaků přirozeného jazyka ve znacích jiného přirozeného jazyka a tato forma odpovídá vlastnímu překládání.“⁷ (Kittel, House, Schultze et al., 2004, s. 107)

„Překládaný text má samozřejmě svou formu i význam; z této skutečnosti se odvozuje existence dvou hlavních typů překladu: překlady orientované na formu (form-based) a překlady orientované na význam (meaning-based).“ (Knittlová, 2010, s. 16)

D. Knittlová rozlišuje dva typy překladu orientovaných na formu, a to překlad interlineární (doslovný překlad použitelný pouze v deskriptivní lingvistice a generativní gramatice⁸) a překlad doslovný (též označován jako překlad „otrocký“; respektuje gramatiku CJ, ale ne kontextuální propojení a ustálené kolokace a idiomy; vhodnější pro překlad odborného textu, nikoliv pro překlad textu krásné literatury). Dále rozlišuje dva typy překladu orientovaných na význam, a to překlad volný (hodnocen jako chybný, nerespektuje text VJ, tolerován pouze při amatérském tlumočení) a překlad komunikativní (překlady přísloví, idomů a ustálených spojení; důležitý je kontext).

⁵ Příklady autorky bakalářské práce.

⁶ Citaci přeložila autorka bakalářské práce.

⁷ Citaci přeložila autorka bakalářské práce.

⁸ „Generativní gramatika je směrem lingvistiky, který v podstatě zkoumá to, jakým způsobem se děti dokážou naučit jazyk. Na základě tohoto zkoumání se pak zaměřuje na vytvoření axiomatické teorie (podobně jako je to u matematiky nebo fyziky). Lépe řečeno, původním záměrem bylo na základě pozorování osvojování si jazyka, popsat jazykovou kompetenci mluvčího a tak vytvořit kompletní systém pravidel, který by dokázal generovat gramaticky správné věty.“ (Kolářová, 2011)

2.5 Překladatelské postupy (zpracováno podle D. Knittlové)

Při procesu překládání využívá překladatel velké množství různých překladatelských metod a postupů. Těmito postupy se zabývali již teoretikové **A. V. Fjodorov**, **J. Levý** a **J. C. Catford**, kteří je ale většinou nazývali pouze obecně. Dnešní lingvisté vycházejí z díla kanadských autorů **J. P. Vinaye** a **J. Darbelnet**a. Ti definovali sedm stěžejních postupů, které řeší problém chybějících ekvivalentů v CJ.

1) Transkripce a transliterace

Při transkripci dochází k přepisu jazykových jednotek VJ do CJ tak, že je zachována zvuková stránka těchto jazykových jednotek. Přepis se v různých jazycích píše jinak, ale vyslovuje se stejným nebo podobným způsobem (např. *Alps – Alpy*, *Paris – Paříž*⁹). Při transliteraci dochází též k přepisu jazykových jednotek VJ do CJ, ale není zachována zvuková stránka a dochází tedy ke zkreslení (např. *Beijing – Peking*¹⁰). (Wikipedia, 2012)

2) Kalk

Doslovný překlad jazykových jednotek z VJ do CJ (např. *skyscraper – mrakodrap*, *world war - Weltkrieg – světová válka*, *blue-blood – modrá krev*, *unforgettable – nezapomenutelný*). (Wikipedia, 2012)

3) Substitute

Jedná se o nahrazení jazykové jednotky ve VJ do CJ ekvivalentní jazykovou jednotkou. Pokud se v tomto případě použije čisté synonymum, nepřibývá žádná nová informace; pokud se ale použije ekvivalent přidávající informace, pak je tento ekvivalent více dynamický

⁹ Příklady autorky bakalářské práce.

¹⁰ Příklady autorky bakalářské práce.

než původní jazyková jednotka (např. *Susan – she, he said – řekl / pravil*)¹¹

4) Transpozice

Jsou to obligatorní změny, které vyžaduje gramatický systém CJ. Obvykle se jedná o změny v časech nebo v gerundiu (např. *The world we live in – Svět, ve kterém žijeme*)¹².

„tj. nutné gramatické změny v důsledku odlišného jazykového systému.“ (Knittlová, 2010, s. 19)

5) Modulace

Zde se jedná o sémantickou změnu pojetí určité jazykové jednotky. (např. *elbow of the pipe – koleno potrubí*)

6) Ekvivalence

Zde se nejedná o ekvivalenci v běžném slova smyslu, nýbrž o změnu jazykových jednotek např. při vyjadřování expresivity, idiomů a přísloví (např. *wee-wee – lulat, mummy – maminka*)¹³. (Knittlová, 2010) Ekvivalence znamená, že překladatel použije slova nebo frázi, která se v CJ v dané situaci používá (např. *Nice to meet you! – Těší mě!*)¹⁴

7) Adaptace

Při adaptaci se nahradí jazykové jednotky VJ jinými jazykovými jednotkami v CJ, a to v případě, že v CJ neexistuje vhodný ekvivalent nebo v kultuře CJ daná situace. Příkladem mohou být různá přísloví nebo idiomy.

Americký lingvista **G. Vázquez-Ayora** vytvořil nové lingvistické pojmy týkající se překladu: amplifikace, neboli rozšíření textu, explicitace, neboli přidání vysvětlivky do textu, vynechání a kompensace.

¹¹ Příklady autorky bakalářské práce.

¹² Příklad autorky bakalářské práce.

¹³ Příklady autorky bakalářské práce.

¹⁴ Příklad autorky bakalářské práce.

Vynechání je vypuštění nadbytečné informace při překladu z VJ do CJ. Kompensace znamená vložení určitého elementu z VJ na vhodnější místo textu v CJ. (Brůčková, 2010)

Dalším teoretikem lingvistiky překladu je **J. L. Malone**, který osvětluje pojmy jako divergence, konvergence, redukce, kondenzace, difúze a reordering.

Princip divergence znamená, že v CJ existují dvě a více možností, jak přeložit výraz z VJ a překladatel si tedy mezi nimi musí zvolit podle smyslu a kontextu. Jedná se například o rozdíl mezi tykáním a vykáním, kdy se v angličtině používá pouze zájmeno *you* a v češtině *ty* nebo *vy*. (Brůčková, 2010)

Princip konvergence je vlastně opačný k divergenci a znamená, že pro více ekvivalentů z VJ existuje v CJ pouze jeden možný překlad. Pokud je VJ čeština a překládáme do angličtiny, pak angličtina nerozliší rozdíl mezi *you (ty)* a *you (vy)*. (Brůčková, 2010)

Při redukci překladatel zkracuje text v CJ. Tento text je poté koncentrovanější a vypuštěné informace si čtenář může odvodit z kontextu. Opačným procesem k redukci je proces amplifikace. (Brůčková, 2010)

Kondenzace je jakési zhuštění překládané jednotky z VJ do CJ. Příkladem kondenzace je *s modrým hřbetem – blue-backed*. Opačem kondenzace je pak difúze, při které dochází k rozšíření překládané jednotky z VJ do CJ (např. *tongue-heavy – mít těžký jazyk*).¹⁵

Reordering, neboli přestavba, znamená změnu slovosledu.

---

¹⁵ Uvedené příklady pocházejí od D. Knittlové, 2010.

3 NÁVRH ČESKÉHO PŘEKladu SROVNÁVANÝCH PASÁŽÍ

Kapitola V

Becky

Sára měla tu nejúžasnejší schopnost, díky které měla dokonce ještě více obdivovatelek, než by jí bývaly mohly získat její bohatství a také skutečnost, že byla vzornou žákyní¹⁶. Byla to schopnost, kterou jí Lavinia a ostatní dívky velmi záviděly. Schopnost vyprávět příběhy. Udělala příběh z čehokoli, co říkala bez ohledu na to, jestli to příběh byl nebo ne.

Každý, kdo chodil do školy s vypravěčem příběhů, ví, jaký div to je – jak ho nebo ji všude pronásledují a šeptem žádají, aby vypravoval dál; jak se kolem něj shromažďují skupinky a dolézají za jeho kamarády v naději, že se budou moci připojit a poslouchat. Nejenže Sára uměla vyprávět příběhy, ona je vyprávěla strašně ráda. Když seděla nebo stála ve středu kroužku a začala si vymýšlet, její zelené oči se rozšířily a začaly zářit, hořely jí tváře, a aniž by to věděla, začala zároveň hrát. To, co vyprávěla, dělala ještě líbivější nebo akčnější tím, že zvyšovala a snižovala hlas, její štíhlé tělo se ohýbalo a kymácelo a ruce jí dramaticky gestikulovaly¹⁷. Zapomínala, že mluví k naslouchajícím dětem; ona skutečně viděla i žila s nadpřirozenými bytostmi nebo s králi, královnami a krásnými dámami, o jejichž dobrodružstvích vyprávěla. Někdy, když dokončila svůj příběh, nemohla vzrušením popadnout dech; držela si ruku na své štíhlé malé rychle se zvedající hrudi a napůl se smála, jakoby sama sobě.

„Když to vyprávím,“ říkala, „nezdá se mi, že je to jen vymyšlené. Vypadá to opravdověji, než jste vy – je to mnohem skutečnější, než tahle učebna. Cítím se, jako bych byla všemi lidmi z příběhu – jedním po druhém. Je to zvláštní.“

Byla u slečny Minchinové již dva roky, když jednoho mlhavého zimního odpoledne vystoupila ze svého kočáru pohodlně zabalená do svého

¹⁶ Viz komentář k překladu č. 13.

¹⁷ Viz komentář k překladu č. 1.

nejteplejšího sametového kabátku s kožeškami¹⁸ a vypadala mnohem lépe, než sama tušila. Přešla na chodník a v tom okamžiku zachytila pohled ušmudlané malé postavy stojící na schodišti, natahující krk, aby její široce otevřené oči mohly vidět něco skrz zábradlí. Něco – snad dychtivost, snad plachost ve špinavé tváři – Sáru přimělo, aby se podívala, a když se podívala, usmála se, protože to tak dělala vždycky.

Ale majitelka špinavé tváře a široce otevřených očí se evidentně bála, protože se na žákyně nesměla dívat. Uskočila z dohledu rychle jako čertík z krabičky¹⁹ a pelášila dozadu do kuchyně; zmizela tak náhle, že kdyby nebyla tak ubohá, malá a opuštěná, musela by se Sára proti své vůli zasmát. Ten večer, když Sára seděla ve středu skupinky posluchačů v rohu učebny a vyprávěla jeden ze svých příběhů, vešla ta stejná osůbka plaše do místnosti, nesla pro ni příliš těžkou bednu na uhlí, klekla si na předložku u krbu, aby vymetla popel a znovu rozdělala oheň.

Byla čistější, než když vykukovala skrz zábradlí, ale zdála se vyděšená. Evidentně se bála podívat se na děti nebo vypadat, že je poslouchá. Rukama vyndala opatrně pár kousků uhlí tak, aby nevznikl žádný rušivý zvuk a velmi zlehka vymetala popel. Ale Sára během dvou minut poznala, že ji hluboce zajímá, o co jde, a že dělá svou práci pomalu v naději, že zachytí aspoň několik slov. A když tohle zjistila, začala mluvit více nahlas a jasněji.

„Mořské panny plavaly něžně v křišťálově čisté vodě a táhly za sebou síť utkanou z mořských perel,“ vyprávěla. „Princezna seděla na bílé skále a dívala se na ně.“

Byl to nádherný příběh o princezně, do které se zamiloval mořský princ a která s ním chtěla žít ve třpytivých jeskyních pod mořskou hladinou. Malá služtička²⁰ před mřížkou krbu vymetla ohniště jednou a potom ještě jednou. Když to udělala po druhé, udělala to po třetí, a když vymetala ohniště po čtvrté, zlákal ji příběh tak, že podlehla jeho kouzlu a úplně

---

¹⁸ Viz komentář k překladu č. 2.

¹⁹ Viz komentář k překladu č. 3.

²⁰ Viz komentář k překladu č. 4.

zapomněla, že nemá žádné právo poslouchat a zapomněla i na všechno ostatní. Seděla na patách klečíc na krbové předložce a kartáč jí úplně zbytečně visel v prstech. Hlas vypravěčky pokračoval a přenášel ji do spletitých podmořských jeskyní, okolo zářilo něžné modré světlo a všude byl čistý zlatý písek. Okolo ní se vlnily zvláštní mořské rostliny a trávy a daleko odtud zněla nesmělá hudba.

Kartáč vypadl dívce z ruky a Lavinia Herbertová se rozhlédla.

„Ta holka poslouchá,“ řekla.

Provinilá rychle sebrala svůj kartáč a vyskočila na nohy. Sebrala svou bednu na uhlí a utekla z pokoje jako vyděšený králík.

Sára se naštvála.

„Věděla jsem, že poslouchá,“ řekla. „Proč by nemohla?“

Lavinia elegantně pohodila hlavou.

„No,“ poznamenala, „nevím, jestli by se tvé mamince líbilo, kdyby věděla, že vyprávíš pohádky služkám, ale vím, že mojí mamince by se to nelíbilo.“

„Mojí mamince!“, řekla Sára a zakabonila se. „Nevěřím, že by jí to vadilo. Ona ví, že příběhy a pohádky patří každému.“

„Myslela jsem,“ odsekla Lavinia, „že tvá máma zemřela. Jak může něco vědět?“

„Myslíš si, že neví?“ zeptala se Sára vážným hlasem.

„Sářína maminka ví všechno,“ pípla Lottie. „Stejně jako moje maminka – vlastně Sára je u slečny Minchinové mojí maminkou – ale moje druhá maminka ví všechno. Ulice tam u ní září a jsou tam louky plné lilií a každý si je trhá. Sára mi to vypráví, když mě ukládá do postýlky.“

„Jsi pěkně zlomyslná,“ otočila se na Sáru Lavinia, „vymýšlet si pohádky o nebi.“

„Ve Zjevení²¹ je mnoho dalších skvostných příběhů,“ odpověděla Sára. „Jen se podívej a uvidíš! Jak můžeš vědět, že ty mé jsou vymyšlené? Ale

---

²¹ Book of Revelation = Zjevení Janovo; Apokalypsa; posl. kniha Nového zákona. Součást Bible. (Wikipedia, 2012) Viz komentář k překladu č. 5.

můžu ti říct, že ty nikdy nezjistíš, jestli jsou skutečné, pokud nebudeš laskavější. Pojd', Lottie.“ Odešla z pokoje a při tom doufala, že ještě malou služku uvidí, ale nebylo po ní ani památky.

„Kdo je ta malá holka, co rozdělává oheň?“ zeptala se tu noc Marietty.

Marietta začala Sáře všechno zevrubně líčit.

„Ach, Mademoiselle Sára, opravdu dobrá otázka. Ta dívka byla úplně opuštěná a vzala místo umývačky nádobí – ačkoli kromě toho umývání nádobí dělává spoustu věcí okolo. Leští boty a mříže, nosí těžké uhláky nahoru a dolů po schodech, drhne podlahy, myje okna a každý ji sekýruje. Už jí bylo čtrnáct, ale tak jí bránili vyrůst, že vypadá na dvanáct.“ Popravdě jí bylo Mariettě líto. Byla tak plachá, že když na ni někdo promluvil, skoro to vypadalo, jako by jí měly oči vylézt z důlků.

„Jak se jmenuje?“ zeptala se Sára, která seděla u stolu a rukama si podpírala bradu.

Jmenovala se Becky. Marietta slýchávala každého pod schody křičet: „Becky, udělej tohle,“ a „Becky, udělej tamto,“ každých pět minut.

Sára seděla, dívala se do ohně a přemýšlela o Becky ještě nějakou dobu po tom, co Marietta odešla. Vymyslela příběh, ve kterém byla Becky hlavní hrdinkou, o kterou se špatně starali. Přemýšlela o tom, že Becky²² vypadá, jako by jí nikdy nedali pořádně najíst. Měla hladové oči. Doufala, že ji spatří znovu, ale i když ji pak viděla při mnohých příležitostech, vždy vypadala, že strašně spěchá a že se bojí, že ji někdo uvidí, takže bylo nemožné s ní promluvit.

Ale jiného mlhavého odpoledne o pár týdnů později, když vstoupila do svého obývacího pokoje, zjistila, že má před sebou zvláštní, soucit vzbuzující obraz. V jejím oblíbeném ušáku²³ před zářícím ohněm spala Becky – měla šmouhu od uhlí na nose a spoustu skvrn na zástěře, svou ubohoučkou čapku měla nakřivo a vedle ní ležel na podlaze prázdný uhlák; byla vyčerpaná z celodenní dřiny. Poslali ji dát na večer pokoje do

---

²² Viz komentář k překladu č. 6.

²³ Viz komentář k překladu č. 7.

pořádku. Bylo jich tam opravdu hodně a Becky je obíhala celý den. Sářiny pokoje si nechávala na konec. Nevypadaly jako²⁴ ostatní pokoje, které byly pusté a holé. Předpokládalo se, že obyčejné žákyně budou spokojené jen s nejnnutnějšími věcmi. Sářin pohodlný obývací pokoj se služce zdál jako luxusní komnata, protože to skutečně byl krásný světlý pokoj. Uvnitř byly obrázky a knihy a zvláštní věci z Indie; byla tam pohovka a nízké, měkké křeslo; Emily seděla ve své vlastní židličce a vždycky tam plápolal oheň a vždy se tam blýskala mřížka krbu. Becky si tenhle pokojíček nechávala na konec své odpolední práce, protože jí zabral nejvíce času a protože vždy doufala, že bude mít pár minut na to, aby se posadila do měkkého ušáku, dívala se kolem sebe a myslela na úžasnou budoucnost dítěte, které vlastnilo takový majetek a které chodívalo ven do zimy v krásných kloboučcích a kabátcích tak, jak je vídala skrz příčky zábradlí.

To odpoledne, když si sedla, pocit úlevy byl pro její krátké, bolavé nohy tak nádherný a slastný, že to ukolébalo celé její tělo a příjemný pocit tepla a pohodlí z krbu ji obklopil jako kouzlo, až se jí, zatímco se dívala na rudé uhlíky, ve špinavém obličejí rozprostřel znavený úsměv a aniž by to tušila, poklesla jí hlava, zavřela oči a rychle usnula. Byla v pokoji jen asi deset minut, když vstoupila Sára, ale spala tak hluboce, jako by spala již sto let jako Šípková Růženka. Ale vůbec nevypadala – chudáček Becky – jako krásná Šípková Růženka. Vypadala jen jako ošklivý zakrslý vyčerpaný otrok na mytí nádobí.

Sára jí byla tak nepodobná, jako by to spíš bylo stvoření z jiného světa.

Tohle odpoledne měla hodinu tance a odpoledne, na kterém se objevil taneční mistr, bylo na akademii velkolepou příležitostí, ačkoli se tato příležitost²⁵ konala každý týden. Žákyně byly oblečeny ve svých nejhezčích šatech a tančily obzvláště dobře, stejně jako Sára, která vždy

---

²⁴ Viz komentář k překladu č. 6.

²⁵ Viz komentář k překladu č. 6.

musela být vepředu, a na Mariettě bylo, aby vypadala tak étericky a pěkně, jak jen to bylo možné.

Dnes jí oblékli šaty barvy růží a Marietta jí koupila několik skutečných poupátek a spletla jí z nich věneček do vlasů. Učila se nový nádherný tanec, při kterém téměř létala přes místnost jako veliký růžový motýl a radost a cvičení jí daly zářivý a šťastný výraz ve tváři.

Když vkročila do místnosti několika motýlími krůčky, seděla tam Becky s čapkou spadlou z hlavy.

„Ach!“ lekla se Sára, když ji viděla. „Chudinka!“

Nestávalo se jí, že by se naštvala jen proto, že našla ve svém oblíbeném ušáku malou ušmudlanou holku. Popravdě byla docela ráda, že ji tam našla. Až se hrdinka z jejího příběhu probudí, bude si s ní moci popovídat. Proplížila se tiše kolem, zastavila se a dívala se na ni. Becky malinko zachrápala.

„Přeji si, aby se probudila sama,“ pomyslela si Sára²⁶. „Nerada bych ji vzbudila. Ale slečna Minchinová by byla naštvaná, kdyby to zjistila. Prostě počkám několik minut.“

Posadila se na kraj stolu, kývala svýma štíhlýma růžovými nohama a přemýšlela, co by bylo nejlepší udělat. Slečna Amelia mohla každou minutu přijít, a kdyby přišla, určitě by Becky vyhubovala.

„Ale je tak unavená,“ myslela si. „Je tak unavená!“

Kousek hořícího uhlí v momentě ukončil její dilema. Odlomil se z velkého kusu dřeva²⁷ a dopadl na ochrannou mřížku. Becky se probrala, otevřela oči a vystrašeně vyjekla. Nevěděla, že usnula. Jen si na chvíli sedla a cítila nádherné teplo ohně z krbu – a najednou zjistila, že se poplašeně dívá na krásnou žákyni, která sedí docela blízko ní jako růžová víla a zaujatě ji pozoruje.

---

²⁶ Viz komentář k překladu č. 6.

²⁷ Viz komentář k překladu č. 2.

Vyskočila a sáhla po své čapce. Ucítla, že jí visí někde u ucha, a rychle ji narovнала. Do jakých problémů se teď dostala! Takhle drze usnout na židli takové mladé dámy! Mohli by ji vyhodit na ulici bez platu.

Vydala zvuk, podobný bezdechému vzlyknutí.

„Ach, slečno! Ach, slečno!“ koktala. „Prosim o prominutí, slečno! Ach, prosim, slečno!“

Sára seskočila a přišla k ní docela blízko.

„Neboj se,“ řekla docela stejně, jako by mluvila s dívkou, jako je ona sama. „Vůbec mi to nevadí, ani trošku.“

„Já to nechtěla udělat, slečno,“ omlouvala se Becky. „Byl to ten teplý oheň a já sem byla tak unavená. To – to nebyla nestydatost!“

Sára se přátelsky usmála a položila jí ruku na rameno.

„Byla jsi unavená,“ řekla; „nemohla sis pomoci. Ještě pořád nejsi úplně vzhůru.“

Jak na ni ubohá Becky zírala! Vlastně ještě nikdy neslyšela tak krásný a přátelský zvuk něčího hlasu. Všichni jí rozkazovali a nadávali jí. A tahle dívka – ve svých růžových odpoledních šatech do tanečních – se na ni dívala, jako by se vůbec ničím neprovinila – jako by snad i měla právo být unavená – jako by dokonce měla právo usnout! Dotek měkké malé dlaně na jejím rameni byl pro ni tou nejpřekvapivější věcí na světě.

„Vy – Vy nejste našťvaná, slečno?“ zajíkla se. „Vy to slečně neřeknete?“

„Ne,“ řekla Sára. „Samozřejmě že ne.“

Ve své tváři ušmudlané od uhlí měla tak žalostný strach, že jí bylo Sáře líto. V hlavě se jí vynořila jedna z jejích zvláštních myšlenek. Položila jí svou ruku na tvář.

„Proč,“ řekla, „jsme úplně stejné – jsem jen malá holka jako ty. Je jen náhoda, že nejsem ty a že ty nejsi já!“

Becky jí ani trochu nerozuměla. Nechápala tak zvláštní myšlenky.

„Náhoda, slečno,“ přitakala uctivě. „Skutečně?“

„Ano,“ odpověděla Sára a na chvíli se zasnula. Ale poté již mluvila jiným tónem. Poznala, že Becky neví, co tím myslí.

„Máš svoji práci hotovou?“ zeptala se. „Zůstala bys tu pár minut?“

Becky znovu zalapala po dechu.

„Tady, slečno? Já?“

Sára utíkala ke dveřím, otevřela je, vyhlédla ven a poslouchala.

„Nikdo tady okolo není,“ vysvětlila. „Jestli jsou tvé pokoje hotové, třeba bys tady mohla na malinkatou chvíli zůstat. Myslela jsem – možná – že by sis třeba dala kousek koláče.“

Následujících deset minut si Becky připadala jako ve snu²⁸. Sára otevřela skříňku a dala jí velký kus koláče. Zdálo se, že ji to potěšilo, když ho hltala po velkých kusech. Mluvila a měla řadu otázek²⁹ a smála se, dokud se Beckyin strach nerozptýlil a ona dokonce jednou nebo dvakrát sebrala dost odvahy k tomu, aby sama položila otázku.

„Je tohle – “ odvážila se, zatímco se toužebně dívala na růžové šaty. A zeptala se téměř šeptem. „Je tohle Vaše nejlepší oblečení?“

„Tohle jsou jedny z mých tanečních šatů,“ odpověděla Sára. „Líbí se mi; tobě ne?“

Několik vteřin Becky obdivně mlčela. Potom uctivě řekla: „Jednou sem viděla princeznu. Stála sem na ulici v davu před Covin' Garden a dívala sem se, jak ti elegáni chodí do opery. A byla tam jedna, na kterou se všichni koukali nejvíc. Šeptali si: ‚To je princezna.‘ Byla to dospělá mladá dáma, ale byla celá v růžovém – dlouhé šaty a plášť a květiny a všecko. Vzpomněla sem si na ni, když sem Vás viděla sedět tam na stole, slečno. Vypadala ste jako ona.“

„Často jsem přemýšlela,“ řekla Sára zamyšleně, „že bych ráda byla princezna; zajímalo by mě, jaké to asi je. Asi začnu předstírat, že jsem princezna.“

Becky na ni s obdivem zírala a, stejně jako předtím, jí vůbec nerozuměla. Dívala se na ni; spíš ji hltala očima. Velmi brzy opustila Sára své myšlenky a otočila se na ni s novou otázkou.

---

²⁸ Viz komentář k překladu č. 8.

²⁹ Viz komentář k překladu č. 2.

„Becky,“ zeptala se, „poslouchala jsi ten příběh?“

„Ano, slečno,“ přiznala se Becky, opět trochu poplašená. „Věděla sem, že nesmím, ale to bylo tak krásný a já – já si nemohla pomoci.“

„Byla jsem ráda, že jsi poslouchala,“ řekla Sára. „Když vyprávíš příběh, není nic, co by tě potěšilo víc, než když ho vyprávíš lidem, kteří ho poslouchat chtějí. Nevím, proč to tak je. Chtěla bys slyšet zbytek?“

Becky opět nemohla popadnout dech.

„Jesli chci slyšet zbytek?“ vykřikla. „Jako bych byla žákyně, slečno! Všecko o princovi – a o malých mořských dětech s hvězdami ve vlasech?“

Sára přikývla.

„Bojím se, že dnes už asi nebudeš mít čas poslouchat,“ řekla, „ale když mi řekneš, kdy chodíš uklízet mé pokoje, mohu zkusit být tady a kousek ti vyprávět každý den, dokud ho neuslyšíš do konce. Je krásný a dlouhý – a vždy, když ho vyprávím, dávám tam nějaké nové věci.“

„Pak je mi jedno,“ vydechla vroucně Becky, „jak těžký budou uhláky – nebo jak zlá na mě bude kuchařka – pokud budu moct myslet na tohle.“

„Můžeš,“ řekla Sára. „Budu ti to vyprávět celé.“

Když Becky odešla, nebyla to ta samá Becky, která se belhala nahoru po schodech obtěžkána vahou uhláku. Měla v kapse jeden kousek koláče navíc a cítila se sytá a prohřátá, ale nebylo to jen díky koláči a ohni. Byla sytá a prohřátá něčím jiným – a to něco byla Sára.

Když byla Becky pryč, sedla si Sára na své oblíbené místo na konec stolu. Nohy měla na židli, lokty na kolenou a bradu si podpírala rukama.

„Kdybych *byla* princezna – *skutečná* princezna,“ mumlala si, „mohla bych rozdávat dary lidu. Ale když jenom předstírám, že jsem princezna, mohu aspoň dělat pro lidi malé skutky. Skutky, jako byl tenhle.“ Byla tak šťastná, jako by to byl dar. „Budu předstírat, že abych lidem udělala radost, musím jim dávat takové dary³⁰. Dala jsem dar.“

---

³⁰ Viz komentář k překladu č. 9.

Kapitola VII

Znovu diamantové doly

Když Sára to odpoledne vstoupila do třídy vyzdobené cesmínou, bylo to, jako by byla v čele jakéhosi procesí. Slečna Minchinová ji ve svých nejparádnějších hedvábných šatech vedla za ruku. Za nimi šel sluha a nesl krabici s Poslední panenkou, služebná nesla druhou krabici a na konci šla Becky, která nesla třetí krabici a na sobě měla čistou zástěru a novou čapku. Sára by mnohem raději vstoupila obvyklým způsobem, ale slečna Minchinová pro ni před tím poslala a po krátkém rozhovoru v jejím soukromém obývacím pokoji vyjádřila svá přání.

„Toto není běžná událost,“ řekla. „Nepřeji si³¹, aby to tak vypadalo.“

A tak Sáru vzosně uvedli do pokoje a ona se trochu styděla, když se na ni při tom starší dívky upřeně dívaly³² a ty malé se začaly na svých místech radostně vrtět.

„Ticho, mladé dámy!“ řekla slečna Minchinová do šumu, který tam vznikl. „Jamesi, postav tu krabici na stůl a otevři ji. Emmo, ty ji postav na židli. Becky!“ zvolala³³ přísně.

Becky se samým vzrušením úplně zapomněla a zubila se na Lottie, která se vrtěla bouřlivými očekáváními. Málem upustila svou krabici. Nesouhlasný tón³⁴ ji tak polekal a její vystrašená houpavá úklona na znamení omluvy byla tak komická, že se Lavinia a Jessie zahihňaly.

„Nemáš právo dívat se na mladé dámy,“ řekla slečna Minchinová. „Zapomínáš se. Polož tu krabici.“

Becky kvapně a vyděšeně uposlechla a rychle couvala ke dveřím.

„Můžete odejít,“ oznámila slečna Minchinová sloužícím a mávla rukou.

Becky zdvořile ustoupila, aby mohli starší sloužící vyjít první. Nemohla si pomoci a vrhla toužebný pohled na krabici na stole. Ze záhybů hedvábného papíru vykukoval kousek modrého saténu.

---

³¹ Viz komentář k překladu č. 6.

³² Viz komentář k překladu č. 7.

³³ Viz komentář k překladu č. 7.

³⁴ Viz komentář k překladu č. 6.

„Když dovolíte, slečno Minchinová,“ řekla náhle Sára, „nemohla by Becky zůstat?“

To bylo odvážné. Slečna Minchinová sebou trochu trhla³⁵. Potom si nasadila monokl a znepokojeně hleděla na svou vzornou žákyni³⁶.

„Becky!“ vykřikla. „Má nejdražší Sáro!“

Sára postoupila o krok k ní.

„Chci, aby tu byla, protože vím, že ráda uvidí mé dárky,“ vysvětlila. „Je to také mladá dívka, víte.“

Slečna Minchinová byla pobouřena. Přelétla pohledem od jedné ke druhé.

„Má drahá Sáro,“ řekla, „Becky je umývačka nádobí. Umývačky nádobí – ehm – to nejsou mladé dívky.“

Opravdu ji to ani nenapadlo, přemýšlet o nich v tomto světle. Umývačky nádobí byly stroje, které nosily uhláky a rozdělávaly oheň.

„Ale Becky je mladá dívka,“ řekla Sára. „A vím, že by se dobře bavila. Prosím, dovolte jí zůstat – protože mám narozeniny.“

Slečna Minchinová důstojně odpověděla: „Pokud o to žádáš jako laskavost k narozeninám – smí zůstat. Rebecca, poděkuj slečně Sáře za její ohromnou vlídnost.“

Becky couvala do rohu a kroutila lem své zástěry v nadšeném očekávání. Pak přišla dopředu a ukláněla se, ale mezi jejíma a Sářinýma očima se zablesklo přátelské porozumění, zatímco ze sebe chrlila jedno slovo za druhým.

„Pokud si to přejete, slečno! Sem tak moc vděčná, slečno! Já sem chtěla vidět tu panenku, slečno, to sem chtěla. Děkuju, slečno. A děkuju, madam,“ otočila se a vyděšeně se uklonila slečně Minchinové, „že mám Vaše svolení.“

Slečna Minchinová znovu mávla rukou – tentokrát to bylo směrem k rohu u dveří.

---

³⁵ Viz komentář k překladu č. 9.

³⁶ Viz komentář k překladu č. 13.

„Jdi a zůstaň tam,“ nařídila. „Ne příliš blízko k ³⁷ dívkám.

Becky šla na své místo s úsměvem. Nestarala se o to, kam ji pošlou, když měla to štěstí a být uvnitř pokoje místo dole v umývárně nádobí, zatímco se dělo něco tak krásného. Dokonce jí ani nevadilo, když si slečna Minchinová zlověstně odkašlala a promluvila znovu.

„Nyní mám pro vás, mladé dámy, ještě několik slov,“ oznámila.

„Bude řečnit,“ zašeptala jedna z dívek. „Už aby byl konec³⁸.“

Sára se cítila dost nepříjemně. Protože to byla její oslava, bylo pravděpodobné, že ta řeč bude o ní. Není příjemné stát ve třídě a poslouchat řeč o sobě.

„Všechny víte, mladé dámy,“ začala řeč³⁹, „že je Sáře dnes jedenáct let.“

„Drahá Sára!“ zamumlala Lavinia.

„Mnohým z vás již také bylo jedenáct, ale Sářiny narozeniny jsou docela odlišné od narozenin ostatních dívek. Až bude starší, bude dědičkou ohromného bohatství, které bude povinna utratit chvályhodným způsobem.“

„Diamantové doly,“ zasmála se Jessie šeptem.

Sára ji neslyšela; ale jak stála a dívala se⁴⁰ svými zelenošedýma očima na slečnu Minchinovou, cítila, že se začíná červenat. Když slečna Minchinová mluvila o penězích, Sára nějak cítila, že ji vždy nenáviděla a – samozřejmě – bylo nezdvořilé nenávidět dospělé.

„Když ji její drahý otec, kapitán Crewe, přivezl z Indie a dal ji do mé péče,“ pokračovala slečna Minchinová⁴¹, „tak zavtipkoval a řekl: ‚Obávám se, že bude velmi bohatá, slečno Minchinová‘. Má odpověď byla: ‚Sářino⁴² vzdělání v mém semináři, kapitáne Crewe, bude takové, aby se hodilo k tomu největšímu bohatství.‘ Sára se stala mou nejlepší žákyní. Její

³⁷ Viz komentář k překladu č. 7.

³⁸ Viz komentář k překladu č. 7.

³⁹ Viz komentář k překladu č. 7.

⁴⁰ Viz komentář k překladu č. 10.

⁴¹ Viz komentář k překladu č. 6.

⁴² Viz komentář k překladu č. 6.

francouzština a to, jak tančí, dělají semináři dobré jméno⁴³. Její způsoby – díky kterým jí říkáte princezna Sára – jsou dokonalé. Je laskavá⁴⁴, což projevuje tím, že vám pořádá tuto odpolední oslavu. Doufám, že oceníte její štědrost. Přeji si, abyste vyjádřili svůj vděk tak, že všechny nahlas řeknete: „Děkujeme Ti, Sáro!“

Celá třída vstala, jako to udělala toho rána, které si Sára tak dobře pamatovala.

„Děkujeme Ti, Sáro!“, řekla třída a je nutno přiznat, že Lottie při tom skákala nahoru a dolů. Sára na chvíli vypadala ostýchavě. Udělala pukrle – a bylo velmi pěkné.

„Děkuji,“ řekla, „že jste přišly na mou oslavu.“

„Velmi pěkné, Sáro, opravdu,“ uznala slečna Minchinová. „To je to, co dělá pravá princezna, když jí její lid tleská. Lavinie,“ řekla ostře, „ten zvuk, který jsi právě udělala, velmi připomínal odfrknutí. Pokud na svou spolužačku žárlíš, pak žádám, abys své pocity vyjádřila jako dáma. Nyní vás nechám. Dobře se bavte!“

V okamžiku, kdy vyšla z pokoje, byla zlomena kletba její přítomnosti, která se nad nimi vždy vznášela⁴⁵. Sotva se zavřely dveře, všechny židle v místnosti byly prázdné. Mladší dívky seskákaly nebo spadly ze svých židlí⁴⁶; ty starší také nemarnily čas⁴⁷. U krabic bylo rušno. Sára se nad jednu nadšeně⁴⁸ sklonila.

„Vím, že tam jsou knihy,“ řekla.

Mladší děti si začaly sklesle šeptat a Ermengarda vypadala ohromeně.

„Tvůj táta ti posílá k narozeninám knížky⁴⁹?“ zvolala. „Páni, je tak strašný, jako ten můj. Neotevírej to, Sáro.“

⁴³ Viz komentář k překladu č. 8.

⁴⁴ Viz komentář k překladu č. 11.

⁴⁵ Viz komentář k překladu č. 9.

⁴⁶ Viz komentář k překladu č. 6.

⁴⁷ Viz komentář k překladu č. 7.

⁴⁸ Viz komentář k překladu č. 7.

⁴⁹ Viz komentář k překladu č. 12.

„Mně se líbí,“ zasmála se Sára, ale otočila se k největší krabici. Když vyndala Poslední panenku, byla tak nádherná, že děti zasténaly nadšením a skutečně ustoupily, aby se na ni mohly bez dechu uchváceně dívat.

„Je skoro tak velká, jako Lottie,“ zalapal někdo po dechu.

Lottie se smála, tleskala⁵⁰ a tancovala okolo panenky⁵¹.

„Je oblečená jako do divadla,“ řekla Lavinia. „Má plášť lemovaný kožešinou.“

„Panečku!“ vykřikla Ermengarda a vrhla se dopředu. „Má v ruce divadelní kukátko – modro-zlaté.“

„Tady má kufřík⁵²,“ řekla Sára. „Pojďme ho otevřít, podíváme se na její věci.“

Posadila se na podlahu a otočila klíčkem⁵³. Děti se nahrnuly k ní a rámusily, když otvírala přihrádku za přihrádkou, aby odhalila jejich obsah. Ve třídě ještě nikdy nebyl takový povyk. Byly tam krajkové límečky a hedvábné punčochy a kapesníčky; byla tam šperkavnice a v ní náhrdelník a diadém, které oba vypadaly, jako by byly vyrobené z opravdových diamantů; byl tam dlouhý tulení kožich a rukávník; byly tam plesové šaty a vycházkové šaty a šaty na návštěvy; byly tam klobouky a domácí šaty a vějíře. Dokonce i Lavinia a Jessie zapoměly, že jsou na panenky už velké, nadšeně vykřikovaly⁵⁴ a braly věci do rukou⁵⁵, aby si je prohlédly.

„Představuji si,“ řekla Sára, zatímco stála u stolu a dávala netečně se usmívající majitelce všech těchto skvostů na hlavu velký klobouk z černého sametu, „představuji si, že rozumí lidské řeči a je pyšná na to, že je tak obdivovaná.“

„Ty si pořád něco představuješ,“ řekla Lavinia povýšeně.

---

⁵⁰ Viz komentář k překladu č. 7.

⁵¹ Viz komentář k překladu č. 12.

⁵² Viz komentář k překladu č. 6.

⁵³ Viz komentář k překladu č. 6.

⁵⁴ Viz komentář k překladu č. 7.

⁵⁵ Viz komentář k překladu č. 2.

„Já vím,“ odpověděla nevzrušeně Sára. „Líbí se mi to. Není nic krásnějšího než představy. Je to skoro, jako bych byla pohádková víla. Když něčemu vážně věříš⁵⁶, skoro se zdá, jako by to bylo skutečné.“

„Je opravdu snadné představovat si, když máš všechno,“ řekla Lavinia. „Mohla by sis představovat ⁵⁷, že jsi žebračka a žiješ v podkroví?“

Sára přestala upravovat panenčina pštosí pera a vypadala zamyšleně.

„Věřím, že bych mohla,“ řekla. „Pokud je někdo žebrák, musí si něco představovat a předstírat pořád. Ale asi to není snadné.“

Později velmi často přemýšlela, jak podivné to bylo, že právě když to dopověděla – právě v tom okamžiku – vešla do pokoje slečna Amelia.

„Sáro,“ řekla, „volal právní zástupce tvého tatínka, pan Barrow. Chce se setkat se slečnou Minchinovou, a protože s ním musí mluvit o samotě a občerstvení je v jejím salónku, měly byste tam všechny přijít a začít hodovat, aby si má sestra mohla s panem Barrowem promluvit tady ve třídě.“

Občerstvením by pravděpodobně nepohrdly v jakoukoli hodinu a mnohým ⁵⁸ zazářily oči. Slečna Amelia zařídila, aby se skupina děvčat⁵⁹ chovala slušně a potom je se Sárou v čele odvedla pryč; Poslední panenku nechala sedět na židli s klenoty jejího šatníku roztroušenými kolem ní; šaty a kabátky visely na opěradlech židlí, hromádky nabíraných krajkových spodniček ležely na jejich sedadlech.

Becky, u které se nepředpokládalo, že by se zúčastnila občerstvení, se nerozvážně na chvíli zdržela, aby se na všechnu tu krásu podívala – skutečně to byla nerozvážnost.

„Jdi si po své práci, Becky,“ řekla jí slečna Amelia; ona se ale zastavila, aby téměř se zbožnou úctou⁶⁰ zvedla nejprve rukávník a poté i kabátek a zatímco stála a zamilovaně se na ně dívala, uslyšela před prahem slečnu

⁵⁶ Viz komentář k překladu č. 6.

⁵⁷ Viz komentář k překladu č. 7.

⁵⁸ Viz komentář k překladu č. 7.

⁵⁹ Viz komentář k překladu č. 6.

⁶⁰ Viz komentář k překladu č. 2.

Minchinovou. Zachvátila ji hrůza z pomyšlení, že by ji obvinili z užívání si svobody, a zbrkle se vrhla pod stůl, kde se schovala pod ubrus.⁶¹

Slečna Minchinová vešla do pokoje v doprovodu vyčerpaného pána s ostrými rysy, který vypadal ustaraně. Slečna Minchinová také vypadala poněkud znepokojeně, to se musí uznat, a hleděla s našťvaným a zmateným výrazem na vyčerpaného muže.

Důstojně⁶² se posadila a ukázala mu na židli.

„Račte se posadit, pane Barrowe,“ řekla.

Pan Barrow se hned neposadil. Jeho pozornost upoutala Poslední panenka a věci, které ji obklopovaly. Nasadil si brýle a nervózně a nesouhlasně si to všechno prohlížel. Nezdálo se, že by to Poslední panence v nejmenším vadilo. Pouze seděla rovně a lhostejně mu oplácela pohled.

„Sto liber,“ poznamenal pan Barrow stručně. „Všechny látky jsou drahé a vyrobené pařížskými krejčími. Ten mladý muž utratil své peníze velkolepě.“

Slečna Minchinová se cítila pohoršena. Vypadalo to jako znevažování jejího nejlepšího klienta a byla to opovážlivost.

Dokonce ani právní zástupci neměli právo chovat se opovážlivě.

„Promiňte, pane Barrowe,“ řekla upjatě. „Nerozumím.“

„Dárky k narozeninám,“ řekl pan Barrow stejným kritickým způsobem, „pro jedenáctileté dítě! Bláznivý výstřelek, tak tomu říkám.“

Slečna Minchinová se ještě přísněji narovнала.

„Kapitán Crewe je bohatý muž,“ řekla. „Samotné diamantové doly -“

Pan Barrow se k ní prudce otočil.

„Diamantové doly!“ vykřikl. „Žádné neexistují! Nikdy neexistovaly!“

Slečna Minchinová vstala ze židle.

„Co!“ vykřikla. „Co tím myslíte?“

---

⁶¹ Viz komentář k překladu č. 1.

⁶² Viz komentář k překladu č. 7.

„Alespoň,“ odpověděl pan Barrow celkem nedůtklivě, „by bylo mnohem lepší, kdyby žádné nebyly.“

„Žádné diamantové doly?“ vyhrkla slečna Minchinová, chytla se za opěradlo židle a cítila se, jako by jí právě odezníval nádherný sen.

„Kouzlo diamantových dolů častěji přivádí na mizinu, než aby přikouzliho bohatství,“ odvětil pan Barrow. „Když se člověk svěří do rukou velmi blízkému příteli a sám není obchodník, měl by se raději vyhnout diamantovým, zlatým nebo jakýmkoli dalším druhům dolů, do kterých chtějí jeho drazí přátelé investovat jeho peníze. Zesnulý kapitán Crewe...“

Zde ho slečna Minchinová zastavila a zalapala po dechu.

„Zesnulý kapitán Crewe!“ vykřikla. „Zesnulý! Nepřišel jste mi říct, že kapitán Crewe je...“

„Je mrtev, madam,“ odpověděl pan Barrow stroze. „Zemřel na malárii spolu s obchodními potížemi. Malárie by ho bývala nezabila, kdyby ho problémy s obchody nedoháněly k šílenství, a obchodní trable by s ním neskoncovaly, kdyby u toho nebyla malárie. Kapitán Crewe je mrtev!“

Slečna Minchinová znovu klesla na židli. Slova, která jí řekl, ji vyděsila.

„Jaké měl obchodní potíže?“ zeptala se⁶³. „Tak jaké?“⁶⁴

„Diamantové doly,“ odpověděl pan Barrow, „a jeho drahé přátele – a krach.“

Slečna Minchinová ztratila dech.

„Krach!“ zalapala po dechu.

„Přišel o každou penci. Ten mladý muž měl příliš mnoho peněz. Jeho drahý přítel byl diamantovými doly posedlý. Investoval do nich všechny své peníze i peníze kapitána Crewea. Potom jeho drahý přítel utekl – kapitán Crewe byl již postižen malárií, když ta zpráva dorazila. Ten šok byl na něj příliš. Když umíral, blouznil a mluvil o své malé holčičce – a nezanechal po sobě⁶⁵ ani penci.“

⁶³ Viz komentář k překladu č. 6.

⁶⁴ Viz komentář k překladu č. 8.

⁶⁵ Viz komentář k překladu č. 2.

Nyní slečna Minchinová rozuměla a ve svém životě ještě nikdy nezažila takový šok. Její vzorná žákyně⁶⁶, její patronka rázem zmizela z jejího výběrového semináře. Cítila se ⁶⁷ rozrušená a okradená. Jako by to byla stejně tak vina kapitána Crewea, jako Sáry i pana Barrowa.

„Chcete mi říct,“ zakřičela, „že po sobě⁶⁸ nenechal nic? Že Sára nebude mít bohatství? Že to dítě je žebrák? Že mi zůstala na krku malá chudinka místo bohaté⁶⁹ dědičky?“

Pan Barrow byl chytrý obchodník a také cítil, že musí bez jakýchkoli odkladů dát slečně Minchinové jasně najevo, že za situaci nenese žádnou zodpovědnost.

„Ona je teď rozhodně žebračka,“ odpověděl. „A rozhodně zůstane ve Vaší péči, madam, protože nemá na světě žádné příbuzné, o kterých bychom věděli.“

Slečna Minchinová vyrazila ke dveřím⁷⁰. Vypadala, jako by je měla v plánu otevřít, vyběhnout z pokoje a přerušit radostnou a poněkud hlasitou oslavu právě ve chvíli, kdy se podávalo⁷¹ občerstvení.

„To je příšerné!“ zvolala⁷². „Právě sedí v mém obývacím pokoji v hedvábných šatech⁷³ s krajkovými spodničkami a pořádá oslavu na můj účet.“

„Pokud ji pořádá, pak ji pořádá na Váš účet, madam,“ oznámil jí pan Barrow chladně. „Společnost⁷⁴ Barrow & Skipworth nenese za nic odpovědnost. Ještě se nestalo, aby bohatství jednoho muže tak kompletně zmizelo. Kapitán Crewe zemřel, aniž by uhradil náš poslední účet – a byl vysoký.““

---

⁶⁶ Viz komentář k překladu č. 13.

⁶⁷ Viz komentář k překladu č. 7.

⁶⁸ Viz komentář k překladu č. 2.

⁶⁹ Viz komentář k překladu č. 2.

⁷⁰ Viz komentář k překladu č. 2.

⁷¹ Viz komentář k překladu č. 2.

⁷² Viz komentář k překladu č. 6.

⁷³ Viz komentář k překladu č. 8.

⁷⁴ Viz komentář k překladu č. 2.

Slečna Minchinová se rozhořčeně otočila zpět k panu Barrowovi⁷⁵. To bylo horší, než by se mohlo zdát.

„A tohle se musí stát právě mně!“⁷⁶ křičela. „Vždy jsem si byla tak jistá, že bude platit, že jsem šla do nejrůznějších absurdních výdajů za to dítě. Zaplatila jsem za tu směšnou panenku a za její⁷⁷ fantastický šatník. To dítě dostalo vše, o co požádalo. Má kočár a poníka a služebnou a za to všechno jsem zaplatila od chvíle, co dorazil poslední šek.“

Pan Barrow evidentně neměl v úmyslu dále poslouchat stížnosti slečny Minchinové poté, co vyjasnil pozici jeho firmy a připojil pouhá suchá fakta. Nepociťoval žádné zvláštní sympatie k rozlíceným majitelům internátních škol.

„Raději byste neměla platit za nic víc, madam,“ poznamenal, „pokud se tedy nespokojíte s dárky pro slečnu. Nikdo si vás nebude pamatovat. Nemá ani vindru, aby se odvolala.“

„Ale co mám dělat?“ dožadovala se slečna Minchinová odpovědi⁷⁸, jako by to byla zcela jeho povinnost dát věci do pořádku. „Co mám dělat?“

„Nemůžete dělat nic,“ odpověděl jí pan Barrow, zatímco skládal své brýle a dával si je do kapsy. „Kapitán Crewe je mrtev. Jeho dítě je žebrák. Nikdo kromě Vás za ni nenese odpovědnost.“

„Nejsem za ni odpovědná a odpovědnost za ni odmítám!“

Slečna Minchinová vzteky zbledla.

Pan Barrow se otočil k odchodu⁷⁹.

„Nemám s tím nic společného, madam,“ prohlásil s nezájmem. „Společnost Barrow & Skipworth není zodpovědná. Samozřejmě je nám velmi líto toho, co se stalo.“

„Jestli si myslíte, že mi ji vnutíte, tak se velmi pletete,“ vydechla slečna Minchinová. „Byla jsem okradena a podvedena; nechám ji na ulici!“

⁷⁵ Viz komentář k překladu č. 6.

⁷⁶ Viz komentář k překladu č. 8.

⁷⁷ Viz komentář k překladu č. 7.

⁷⁸ Viz komentář k překladu č. 2.

⁷⁹ Viz komentář k překladu č. 11.

Kdyby nebyla tak rozzuřená, byla by zdrženlivější a tolik by toho neřekla. Viděla se obtěžkána extravagantně vychovávaným dítětem, které vždy nenáviděla, a ztratila veškeré sebeovládání.

Pan Barrow se nerušeně přesunul ke dveřím.

„To bych nedělal, madam,“ vyjádřil se, „nevypadalo by to dobře. Bylo by nepříjemné, kdyby se tento příběh dostal do souvislosti s Vaší školou⁸⁰. Žákyně vyhozena bez peněz a bez přátel.“

Byl chytrý obchodník a věděl, o čem mluví. Také věděl, že je slečna Minchinová obchodnice a že je dost chytrá na to, aby viděla pravdu. Nemohla si dovolit udělat něco, kvůli čemu by o ní lidé říkali, že je krutá a bezcitná.

„Raději ji tu nechte a využijte ji,“ dodal. „Věřím, že je to chytré dítě. Můžete z ní mít zisk, až bude starší.“

„Budu z ní mít zisk, ještě než vyrostel!“ vykřikla slečna Minchinová.

„Jsem si jistý, že budete, madam,“ řekl pan Barrow se zlověstným úsměvem. „Jsem si jistý⁸¹. Přeji krásné ráno!“⁸²

Odešel, zavřel dveře a ⁸³slečna Minchinová ještě chvíli stála a zabodávala do nich zlostný pohled⁸⁴. To, co řekl, byla vcelku pravda a ona to věděla. Neměla absolutně žádnou náhradu. Její vzorná žákyně⁸⁵ se rozpustila do nicoty a zůstala tu jen dívka bez přátel a na mizině. Peníze, které poskytla, byly nenávratně⁸⁶ pryč.

A zatímco tam bez dechu sklesle stála, dolehly jí k uším veselé hlasy jdoucí z jejího vlastního posvátného pokoje, který přenechala pro oslavu. Mohla alespoň zastavit tohle.

---

⁸⁰ Viz komentář k překladu č. 6.

⁸¹ Viz komentář k překladu č. 7.

⁸² Viz komentář k překladu č. 8.

⁸³ Viz komentář k překladu č. 7.

⁸⁴ Viz komentář k překladu č. 9.

⁸⁵ Viz komentář k překladu č. 13.

⁸⁶ Viz komentář k překladu č. 10.

Ale právě když vyrazila ke dveřím, otevřela je slečna Amelia, která šokovaně o krok ustoupila, když spatřila změněný a našťvaný obličej slečny Minchinové.

„Co se stalo, sestro?“ vyhrkla.

Hlas slečny Minchinové byl téměř zuřivý, když odpovídala: „Kde je Sára Creweová?“

Slečna Amelia byla zmatená.

„Sára?“ zakoktala se. „Proč, je samozřejmě s dětmi ve tvém pokoji.“

„Má ve svém přepychovém šatníku černé šaty?“ zeptala se⁸⁷ s hořkou ironií.

„Černé šaty?“ zajíkla se znovu slečna Amelia. „Černé?“

„Má šaty všech ostatních barev. Má černé?“

Slečna Amelia začala blednout.

„Ne – a – ano!“ řekla. „Ale jsou jí příliš malé. Má jen ty staré sametové, ale vyrostla z nich.“

„Jdi a řekni jí, aby si sundala ty nesmyslné růžové hedvábné šaty a oblékla si ty černé, ať už jí jsou malé nebo ne. S parádními šaty skončila!“

Poté začala slečna Amelia lomit⁸⁸ rukama a brečet.

„Sestřičko!“ popotahovala. „Sestřičko! Co se mohlo stát?“

Slečna Minchinová neplýtvala slovy.

„Kapitán Crewe je mrtvý,“ řekla. „Zemřel bez jediné pence. To neskutečně rozmazlené, zhýčkané dítě mi zůstalo na krku⁸⁹ jako žebrák.

Slečna Amelia se těžce posadila na nejbližší židli.

„Utratila jsem stovky liber za nesmysly pro ni. A nikdy z nich neuvidím ani penci. Zastav tu její směšnou oslavu. A ať se ihned převlékne.“

„Já?“ vyhekla slečna Amelia. „M-musím jít a říct jí to teď?“

„Hned!“⁹⁰ zněla nelítostná odpověď. „Nesed’ a nekoukej jako husa. Běž!“

⁸⁷ Viz komentář k překladu č. 2.

⁸⁸ Viz komentář k překladu č. 7.

⁸⁹ Viz komentář k překladu č. 8.

⁹⁰ Viz komentář k překladu č. 8.

Ubohá slečna Amelia byla na „husu“ zvyklá. Ve skutečnosti věděla, že je spíše husa a že se husám přenechává spousta nepříjemných věcí. Bylo poněkud trapné přijít do pokoje plného nadšených dětí a oznámit oslavenkyni⁹¹, že je nyní malá žebračka a že musí jít nahoru a obléknout si staré černé šaty, které jí jsou malé. Ale udělat se to musí. Toto zjevně nebyla vhodná doba na pokládání otázek.

Otírala si kapesníkem oči, až byly úplně červené. Potom vstala a vyšla z pokoje, aniž by si troufla říci další slovo. Když se její starší sestra dívala a mluvila jako právě teď, bylo nejlepší poslouchat příkazy bez komentáře. Slečna Minchinová chodila po pokoji. Povídala si pro sebe a netušila, že to dělá. Za poslední rok se jí nabízely díky diamantovým dolům různé možnosti. Dokonce majitelé seminářů mohli s pomocí majitelů dolů vydělat na cenných papírech. A nyní se místo toho, aby se dívala dopředu na zisky, musela dívat zpět na ztráty.

„Princezna Sára, vskutku!“ řekla si. „To dítě rozmazlovali, jako by to byla královna!“

Zatímco to říkala, procházela našťvaně kolem rohu stolu a v příštím okamžiku sebou trhla, když uslyšela zvuk hlasitého vzlyknutí, který vycházel z místa pod stolem.

„Co je to?“ zvolala našťvaně. Hlasité popotáhnutí nosem bylo slyšet znovu a ona se sehnula a zvedla záhyby ubrusu.

„Jak se opovažuješ!“ zakřičela. „Jak se opovažuješ! Okamžitě vylez!“

Byla to chudinka Becky, kdo vylezl. Její čepice byla sražená na stranu a v obličeji byla potlačovaným brekotem červená.

„Když dovolíte, madam – to sem já, madam,“ vysvětlovala. „Vím, že sem neměla. Ale dívala sem se na tu panenku, madam – a byla sem vyděšená, když ste vešla – a vlezla sem pod stůl.“

„Byla jsi tam celou dobu a poslouchala jsi,“ řekla slečna Minchinová.

„Ne, slečno,“ protestovala Becky a ukláněla se. „Neposlouchala sem – myslela sem, že budu moct vyklouznout, aniž byste si všimla, ale

---

⁹¹ Viz komentář k překladu č. 7.

nemohla sem a musela sem zůstat. Ale neposlouchala sem, madam – ani za nic bych neposlouchala. Ale nemohla sem neslyšet.“

Náhle se zdálo, že ztratila veškeré obavy ze strašné ženy před ní. Propukla v pláč.

„Prosim, madam,“ řekla, „troufám si říct, že mi řeknete, abych přestala⁹², madam – ale je mi tolik líto chudinky slečny Sáry – tolik líto!“

„Odejdi z pokoje!“ přikázala jí slečna Minchinová.

Becky se znovu uklonila; slzy jí naplno stékaly po tvářích.

„Ano, madam, odejdu, madam,“ řekla a třásla se, „jen sem Vás chtěla poprosit: Slečna Sára – byla to taková bohatá mladá dáma a obsluhovali ji, obskakovali; a co bude teď dělat bez služebné? Kdybych - kdybych, prosim, dovolíte mi ji obsluhovat, až budu mít hotový všechny hrnce a rendlíky? Udělám je rychle, když mě necháte ji obsluhovat teď, když je chudá. Ach,“ propukla znovu v pláč⁹³, „chudinka slečna Sára, madam – říkali jí princezno.“

Nějakým způsobem slečnu Minchinovou naštvála mnohem více, než kdy jindy. Že by se právě tato umývačka nádobí měla zařadit po bok tohoto dítěte, které – jak si⁹⁴ uvědomila – nikdy neměla ráda, to na ni bylo příliš. Zadupala⁹⁵.

„Ne – samozřejmě že ne!“ řekla. „Bude se obsluhovat sama a bude obsluhovat také jiné lidi. Okamžitě odejdi z pokoje, nebo budeš bez práce⁹⁶.“

Becky si přehodila zástěru přes hlavu a utekla. Běžela ven z pokoje a dolů po schodech do umývárny nádobí a tam se posadila mezi své hrnce a rendlíky a plakala, jako by jí mělo puknout srdce.

„Je to přesně jako v těch příběhách,“ naříkala Becky. „Jako u těch chudinek princezen, které poslali do světa.“

⁹² Viz komentář k překladu č. 9.

⁹³ Viz komentář k překladu č. 2.

⁹⁴ Viz komentář k překladu č. 7.

⁹⁵ Viz komentář k překladu č. 9.

⁹⁶ Viz komentář k překladu č. 8.

Slečna Minchinová ještě nikdy nevypadala tak klidně a přísně, jako tehdy, když za ní Sára o pár hodin později přišla kvůli zprávě, kterou jí poslala.

V té době se Sáře dokonce zdálo, jako by její narozeninová oslava byla buď pouhým snem, nebo něčím, co se stalo před lety a nějakému docela jinému děvčátku.

Všechny známky oslav byly odstraněny; cesmína byla sundána ze stěn a židle a lavice byly vráceny zpět na místo. Obývací pokoj slečny Minchinové vypadal jako vždy – všechny stopy oslav byly pryč a slečna Minchinová se vrátila ke svým obvyklým šatům. Žákyním bylo nakázáno, aby si převlékly své sváteční šaty; a když tak učinily, vrátily se do třídy, tiskly se k sobě ve skupinkách, šeptaly si a rozčileně mluvily.

„Řekni Sáře, aby za mnou⁹⁷ přišla,“ řekla slečna Minchinová své sestře. „A jasně jí vysvětlí, že nestrpím⁹⁸ žádné brečení nebo nepříjemné scény.“

„Sestro,“ odpověděla jí slečna Amelia, „ona je to nejpodivnější dítě, co jsem kdy viděla. Vůbec nedělala povyk. Vzpomínáš si, že taky nevyváděla, když se kapitán Crewe vrátil zpět do Indie. Když jsem jí pověděla, co se stalo, jen tiše stála a dívala se na mě. Nevydala ani hlásku. Vypadalo to, jako by se jí zvětšovaly oči a potom zbledla. Když jsem domluvila, ještě pár vteřin stála a zírala, pak se jí roztrásla brada a ona se otočila a vyběhla z pokoje nahoru. Několik dětí začalo brečet, ale nezdálo se, že by to slyšela nebo že by si byla vědoma čehokoli jiného, než toho, co jsem říkala. Bylo prapodivné, že mi neodpověděla; když řekneš něco nečekaného a zvláštního, očekáváš, že lidé *něco* odpovědí – ať už je to cokoli.“

Nikdo kromě Sáry samotné nevěděl, co se stalo v jejím pokoji poté, co vyběhla po schodech nahoru a zamkla dveře. Ve skutečnosti si to sama stěží pamatovala, ale chodila sem a tam⁹⁹ a pořád dokola si říkala

---

⁹⁷ Viz komentář k překladu č. 6.

⁹⁸ Viz komentář k překladu č. 2.

⁹⁹ Viz komentář k překladu č. 8.

hlasem, který ani nezněl, jako její: „Můj tatínek je mrtvý! Můj tatínek je mrtvý!“

Jednou se zastavila před panenkou Emily, která seděla a dívala se na ni z křesla a divoce zakřičela: „Emily! Slyšíš to? Slyšíš – táta je mrtvý! Je mrtvý v Indii – tisíce mil daleko.“

Když na žádost slečny Minchinové vstoupila do jejího obývacího pokoje, byla bledá a měla kruhy pod očima. Její ústa byla sevřená, jako by si nepřála odhalit, jak moc trpěla a trpí. Ani v nejmenším nevypadala jako to radostné dítě, které jako motýlek¹⁰⁰ poletovalo od jednoho pokladu ke druhému v nazdobené školní třídě. Namísto toho vypadala jako zvláštní opuštěná, téměř bizarní postavička.

Bez Mariettiny pomoci si oblékla nechtěné černé sametové šaty. Byly jí příliš krátké a těsné a její útlé nožky v nich vypadaly dlouhé a hubené, když vykukovaly zpod krátké sukně. Protože nenašla černou mašli, její krátké husté černé vlasy jí spadaly do bledé tváře a silně s ní kontrastovaly. V jedné ruce pevně svírala Emily, která byla ovinuta kusem černé látky.

„Polož tu panenku,“ řekla slečna Minchinová. „Jak si to představuješ, nosit ji sem?“

„Ne,“ odpověděla Sára. „Neodložím ji. Ona je vše, co teď mám. Dal mi ji můj táta.“

Pokaždé přiměla slečnu Minchinovou, aby se cítila nesvá, jako ¹⁰¹ právě teď. Nemluvila hrubě, spíše chladně a pevně, s čímž se slečna Minchinová nemohla vyrovnat – možná protože věděla, že provádí něco bezcitného a krutého.

„V budoucnu nebudeš mít na panenky čas,“ řekla. „Budeš muset pracovat, zlepšovat se a být užitečná.“

Sára se na ni upřeně dívala svýma velkýma očima a neřekla ani slovo.

---

¹⁰⁰ Viz komentář k překladu č. 10.

¹⁰¹ Viz komentář k překladu č. 7.

„Všechno teď bude jiné,“ pokračovala slečna Minchinová. „Předpokládám, že ti slečna Amelia celou záležitost vysvětlila.“

„Ano,“ odpověděla Sára. „Můj táta je mrtvý. Nezanechal po sobě¹⁰² žádné peníze. Jsem úplně chudá.“

„Jsi žebračka,“ řekla slečna Minchinová a její vztek rostl, jak si vybavovala, co všechno to znamená. „Zdá se, že nemáš žádné příbuzné a žádný domov, ani nikoho, kdo by se o tebe postaral.“

Na okamžik sebou její úzká bledá tvářička škubla, ale Sára opět neřekla nic.

„Na co to zíráš?“ dožadovala se ostře slečna Minchinová odpovědi¹⁰³. „Jsi tak hloupá, že mi nerozumíš? Říkám ti, že jsi na světě úplně sama a nemáš nikoho, kdo by pro tebe něco udělal, ledaže bych se rozhodla laskavě tě tu nechat.“

„Rozumím,“ odpověděla Sára hlubokým tónem; znělo to, jako by spolkla něco, co jí teď rostlo v krku. „Rozumím.“

„Ta panenka,“ křičela slečna Minchinová a ukazovala na nádherný narozeninový dárek sedící poblíž – „ta směšná panenka se všemi těmi nesmyslnými extravagantními věcmi – ve skutečnosti jsem již za ni zaplatila!“

Sára se podívala¹⁰⁴ k židli.

„Poslední panenka,“ řekla. „Poslední panenka.“ A její smutný hlásek zněl podivně.

„Vskutku, Poslední panenka!“ řekla slečna Minchinová. „A je moje, ne tvoje. Všechno, co vlastníš, patří mně¹⁰⁵.“

„Potom ji, prosím, odneste ode mě pryč,“ poprosila¹⁰⁶ Sára. „Nechci ji.“

Kdyby plakala a vzlykala a vypadala vyděšeně, měla by s ní slečna Minchinová více trpělivosti. Byla to panovačná žena, která ráda cítila svou

¹⁰² Viz komentář k překladu č. 2.

¹⁰³ Viz komentář k překladu č. 2.

¹⁰⁴ Viz komentář k překladu č. 6.

¹⁰⁵ Viz komentář k překladu č. 6.

¹⁰⁶ Viz komentář k překladu č. 6.

sílu, ale když se dívala do Sářiny malé nezlomné tváře a slyšela její hrdý hlásek, úplně cítila, jak se její moc blíží nule.

„Nepřetvařuj se¹⁰⁷,“ řekla. „Čas na takové věci už pominul. Už nejsi princezna. Tvůj kočár a tvého poníka pošleme¹⁰⁸ pryč. Tvá služebná bude propuštěna. Budeš nosit své nejstarší a nejobyčejnější oblečení – to extravagantní se již nehodí ke tvému postavení. Jsi jako Becky – musíš si vydělat na živobytí.“

K jejímu překvapení spatřila¹⁰⁹ v jejích dětských očích slabý záblesk úlevy.

„Můžu pracovat?“ zeptala se¹¹⁰. „Pokud smím pracovat, nebude to tolik vážné. Co mohu dělat?“

„Budeš dělat vše¹¹¹, co se ti řekne,“ zněla odpověď. „Jsi bystré dítě a snadno chápeš. Pokud budeš užitečná, mohla bych tě tu nechat. Mluvíš dobře francouzsky a můžeš pomoci s výukou¹¹² mladších děvčat.“

„Mohu?“ vykřikla Sára. „Ach, prosím, nechte mě jim pomoci¹¹³! Víím, že je mohu učit. Mám je ráda a ony mají rády mne.“

„Nemluv nesmysly o tom, že tě lidé mají rádi,“ řekla slečna Minchinová. „Budeš muset dělat mnohem víc, než jen učit mladší dívky. Budeš vyřizovat pochůzky a pomáhat jak v kuchyni, tak ve třídách. Když se mi znelíbíš¹¹⁴, pošlu tě pryč¹¹⁵. Pamatuj si to. Teď jdi.“

Sára na okamžik tiše stála a dívala se na ni. Její mladičká duše hluboce přemýšlela o zvláštních věcech. Poté se otočila, aby odešla z pokoje.

„Stůj!“ řekla slečna Minchinová. „Nehodláš mi poděkovat?“

Sára se zastavila a všechny ty hluboké a podivné myšlenky v její hrudi vzplály.

¹⁰⁷ Viz komentář k překladu č. 9.

¹⁰⁸ Viz komentář k překladu č. 14.

¹⁰⁹ Viz komentář k překladu č. 2.

¹¹⁰ Viz komentář k překladu č. 6.

¹¹¹ Viz komentář k překladu č. 8.

¹¹² Viz komentář k překladu č. 2.

¹¹³ Viz komentář k překladu č. 2.

¹¹⁴ Viz komentář k překladu č. 9.

¹¹⁵ Viz komentář k překladu č. 14.

„Za co?“ zeptala se¹¹⁶.

„Za mou laskavost k tobě,“ odpověděla slečna Minchinová. „Za to, že jsem tak laskavá¹¹⁷ a dám ti domov.“

Sára popošla o dva nebo tři kroky směrem k ní. Její malý hubený hrudník se prudce¹¹⁸ zvedal a klesal a ona mluvila divným¹¹⁹ zuřivým hlasem¹²⁰.

„Nejste laskavá,“ prohlásila¹²¹. „*Nejste* laskavá a tohle *není* domov.“ Nato se otočila a vyběhla z pokoje dřív, než ji mohla slečna Minchinová zastavit nebo udělat cokoli jiného, než na ni zírat s ledovým vztekem.

Pomalou vyšla schody, ale těžce oddechovala a držela při tom Emily pevně u sebe.

„Přeji si, aby uměla mluvit,“ řekla si. „Kéž by uměla mluvit – kéž by uměla mluvit!“

Měla v úmyslu jít do svého pokoje, lehnout si na tygří kůži tváří k hlavě tygra, dívat se do ohně a přemýšlet, přemýšlet, přemýšlet. Ale ještě než dorazila na odpočívadlo, vyšla ze dveří slečna Amelia, zavřela je za sebou a stála před nimi; vypadala nervózně a rozpačitě. Pravdou bylo, že se tajně styděla za věc, kterou měla udělat.

„Nemáš – nemáš tam chodit,“ řekla.

„Nechodit dovnitř?“ vykřikla Sára a o krok ustoupila.

„Tohle teď není tvůj pokoj,“ odpověděla jí slečna Amelia a trochu zrudla.

Z ničeho nic Sára nějak porozuměla. Uvědomila si, že to je začátek změny, o které slečna Minchinová hovořila.

„Kde je můj pokoj?“ zeptala se a doufala, že se jí netřese hlas.

„Máš spát na půdě vedle Becky.“

Sára věděla, kde to je. Becky jí o tom místě¹²² říkala. Otočila se a vystoupila o dvě poschodí výš. Nejvyšší schodiště¹²³ bylo úzké a zakryté

¹¹⁶ Viz komentář k překladu č. 6.

¹¹⁷ Viz komentář k překladu č. 2.

¹¹⁸ Viz komentář k překladu č. 2.

¹¹⁹ Viz komentář k překladu č. 7.

¹²⁰ Viz komentář k překladu č. 6.

¹²¹ Viz komentář k překladu č. 6.

omšelými pruhy starého koberce. Cítila se, jako by odcházela a nechávala daleko za sebou svět, ve kterém žilo to druhé dítě, které si tak již nepřipadalo. Toto dítě, které ve svých krátkých úzkých šatech vycházelo schody na půdu, bylo úplně jiné.

Když došla ke dveřím na půdu a otevřela je, srdce jí ponuře bušilo. Poté dveře zavřela, stála proti nim a dívala se kolem sebe.

Ano, tohle byl zcela jiný svět. V pokoji byla nabílená svažující se střecha. Bílá barva byla zašlá a místy odpadaná. Byla tam rezavá kamna, stará železná tvrdá postel¹²⁴ zakrytá vybledlým přehozem. Byly zde některé kusy nábytku příliš opotřebované na to, aby se používaly dole. Pod střešním oknem¹²⁵, ze kterého nebylo vidět nic víc, než¹²⁶ obdélník tmavě šedé oblohy, stála stará otlučená červená stolička. Sára k ní zamířila a posadila se. Plakala jen málokdy. Teď neplakala. Uložila si Emily na klín, položila se na ni tváří a objala ji; seděla tam, její hlava s černými vlasy ležela na černé látce; neřekla ani slovo, nevydala hlásku.

Zatímco seděla v tichu, někdo tiše zaklepal na dveře – tak tiše a pokorně, že¹²⁷ to nejprve neslyšela a vlastně se neprobrala, dokud se dveře bázně neotevřely a neobjevila se usazená tvář dívající se kolem sebe. Byla to Beckyina tvář a Becky nenápadně již hodiny plakala a otírala si oči kuchyňskou zástěrou, dokud nevypadala opravdu podivně.

„Ach, slečno,“ řekla polohlasem. „Směla bych – dovolíte mi – jít dál?“

Sára zvedla hlavu a podívala se na ni. Pokusila se usmát, ale nějak nemohla. Náhle – a bylo to kvůli žalu v Beckyiných szejících očích – její tvář vypadala mnohem více jako tvář dítěte než příliš vyspělého na svůj věk. Natáhla ruku a vzlykla.

---

¹²² Viz komentář k překladu č. 2.

¹²³ Viz komentář k překladu č. 6.

¹²⁴ Viz komentář k překladu č. 7.

¹²⁵ Viz komentář k překladu č. 7.

¹²⁶ Viz komentář k překladu č. 6.

¹²⁷ Viz komentář k překladu č. 11.

„Ach, Becky,“ řekla. „Říkala jsem ti, že jsme stejné – jen dvě malá děvčata – jen dvě malé holky¹²⁸. Vidíš, jaká je to pravda. Mezi námi již není rozdíl. Už nejsem princezna.“

Becky k ní přiběhla, chytila ji za ruku a sevřela ji v náručí, zatímco klečela vedle ní a vzlykala láskou a bolestí.

„Ano, slečno, ste,“ brečela a její slova byla zlomená. „Ať se Vám stane cokoliv – cokoliv – stejně budete princezna – a nic z Vás nemůže udělat někoho jiného.“

Kapitola XVII

„To je to dítě!“

Další ráno seděli tři členové Velké rodiny v Indově knihovně a dělali všechno pro to, aby ho rozveselili. Mohli k němu přijít a bavit ho, protože je zvlášť kvůli tomu pozval. Nějaký čas žil ve stavu napjatého očekávání a dnes čekal na určitou událost s velkými obavami. Touto událostí byl návrat pana Carmichaela z Moskvy. Jeho pobyt tam byl ze dne na den¹²⁹ prodloužen. Když tam poprvé dorazil, nebyl schopen ¹³⁰ vystopovat rodinu, kterou se snažil najít. Když si byl konečně jistý, že je našel, a šel do jejich domu, bylo mu řečeno, že odcestovali. Jeho snahy zastihnout je byly marné, a tak se rozhodl zůstat v Moskvě až do jejich návratu. Pan Carrisford seděl ve svém polohovatelném křesle a Janet seděla na podlaze vedle něj. Janet měl velmi rád. Nora našla stoličku a Donald seděl¹³¹ obkročmo na hlavě tygra, která zdobila předložku vyrobenou z kůže zvířete. Musí se uznat, že na něm rajtoval poměrně divoce.

„Nevýskej tak nahlas, Donalde,“ řekla Janet. „Když jdeš rozveselit nemocného, nerozveselíš ho tím, že budeš křičet¹³². Pane Carrisforde, nerozveselujeme¹³³ vás příliš nahlas?“ – a otočila se k Indovi.

¹²⁸ Viz komentář k překladu č. 6.

¹²⁹ Viz komentář k překladu č. 8.

¹³⁰ Viz komentář k překladu č. 7.

¹³¹ Viz komentář k překladu č. 6.

¹³² Viz komentář k překladu č. 6.

Ale on ji jen pohladil po rameni.

„Ne, to ne,“ odpověděl. „Brání mi to myslet přespříliš.“

„Budu zticha,“ zakřičel Donald. „Všichni budeme potichu jako myšky.“

„Myši nedělají takovýchle zvuky,“ podotkla¹³⁴ Janet.

Donald vyrobil koňskou uzdu ze svého kapesníku a poskakoval nahoru a dolů na tygrově hlavě.

„Celá spousta myší by mohla,“ prohlásil¹³⁵ vesele. „Tisíc myší by mohlo.“

„Nevěřím, že by takové zvuky vydávalo¹³⁶ padesát tisíc myší,“ řekla Janet vážně, „a my musíme být potichu jako *jedna* myš.“

Pan Carrisford se zasmál a znovu ji pohladil po rameni.

„Táta brzy přijde,“ řekla. „Mohli bychom mluvit o té ztracené dívce?“

„Nemyslím si, že bych teď mohl mluvit o čemkoliv jiném,“ odpověděl Ind a s unaveným výrazem svažtil čelo.

„Tolik se nám líbí,“ řekla Nora. „Říkáme jí nepohádková princezna.“

„Proč?“ zeptal se Ind, protože díky rozmarům Velké rodiny vždy alespoň trochu zapomněl.

Byla to Janet, kdo odpověděl.

„Je to proto, že ačkoli není přímo pohádková bytost, bude tak bohatá, až ji najdeme, že bude jako princezna z pohádky. Nejprve jsme jí říkali pohádková princezna, ale tolik to nesesedělo.“

„Je pravda,“ zeptala se¹³⁷ Nora, „že její táta dal všechny své peníze příteli, aby je investoval do dolu, ve kterém byly diamanty, a potom si ten přítel myslel, že o ně o všechny přišel, a tak utekl, protože se cítil jako zloděj?“

„Ale nebyl zloděj¹³⁸, víš,“ poznamenala kvapně Janet.

Ind ji rychle vzal za ruku.

---

¹³³ Viz komentář k překladu č. 15.

¹³⁴ Viz komentář k překladu č. 6.

¹³⁵ Viz komentář k překladu č. 6.

¹³⁶ Viz komentář k překladu č. 2.

¹³⁷ Viz komentář k překladu č. 6.

¹³⁸ Viz komentář k překladu č. 2.

„Ne, nebyl, opravdu,“ řekl.

„Je mi líto toho přítele,“ řekla Janet, „nemohu si pomoci. Neměl v úmyslu to udělat a zlomilo by mu to srdce. Jsem si jistá, že by mu to zlomilo srdce.“

„Jsi tolerantní mladá žena, Janet,“ řekl Ind a držel ji pevně za ruku.

„Řekli jste panu Carrisfordovi,“ zakřičel znovu Donald, „o Malé dívce, co není žebračka? Řekli jste mu, že má krásné nové oblečení? Třeba ji někdo našel, když byla ztracená.“

„Támhle je taxík!“ zvolala Janet. „Zastavuje před dveřmi. To je táta!“

Všichni běželi k oknu, aby se podívali ven.

„Ano, je to táta,“ prohlásil Donald. „Ale není tam žádná malá holka.“

Všichni tři bez otálení vyběhli z pokoje a přirtili se do předsíně. Otce tak vítali vždy. Měl je slyšet hopsat nahoru a dolů a tleskat rukama, dohonit je a dát jim pusy.

Pan Carrisford se pokusil zvednout, ale klesl zpět do křesla.

„To je zbytečné,“ řekl. „Co jsem to za trosku!“

Hlas pana Carmichaela se blížil ke dveřím.

„Ne, děti,“ říkal, „můžete jít dál, až si promluví s panem Carrisfordem. Běžte si hrát s Ram Dassem.“

Poté se otevřely dveře a on vešel. V obličeji¹³⁹ byl¹⁴⁰ růžovější než jindy a přinesl s sebou atmosféru svěžesti a zdraví; ale jeho oči byly zklamané a plné úzkosti, když se setkaly s dychtivou otázkou v očích nemocného, ještě když si potřásli rukama¹⁴¹.

„Co je nového?“ zeptal se pan Carrisford. „To dítě, co adoptovali ti Rusové?“

„Není to to dítě, které hledáme,“ byla odpověď pana Carmichaela. „Je mnohem mladší, než dcerka¹⁴² kapitána Crewea. Jmenuje se Emily Carewová. Viděl jsem ji a mluvil s ní. Ti Rusové mi řekli všechny detaily.“

¹³⁹ Viz komentář k překladu č. 2.

¹⁴⁰ Viz komentář k překladu č. 6.

¹⁴¹ Viz komentář k překladu č. 8.

¹⁴² Viz komentář k překladu č. 6.

Jak ten Ind vypadal vyčerpaně a zkroušeně! Upustil ruku pana Carmichaela.

„Pak musíme začít hledat znovu,“ řekl. „To je všechno. Prosím, posadte se.“

Pan Carmichael se posadil. Nějak si tohoto nešťastného muže postupně oblíbil. Sám byl tak zdravý a šťastný a tolik obklopený radostí¹⁴³ a láskou, že smutek a nalomené zdraví v něm až nesnesitelně budily soucit. Kdyby byl v domě zvuk jen jednoho veselého pronikavého hlasu, byl by mnohem méně opuštěný. A to, že by měl být člověk nucen vyrovnat se s myšlenkou, že se zmylil a zanechal dítě opuštěné, to nebyla věc, které by dokázal čelit.

„Ale jděte,“ řekl veselým hlasem, „přece ji najdeme.“

„Musíme okamžitě začít. Nesmíme ztrácet čas,“ trápil se pan Carrisford. „Máte nějaký návrh, co dělat – jakýkoli?“

Pan Carmichael byl docela netrpělivý, a tak vstal a začal přecházet po pokoji se zamyšleným a nejistým výrazem ve tváři¹⁴⁴.

„No, možná,“ řekl. „Nevím, jestli by to za to stálo. Pravdou je, že mě něco napadlo, zatímco jsem o té věci přemýšlel ve vlaku na cestě z Doveru.“

„Co to bylo? Pokud je naživu, pak někde je.“

„Ano; *někde* je. Prohledávali jsme školy v Paříži. Co přestat s Paříží a začít v Londýně? To je můj nápad – hledat v Londýně.“

„V Londýně je dost škol,“ řekl pan Carrisford. Jemně sebou škubnul, když si to uvědomil¹⁴⁵. „Mimochodem, jedna je tady hned vedle.“

„Tak v ní začneme. Nemůžeme začít blíž, než v sousedství.“

„Ne,“ řekl pan Carrisford. „Je tam dítě, které mě zajímá; ale není to žákyně. Je trochu snědá a opuštěná, tak nepodobná chudáčkovi Creweovi, jak jen dítě může být.“

¹⁴³ Viz komentář k překladu č. 6.

¹⁴⁴ Viz komentář k překladu č. 2.

¹⁴⁵ Viz komentář k překladu č. 9.

Možná, že v tom okamžiku opět zapracovalo Kouzlo – nádherné Kouzlo. Skutečně se zdálo, jako by to tak mohlo být. Co do pokoje přivedlo Ram Dasse, který i přes to, že jeho pán hovořil, zdvořile pozdravil, ale se špatně skrytým vzrušením v jeho tmavých blýskavých očích?

„Sahibe,“ řekl, „to dítě přišlo osobně – to dítě, které sahib litoval. Přinesla zpět opičáka, který znovu utekl do jejího podkroví¹⁴⁶. Požádal jsem ji, aby zůstala. Byl to můj nápad, že by mohlo sahiba potěšit, kdyby ji viděl a mluvil s ní.“

„Kdo je to?“ zeptal se pan Carmichael.

„Bůh ví,“ odpověděl pan Carrisford. „Je to to dítě, o kterém jsem mluvil. Malá služtička¹⁴⁷ ze školy.“ Mávl rukou k Ram Dassovi a řekl mu: „Ano, měl bych ji vidět. Běž a přiveď ji.“ Poté se otočil k panu Carmichaelovi. „Zatímco jste byl pryč,“ vysvětloval, „byl jsem zoufalý. Dny byly tak tmavé a dlouhé. Ram Dass mi pověděl o utrpení tohoto dítěte a společně jsme vymysleli romantický plán, jak jí pomoci. Připouštím, že to bylo dětinské; ale dalo mi to něco, co jsem mohl plánovat a o čem jsem mohl přemýšlet. Nepodařilo by se to bez pomoci hbitého tichého orientálce, jako je Ram Dass.“

Poté vstoupila do místnosti Sára. V náruči nesla opičáka, který se od ní očividně nemínil odloučit¹⁴⁸. Držel se jí a brebentil a Sára se vzrušením začervenala, když zjistila, že se ocitla v Indově pokoji.

„Váš opičák zase utekl,“ řekla slušně. „Včera v noci přišel k mému podkrovnímu oknu, a tak jsem ho vzala dovnitř, protože byla taková zima. Přinesla bych ho zpět, kdyby už nebylo tak pozdě. Víím, že jste nemocný a že asi nechcete být rušen.“

Indovy vpadlé oči na Sáře setrvaly se zvědavým zájmem.

„To bylo od tebe velmi pozorné,“ řekl.

Sára se podívala na Ram Dasse, který stál u okna.

¹⁴⁶ Viz komentář k překladu č. 7.

¹⁴⁷ Viz komentář k překladu č. 6.

¹⁴⁸ Viz komentář k překladu č. 7.

„Mám ji dát laskarovi¹⁴⁹?“ zeptala se.

„Jak víš, že je laskar?“ zeptal se s pousmáním Ind.

„Já znám laskary,“ řekla Sára, zatímco předávala neochotného opičáka.

„Narodila jsem se v Indii.“

Ind se napřímil tak náhle a s takovou změnou výrazu, že se na chvíli docela polekala.

„Ty ses narodila v Indii,“ zvolal, „opravdu? Pojď sem.“ A napřáhl ruku.

Sára k němu přišla a vložila mu svou ruku do dlaně, protože vypadal, že to tak chce. Stála tiše a její zelenošedé udivené oči se setkaly s těma jeho. Zdalo se, že má na srdci něco důležitého¹⁵⁰.

„Bydlíš v sousedství?“ dožadoval se odpovědi.

„Ano; žiji v semináři slečny Minchinové.“

„Ale nejsi jedna z jejích žákyň?“

V Sářině tváři se objevil podivný úsměv. Na okamžik váhala s odpovědí.

„Nemyslím, že vím, co přesně jsem,“ odpověděla.

„Proč ne?“

„Nejprve jsem byla žákyně a bydlela jsem v salónku; ale teď...“

„Ty jsi byla žákyně! Co jsi teď?“

Ten prapodivný smutný úsměv byl v její tváři znovu.

„Spím v podkroví vedle umývačky nádobí,“ řekla. „Vyřizuji pochůzky pro kuchařku – dělám vše, co mi řekne; a učím mladší děvčata.“

„Ptej se, Carmichaele,“ řekl pan Carrisford, který klesl zpět do křesla, jako by ztratil sílu. „Ptej se jí, Carmichaele; já nemohu.“

Vysoký laskavý otec Velké rodiny věděl, jak se ptát malých děvčat. Sára si uvědomila, kolik zkušeností s tím již měl, když s ní mluvil milým povzbudivým hlasem.

„Co myslíš tím ‚nejprve‘, mé dítě?“ vyptával se.

„Když mě tam poprvé vzal můj táta.“

„Kde je tvůj táta?“

¹⁴⁹ Laskar = Východoindický námořník, vojenský sluha nebo dělostřelec;

<http://www.thefreedictionary.com/lascar>

¹⁵⁰ Viz komentář k překladu č. 9.

„Zemřel,“ řekla Sára velmi tiše. „Přišel o všechny své peníze a pro mě nezbyly žádné. Nebyl nikdo, kdo by se o mě postaral nebo kdo by zaplatil slečně Minchinové.“

„Carmichaele!“ křičel Ind nahlas. „Carmichaele!“

„Nesmíme ji vyděsit,“ řekl mu pan Carmichael stranou rychlým tichým hlasem; a nahlas dodal směrem k Sáře: „Takže tě poslali na půdu a udělali z tebe malou otrokyni. Tak to bylo, že?“

„Nebyl tu nikdo, kdo by se o mě postaral,“ řekla Sára. „Nebyly peníze; nepatřím nikomu.“

„Jak tvůj táta přišel o peníze?“ skočil jí Ind do řeči se zatajeným dechem.

„Sám o ně nepřišel,“ odpověděla Sára a každým okamžikem se divila víc a víc. „Měl přítele, kterého měl rád – měl ho *velmi* rád. To jeho přítel vzal ty peníze. Věřil mu až příliš.“

Indovi se rychle vrátil dech.

„Ten přítel to třeba nemyslel špatně¹⁵¹,“ řekl. „Mohla to způsobit chyba.“

Sára netušila, jak sveřepě její mladý hlas zněl, když odpovídala. Kdyby to věděla, jistě by se ho pokusila kvůli Indovi zmírnit.

„To utrpení bylo pro mého tátu rovněž zlé,“ řekla. „Zabilo ho to.“

„Jak se tvůj táta jmenoval?“ zeptal se Ind. „Pověz mi to.“

„Jmenoval se Ralph Crewe,“ odpověděla Sára a cítila se vyděšeně. „Kapitán Crewe. Zemřel v Indii.“

Ztrhaná tvář se mu stáhla a Ram Dass přiskočil ke svému pánovi.

„Carmichaele,“ zalapal nemocný po dechu, „to je to dítě – to dítě!“

Na okamžik si Sára myslela, že zemře. Ram Dass nalil z lahvičky kapky a přidržel mu je u úst. Sára stála vedle a trochu se třásla. Zmateně se dívala na pana Carmichaela.

„Jaké jsem dítě?“ zaváhala.

„On byl přítelem tvého otce,“ odpověděl jí pan Carmichael. „Neboj se. Již dva roky tě hledáme.“

---

¹⁵¹ Viz komentář k překladu č. 9.

Sára zvedla ruku k čelu a její ústa se třásla. Mluvila jako ve snách.

„A já byla celou tu dobu u slečny Minchinové,“ napůl zašeptala. „Jen na druhé straně zdi.“

4 Komentář k překladu

Překlad je delikátní disciplínou lingvistiky, které se lidé určitým způsobem věnují již od pradávna. Teprve v nedávné době se ale začal uplatňovat přístup lingvistický a lidé preferují před doslovným překladem spíše překlad volný, který se lépe přizpůsobí jak VJ tak CJ. Pouze nástroje pro dobrý a kvalitní překlad ale nestačí. Můžeme mít sebelepší slovník nebo překladač, přesto je ale pro překlad důležitá dobrá znalost VJ i CJ a také znalost historie a kulturních zvyklostí obou jazyků. Proto můžeme říci, že překladatelství jako obor rozhodně v příštích letech nebude plně nahrazeno moderními technologiemi, přestože se tyto technologie neustále vylepšují.

Do této práce byla pečlivě vybrána část překladu textu, který autorka bakalářské práce vytvořila – a to kapitoly V., VII. a XVII. Mezi kapitolami V. a VII. je velmi patrný kontrast mezi bohatou a privilegovanou studentkou v kapitole V. a chudou žebračkou bez rodiny v kapitole VII. Kapitola XVII. pak přináší jakési rozuzlení příběhu a náznak na šťastný konec, kterým kniha končí.

Než překladatel začne překládat, je nutné, aby se v dostatečné míře seznámil s výchozím textem (VT). Pro potřeby této bakalářské práce bylo nutné si uvědomit, že se děj odehrává v Anglii, pravděpodobně ještě za doby kolonialismu. Tomuto poznatku je potřeba se při překladu soustavně věnovat a pokusit se zachytit atmosféru Londýna tehdejší doby.

Dalším úkolem překladatele je zjistit si ještě před samotným překládáním, zda bylo dílo již přeloženo. Pokud ano, má překladatel dvě možnosti – spolupracovat s tímto přeloženým dílem a vylepšit tak jeho případné nedostatky, nebo se pokusit o překlad vlastní. Kniha „*A Little Princess*“ byla přeložena do mnoha jazyků včetně německého, v češtině ale dosud vydána nebyla. Proto se v této bakalářské práci zabýváme překladem zcela novým.

Než začne překladatel překládat, měl by si též ujasnit, jak bude pracovat s reáliemi a geografickými názvy. Ve vybraných kapitolách k této

bakalářské práci se příliš mnoho geografických názvů neužilo. Za zmínku stojí kromě Londýna (*London*, 171), Paříže (*Paris*, 171), Moskva (*Moscow*, 168) a Indie (*India*, 172), což jsou všeobecně známé názvy, také Covin' Garden (*Covin' Garden*, 45) nebo Dover (*Dover*, 171). K reáliím se též započítávají měny. V této práci bylo lepší zachovat pence („*penny*“, 63), než je násilně převádět na koruny a to z důvodu zachování atmosféry Anglie. Navíc pro čtenáře by mohlo být poněkud matoucí, kdyby se v Londýně platilo korunami. Zde byla využita metoda transkripce popsaná v teoretické části této práce.

U jmen postav by měl překladatel ještě před zahájením vlastního překládání zvážit, zda je nechá v původním znění nebo použije jejich ekvivalenty v CJ nebo se je pokusí přeložit, pokud v CJ neexistují. V této bakalářské práci byla pro zachování atmosféry a reálií použita jména originální. Jedná se opět o metodu transkripce. Přestože byla jména zachována v původním znění, například při skloňování bylo nutné dodat české přípony a koncovky (např.: Lavinia, Lavinie, Lavinii, Lavinii, Lavinie, Lavinii, s Lavinii).

K analýze textu před jeho překladem patří také rozhodnutí, jakou řeč postav překladatel zvolí. Toto rozhodnutí je ponecháno na citu překladatele, ale nutno dodat, že pokud se v tomto překladatel zmýlí a užije nevhodnou formu řeči, může to zásadním způsobem pokazit celé dílo a čtenáře odradit. V této bakalářské práci bylo nutné zachovat rezervovanost a spisovnost veškerých dialogů – ovšem kromě případů, kdy hovoří velmi malé děti – jako například Lottie nebo Donald. Zde je nutné použít expresivnějších výrazů (např. „*mamma*“ – maminka – 40, „*mice*“ – myšky – 169). Také v případě malé služky Becky je potřeba důkladně promyslet, jakým způsobem správně vyjádřit její řeč. V této bakalářské práci bylo pro Becky nejvhodnějším řešením užití hovorové, místy až obecné češtiny. Obojí by se dalo považovat za příklad ekvivalence, protože slova a věty jsou přizpůsobeny situaci, ve které se užívají.

Teprve po provedení všech těchto příprav může začít detailnější analýza textu a jeho postupný překlad. V této fázi začíná práce na různých „překladačských oříšcích“, lexikálních strukturách, gramatických jevech, apod. Překladatel užívá všech dostupných zdrojů, mezi něž patří tištěné i internetové slovníky, různé encyklopedie, internetové stránky nebo konzultace s rodilými mluvčími.

V této bakalářské práci bylo nutné využít mnoha různých překladačských postupů tak, aby cílový text (CT) působil na čtenáře přirozeně a nejlépe jako text originální – ne jako překlad.

Nyní se podíváme na samotný komentář k překladu. Kritická místa v něm jsou označena podtržením a poznámkou pod čarou odkazující k některému z následujících bodů. V příloze č. 1, tedy v anglickém originálu, jsou ty stejné pasáže textu označeny opět podtržením a číslem.

1. Vzhledem k velmi dlouhým souvětím, která autorka textu velice často využívá, byla pro potřeby této bakalářské práce mnohá souvětí rozdělena do kratších úseků s ohledem na cílové čtenáře. Ti by se mohli v předlouhých souvětích snadno ztratit.
2. Velmi často byla v překladu využita metoda amplifikace, tedy rozšíření CT, a to obvykle z důvodu lepší přehlednosti textu a jasnějšího vyjádření. Např. slova „*a large lump*“ (A43) byla doplněna: „*z velkého kusu dřeva*“; „*asked questions*“ (A45) bylo doplněno slovy „*měla řadu otázek*“.
3. Autorka bakalářské práce byla nucena využít též metodu adaptace, a to v případech, kdy je situace z VJ v CJ neznámá. Například „*Jack-in-the-box*“ (A39) je figurka klauna vyskakující z krabičky; tato hračka ale v České republice příliš známá není, proto byla pro potřeby překladu využita u nás známá fráze „*jako čertík z krabičky*“, která danou situaci vystihuje.
4. V původním textu se vyskytují slova, která bylo nutné nahradit jiným ekvivalentem, aby zněla v CJ lépe. Jde tu například o slovo „*drudge*“

(A40), které se překládá jako „*dříč, otrok*“; v CT by ale působilo příliš tvrdě, bylo tedy nahrazeno slovem „*služtička*“.

5. Autorka bakalářské práce též využila metodu explicitace, protože cílovému čtenáři by nemuselo být příliš jasné, co znamená např. „*Zjevení (Revelation)*“ (A41). K podání vysvětlení zvolila poznámku pod čarou, která by nebyť součástí bakalářské práce obsahovala pouze definici, co to je „*Zjevení*“.
6. V některých případech bylo nutné využít metodu substituce, a to například v případech, kdy byla slova nebo fráze substituována vhodnějším ekvivalentem nebo v případech, kdy v originálním textu bylo mnoho osobních nebo přivlastňovacích zájmen a nebylo by jasné, na koho konkrétně tato zájmena ukazují. Např. zájmeno „*she*“ (A41) bylo v překladu substituováno vlastním jménem „*Becky*“. Dalším příkladem je substituce slov „*They were not like...*“ (A42) na slova „*Nevypadaly jako...*“. Příkladem substituce je též výraz „*pomyslela si*“ použitý místo „*Sara said*“ (A43).
7. Některá vyjádření ve VT byla podána mnoha slovy, ale vyjadřovala něco, co se dá v CJ říci jednodušeji. Proto bylo zapotřebí metod redukce nebo vynechání. Např. ve větě „*In her own special and pet easy-chair...*“ (A42) bylo vynecháno slovo „*own*“ a fráze „*special and pet*“ byla zredukována na slovo „*oblíbený*“. Výraz „*...and touched each other's elbows,...*“ (A57) byl v překladu také vynechán.
8. Některá slova musela být při překladu nahrazena jinými, která se v dané situaci v CJ používají. Tato metoda se nazývá ekvivalence. Například slovo „*delirium*“ (A45) bylo nahrazeno slovem „*sen*“.
9. V některých případech bylo nutné přeložit spojení velmi volně. Tato metoda se nazývá difúze.
10. Při překladu docházelo také ke kompenzaci, což je vynechání elementu z VT a jeho následné použití na vhodnějším místě. Např. ve větě „*...she stood with her green-grey eyes fixed steadily on Miss Minchin,...*“ (A59) byla vynechána fráze „*with her eyes fixed on*“ a

použita jako sloveso dříve ve větě: „...*stála a dívala se svýma zelenošedýma očima na slečnu Minchinovou...*“.

11. V těchto případech byla užitá metoda transpozice, tedy nahrazení jednoho slovního druhu jiným beze změny významu z důvodu nutných změn v rámci gramatiky CJ.
12. Velmi často také docházelo k přestavbě (reordering), neboli ke změně slovosledu v důsledku odlišné gramatiky CJ.
13. Autorka bakalářské práce se zabývala překladatelským problémem, kterým je výraz „*show pupil*“ (A63). Znamená to v podstatě to, že se jedná o žákyni, která školu nějakým způsobem reprezentuje, je krásně oblečená, protože je bohatá, a při procházkách chodí vždy vpředu, aby si jí kolemjdoucí všimli. Protože umí velmi dobře francouzsky (její maminka byla Francouzka) a protože je velmi dobře vychovaná, ukazují ji rodičům jako svou „trofej“. V úvahu zde připadaly překlady typu „žákyně, kterou se škola chlubí“ apod., nakonec byl vybrán ekonomičtější výraz „vzorná žákyně“.
14. V některých případech bylo u sloves nutné nahradit činný rod rodem trpným, protože v českém jazyce není trpný rod tak častý, jako v jazyce anglickém.
15. Při překladu byla využita také metoda modulace, což je jakási změna hlediska, pohledu na věc. Např. kladná otázka „*Perhaps cheering up is too loud, Mr Carrisford?*“ (A168) byla při překladu změněna na otázku zápornou.

5 Srovnání anglického originálu s německým překladem¹⁵²

Podívejme se nyní na porovnání vybraných kapitol z anglického originálu (*A Little princess*. London: Wordsworth Editions, 1994, dále jako A) s německým překladem (*Sara, die kleine Prinzessin*. Würzburg: Arena Verlag GmbH, 2010. Přeložila Sabine Hindelang. Dále jako B.).

5.1 Textové shody

Není příliš snadné najít v obou ukázkách textové shody, když uvážíme, že se jedná o dva odlišné jazyky. Přesto je ale možné nalézt takové příklady, ve kterých se jednotlivé fráze nebo i celé věty plně nebo alespoň částečně shodují. Většinou jsou to zvolání nebo krátké věty.

„*That poor thing!*“ (A43)

„*Das arme Ding!*“ (B42)

„*Oh, miss!*“ (A44)

„*Oh, Miss!*“ (B43)

„*Here, miss? Me?*“ (A45)

„*Hier, Miss? Ich?*“ (B44)

Sara nodded. (A46)

Sara nickte. (B45)

V delších větách se vyskytují pouze nepatrné rozdíly v souvislosti s nutnými gramatickými změnami nebo změnami slovosledu v rámci převodu do jiného jazyka:

„*James, place the box on the table and remove the lid.*“ (A57)

„*James, stellen Sie die Schachtel auf den Tisch und nehmen Sie den Deckel herunter.*“ (B56)

„*Rebecca, thank Miss Sara for her great kindness.*“ (A58)

„*Rebecca, bedanke dich bei Miss Sara für ihre Freundlichkeit.*“ (B57)

---

¹⁵² Srovnání bylo inspirováno knihou od autorky Z. Kufnerové.

„*Not too near the young ladies.*“ (A58)
 „*Komm den jungen Damen nicht zu nahe.*“ (B58)

„*It is monstrous!*“ she said.(A64)
 „*Das ist ungeheuerlich!*“, sagte sie.(B63)

Zajímavou součástí textových shod jsou použitá jména. Naprostou většinu jmen ponechala překladatelka verze B v původním znění. Jsou to například tato jména:

Becky, Captain Crewe, Lottie, Miss Amelia, Miss Minchin, Mr Barrow, Sara.

Některá jména se překladatelka verze B rozhodla převést do německého jazyka, pravděpodobně proto, aby je přiblížila německému čtenáři, srov.:

Ermengarde (A60), Irmingard (B58)

5.2 Typy textových rozdílů

Oba texty – jak originál, tak překlad – se v mnohých ohledech velmi liší. Rozdílnost obou překladů je znát již v názvu díla: v anglickém jazyce je to „*A Little Princess*“, německá překladatelka zvolila odlišný název „*Sara, die kleine Prinzessin*“. Německý překlad je lehce zkrácený, pravděpodobně proto, aby byl lépe přístupný dětem, kterým je tato kniha určena.

5.2.1. Varianty funkčního ekvivalentu originálu na větné úrovni

– Rozdílně oddělené odstavce, srov.:

But the owner of the smudgy face and the wide-open eyes evidently was afraid that she ought not to have been caught looking at pupils of importance. She dodged out of sight like a Jack-in-the-box and scurried back into the kitchen, disappearing so suddenly that if she had not been such a poor, little, forlorn thing, Sara would have laughed in spite of

herself. That very evening, as Sara was sitting in the midst of a group of listeners... (A39)

Ein Küchenmädchen hatte schließlich nicht das Recht, eine der Schülerinnen anzustarren. So plötzlich, wie sie gekommen war, verschwand sie wieder in der Küche. Hätte sie nicht so einen verlorenen, hilfsbedürftigen Eindruck gemacht, hätte Sara sicher über sie gelacht.

Am gleichen Abend saß Sara wieder einmal, umgeben von ihrer treuen Zuhörerschaft... (B39)

...Strange sea flowers and grasses waved about her, and far away faint singing and music echoed.

The hearth-brush fell from the work-roughened hand, and Lavinia Herbert looked around. (A40)

...in verschlungene Meeresgrotten, die von sanftem bläulichem Licht erleuchtet wurden und mit goldenem Sand gepflastert waren. Der Kaminbesen entfiel ihren Händen... (B40)

– Rozdíly v délce větných celků – ze souvětí v textu A jsou kratší věty v textu B, srov.:

She had been at Miss Minchin's school about two years when, one foggy winter's afternoon, as she was getting out of her carriage, comfortably wrapped up in her warmest velvets and furs and looking very much grander than she knew, she caught sight, as she crossed the pavement, of a dingy little figure standing on the area steps, and stretching its neck so that its wide-open eyes might peer at her through the railings. (A39)

Als Sara bereits einige Jahre in Miss Minchins Mädchenpensionat lebte, kam sie an einem nebligen Winternachmittag von einer Spazierfahrt zurück. Wohlig verpackt in ihren wärmsten Samtmantel, die Hände in einem Muff aus Pelz vergraben, stieg sie aus ihrer Kutsche. Als sie auf dem Bürgersteig vor Miss Minchins Haus stand, erblickte sie plötzlich auf der Kellertreppe ein schmutziges kleines Mädchen, das sich den Hals verrenkte und mit weit aufgerissenen Augen durch die Gitterstäbe nach Sara Ausschau hielt. (B39)

He bowed himself out and closed the door, and it must be confessed that Miss Minchin stood for a few moments and glared at it. (A65)

Mit einer kleinen Verbeugung verließ er das Zimmer und machte die Tür hinter sich zu. Ein paar Augenblicke lang stand Miss Minchin mitten im Raum und starrte vor sich hin. (B65)

– Rozdíly v délce větných celků; příklad opačného postupu – ze dvou vět originálu je v textu B jedna věta:

But Sara saw in two minutes that she was deeply interested in what was going on, and that she was doing her work slowly in the hope of catching a word here and there. And realising this, she raised her voice and spoke more clearly. (A39)

Als Sara bemerkte, dass das Küchenmädchen so langsam wie möglich arbeitete, um wenigstens hier und da ein Wort aufzuschnappen, begann sie sogleich lauter und deutlicher zu sprechen. (B40)

– Změny pořadí vět v důsledku odlišného postavení věty uvozovací v přímé řeči, srov.:

„I’ve often thought,“ said Sara, in her reflecting voice, „that I should like to be a princess; I wonder what it feels like...“ (A46)

„Ich habe schon oft überlegt, ob es mir gefallen würde, eine Prinzessin zu sein“, sagte Sara nachdenklich. (B45)

“Birthday presents,” said Mr Barrow, in the same critical manner, “to a child eleven years old! Mad extravagance, I call it.” (A62)

„Solche Geburtstagsgeschenke für ein elfjähriges Kind!“ Mr Barrows Stimme hatte immer noch denselben kritischen Tonfall. „Das nenne ich absolut verrückt!“ (B60)

– Elipsa v textu A je v textu B doplněna, srov.:

„The late Captain Crewe!“ she cried out, „The late! You don’t come to tell me that Captain Crewe is – “ (A62)

„Der verstorbene Captain Crewe!? Sie sind doch nicht etwa gekommen, um mir mitzuteilen, dass Captain Crewe nicht mehr am Leben ist!“ (B61)

– Odlišné formulace vět, srov.:

„Go and tell her to take off that preposterous pink silk gauze, and put the black one on, whether it is too short or not. She has done with finery!“ (A66)

„Du gehst sofort zu ihr. Sieh zu, dass sie dieses lächerliche rosafarbene Seidenkleid auszieht. Und sag ihr, sie soll das schwarze anziehen, ganz gleich, wie es aussieht. Mit dem Luxus ist es ein für alle Mal vorbei!“ (B65)

„I do not want it.“ (A71)

„Ich will nichts mehr davon wissen.“ (B69)

„Who is she?“ enquired Mr Carmichael. (A171)

„Wie heißt sie?“, fragte Mr Carmichael. (B183)

„There was no money; I belong to nobody.“ (A173)

„Ich habe kein Geld und keine Verwandten.“ (B186)

– Antonymní vyjádření, srov.:

„But even if I am only a pretend princess, I can invent little things to do for people.“ (A46)

„Aber selbst wenn ich keine echte Prinzessin bin, kann ich doch etwas für die Menschen tun.“ (B46)

„Remember that.“ (A71)

„Vergiss das nicht.“ (B70)

„I don't believe fifty thousand mice would,“ said Janet severely, „and we have to be as quiet as one mouse.“ (A169)

„Ich glaube, nicht mal fünfzigtausend Mäuse machen solchen Lärm wie du“, sagte Janet streng. „Wir wollten doch mucksmäuschenstill sein.“ (B180)

– Rozdíly mezi jmennou a slovesnou vazbou, srov.:

Becky curtseyed again, the tears openly streaming down her cheeks. (A68)

Becky machte einen Knicks. Die Tränen liefen ihr über die Backen. (B67)

„For my kindness to you,“ replied Miss Minchin. „For my kindness in giving you a home.“ (A72)

„Dafür, dass ich so freundlich bin und dir ein Zuhause biete“, antwortete Miss Minchin. (B70)

„I don't think I could talk much about anything else just now,“ the Indian gentleman answered, knitting his forehead with a tired look. (A169)

„Ich könnte jetzt über nichts anderes reden“, erwiderte der indische Gentleman und runzelte die Stirn. Er sah müde aus. (B180)

5.2.2. Varianty funkčního ekvivalentu originálu na lexikální úrovni

- Změna zájmen na podstatná jména v textu B, srov.:

Sara opened a cupboard, and gave her a thick slice of cake. (A45)

Sara öffnete einen Schrank und gab Becky ein dickes Stück Kuchen. (B44)

When she was gone... (A46)

Nachdem Becky gegangen war,... (B45)

„She was just as happy as if it was largess.“ (A47)

„Becky war so glücklich, obwohl es doch nichts Großartiges war,...“ (B46)

- Změna zájmen v rámci lepší srozumitelnosti textu B, srov.:

„What is that?“ she exclaimed angrily. (A67)

„Wer ist da?“, rief sie aus. (B66)

- Záměna podstatných jmen v rámci lepší srozumitelnosti textu B:

When she reached the attic door and opened it, her heart gave a dreary little thump. (A73)

Als sie endlich ihr Zimmerchen erreichte, holte sie tief Luft. (B72)

There was a rusty grate, an old iron bedstead, and a hard bed covered with a faded coverlet. (A73)

Ein rußiger Kamin stand in einer Ecke des Zimmers und in der anderen befand sich ein altes, eisernes Bettgestell mit einer harten Matratze und einer dünnen Bettdecke. (B72)

- Záměna přídavných jmen za podstatná:

The room had slanting roof and was whitewashed. (A73)

Das Zimmer hatte schräge Wände und keine Tapeten. (B72)

- Synonymní záměna sloves, srov.:

Sara made two or three steps toward her. (A72)

Sara näherte sich ihr ein paar Schritte. (B71)

„She is not the child we are looking for,“ was Mr Carmichael’s answer. (A170)

„Es ist nicht das Mädchen, das wir suchen“, lautete Mr Carmichaels Antwort. (B182)

– Užití složenin v textu B, srov.:

In her own special and pet easy-chair before the bright fire,... (A42)

Da saß Becky in ihren rußigen Kleidern in Saras Lieblingssessel vor dem lodernden Kaminfeuer und schlief. (B42)

...a mine that had diamonds in it... (A169)

...ein Diamantenbergwerk... (B180)

„You live next door?“ he demanded. (A172)

„Du wohnst im Nachbarhaus?“, fragte er. (B184)

5.2.3. Žádoucí proměny

– Přidané informace v textu B, jasnější, srozumitelnější vyjádření, srov.:

„Then,“ breathed Becky devoutly, „I wouldn’t mind how heavy the coal-boxes was – or what the cook done to me, if – if I might have that to think of.“ (A46)

„Dann isses mir egal, wie viel Kohleneimer ich schleppen muss oder was die Köchin mit mir macht“, sagte Becky. „Endlich hab ich was, auf das ich mich freun kann.“ (B45)

„Could you suppose and pretend if you were a beggar and lived in a garret?“

Sara stopped arranging the Last Doll’s ostrich plumes, and looked thoughtful. (A61)

„Glaubst du etwa, du könntest auch in deiner Fantasiewelt leben, wenn du eine Bettlerin wärst, die in einer Dachkammer lebt?“

Nachdenklich strich Sara über die Straußenfedern, die den Puppenhut schmückten. (B59)

„Captain Crewe is dead,“ she said. „He has died without a penny. That spoiled, pampered, fanciful child is left a pauper on my hands.“ (A66)

„Captain Crewe ist tot“, sagte sie. „Er ist völlig mittellos gestorben und hat dieses verzogene, verzärtelte und verrückte Kind ohne jeden Penny zurückgelassen. Jetzt müssen wir wohl oder übel für die Bettlerin aufkommen.“ (B66)

Even proprietors of seminaries might make fortunes in stocks, with the aid of owners of mines. (A67)

Sie hatte die Absicht gehabt, Aktien zu kaufen, um reich zu werden. (B66)

„What news?“ Mr Carrisford asked. „The child the Russian people adopted?“ (A170)

„Was gibt es Neues?“, fragte Mr Carrisford. „Was ist mit dem Kind, das die Russen adoptiert haben?“ (B182)

„What was your father’s name?“ the Indian gentleman said. „Tell me.“ (A174)

„Wie hieß dein Vater?“, sagte der indische Gentleman. „Sag mir seinen Namen.“ (B186)

– Obrazná a hovorová vyjádření přidaná do textu B, srov.:

...but she found no trace of her when she got into the hall. (A41)

Es war wie vom Erdboden verschluckt¹⁵³. (B41)

Then the dear friend ran away... (A63)

Dann hat sich der Freund aus dem Staub gemacht¹⁵⁴. (B62)

It must be owned that he was riding it rather violently. (A168)

Er war außer Rand und Band¹⁵⁵. (B179)

– Vypuštění nepodstatných nebo těžko přeložitelných informací

z textu A:

If she had not been so furious, she would have been too discreet to say quite so much. She saw herself burdened with an extravagantly brought-up child whom she had always resented, and she lost all self-control. (A65)

She looked instead a strange, desolate, almost grotesque little figure. (A69)

¹⁵³ Wie vom Erdboden verschluckt sein – hov. náhle nebýt k nalezení (The Free Dictionary, překlad autorky bakalářské práce).

¹⁵⁴ Sich aus dem Staub machen – hov. potají zmizet (The Free Dictionary, překlad autorky bakalářské práce).

¹⁵⁵ Außer Rand und Band sein – hov. být velmi zlobivý a divoký (The Free Dictionary, překlad autorky bakalářské práce).

- Změna slovesného rodu v textu B:

Then the door opened and he came in. (A170)

Er öffnete die Tür und trat ein. (B181)

5.2.4. Nežádoucí proměny

- Rozdíl mezi tykáním a vykáním v textu B, text A to neobsahuje, srov.:

„James, place the box on the table and remove the lid.“ (A57)

„James, stellen Sie die Schachtel auf den Tisch und nehmen Sie den Deckel herunter.“ (B56)

- Rozdíl mezi rodem ženským a mužským v textu B, text A to neobsahuje, srov.:

„Then,“ breathed Becky devoutly, „I wouldn’t mind how heavy the coal-boxes was – or what the cook done to me, if – if I might have that to think of.“ (A46)

„Dann isses mir egal, wie viel Kohleneimer ich schleppen muss oder was die Köchin mit mir macht“, sagte Becky. (B45)

- Přílišné zkrácení textu – vynechání důležitých informací:

„Why,“ she said, „we are just the same – I am only a little girl like you. It’s just an accident that I am not you, and you are not me!“ (A44)

And as she stood there breathless under her sense of injury, there fell upon her ears a burst of gay voices from her own sacred room, which had actually been given up to the feast. She could at least stop this. (A65)

- Sémantický posun v textu B, srov.:

„I thought – perhaps – you might like a piece of cake.“ (A45)

„Wir könnten ein Stück Kuchen zusammen essen.“ (B44)

- Vymazání překladatelských problémů v textu B, srov.:

...there were ball dresses and walking dresses and visiting dresses; there were hats and tea-gowns and fans. (A60)

Dann kamen jede Menge Kleider zum Vorschein, Ballkleider, Nachmittagskleider, Kostüme, Hüte und Fächer. (B59)

- V textu B chybí uvozovky na místě, kde v textu A jsou, srov.:

„But she is so tired,“ she thought. „She is so tired!“ (A43)

Aber sie ist so müde, dachte Sara. So abgrundtief müde! (B43)

– Změna interpunkce v textu B, srov.:

„His name was Ralph Crewe,“ Sara answered, feeling startled. „Captain Crewe. He died in India.“ (A174)

„Sein Name war Ralph Crewe“, erwiderte Sara verdutzt. „Captain Crewe! Er ist in Indien gestorben.“ (B186)

5.3 Evaluace

Při srovnávání obou textů byly nalezeny určité textové shody, týkající se především slovních spojení, krátkých vět a různých zvolání. Zajímavou součástí textových shod jsou použité jména, která se až na několik výjimek ¹⁵⁶ nemění, pravděpodobně kvůli snaze o zachování jisté exotičnosti textu a atmosféry Londýna. Kromě textových shod byly ale v textu nalezeny i různé typy textových rozdílů.

Na úrovni **větné stavby** (viz 5.2.1.) se texty A a B liší v mnoha ohledech. Text B se od textu A liší např. rozdělením odstavců. Z uvedených příkladů můžeme vidět, že v některých případech jsou tyto odlišnosti žádoucí, v jiných však nikoli. V prvním příkladu je lepší verze B, protože rozdělením dlouhého odstavce na dvě části odděluje dvě různé události, zatímco verze A obě události nechává bez povšimnutí v jednom odstavci. Ve druhém příkladu vidíme opačný postup, kdy se ze dvou odstavců originálu stal v textu B odstavec jeden. Tato úprava už tak šťastná není, protože zcela rozměňuje rozdíl mezi vyprávěním pohádkového příběhu a skutečností.

Dále si můžeme povšimnout, že verze B často „rozsekává“ dlouhá a nesrozumitelná souvětí verze A. Je možné, že překladatelka verze B brala v potaz cílové čtenáře – tedy děti – a proto se také snažila text co nejvíce zjednodušit, čehož dosáhla kratšími větami. V některých

¹⁵⁶ V porovnávaných kapitolách se vyskytuje pouze jedno jméno, které je v textu B převedeno do německého jazyka; v celé knize lze však nalézt podobných příkladů více.

případech ale dochází také k opačnému postupu, tedy ke splynutí dvou a více vět z textu A do jedné věty. K této úpravě se ale německá verze příliš často neuchyluje.

Text B velmi často mění pořadí vět při použití přímé řeči kvůli odlišnému postavení uvozovacích vět. Patrně jde opět o zjednodušení textu a snahu o nepřerušenu výpověď.

Text B usiluje jak o zjednodušení, tak o větší srozumitelnost a jasnost. Velmi často dodává informace, které v originále chybí a které přispívají k lepší orientaci v textu. Například u eufemisticky použité elipsy v textu A použila překladatelka textu B plnohodnotnou větu, která je zde ovšem s ohledem na cílového čtenáře velmi vhodná z důvodu lepší srozumitelnosti.

V případě odlišných formulací textu je obvykle jasnější a srozumitelnější text B, i když to neplatí vždy. V textu B jsou často využity takové formulace, které jsou pro současného dětského čtenáře vhodnější.

Překladatelka textu B v určitých případech užívá antonymního vyjádření. To rozhodně překladu neškodí, naopak to přispívá k větší rozmanitosti textu.

Ve verzi B se často také využívá záměn mezi jmennou a slovesnou vazbou. Překvapivé je, že ať překladatelka zaměnila podstatné jméno za sloveso nebo naopak, velmi často to přispělo k rozšíření cílového textu.

Na **lexikální úrovni** (viz 5.2.2.) došlo při překladu také k mnoha změnám. V textu B se velmi často nahrazují osobní zájmena podstatnými jmény. Obvykle se tak děje z důvodu zkrácení předchozího textu nebo z důvodu odlišné formulace věty anebo kvůli zpřehlednění a lepší orientaci. V rámci lepší srozumitelnosti se mění také zájmena za zájmena jiná.

Také u podstatných jmen došlo překladem ke změnám. Překladatelka textu B je obvykle zaměňovala za podstatná jména synonymní nebo za úplně jiná, aby podtrhla významové konotace textu. Například když byla v textu A použita slova „*bedstead*“ a „*bed*“, německá překladatelka tato slova nahradila slovy „*Bettgestell*“ a „*Matratze*“.

Překladatelka také využívala synonymních vyjádření sloves. Zároveň nahrazovala některá přídavná jména jmény podstatnými. V příkladě uvedeném výše je verze B lepší než originál, protože je jasnější a srozumitelnější.

Nutno dodat, že překladatelka verze B využívala prvku typického pro německý jazyk – složenin a bylo by nepřirozené, kdyby je kvůli snaze přizpůsobit výrazové prostředky VJ originálu vynechala. Díky složeninám je text více koncentrovaný a přesto stále srozumitelný.

Dalším druhem textových rozdílů jsou **proměny žádoucí** (viz 5.2.3.). Zde je důležité zmínit přidané informace do textu B. Jak již bylo zmíněno výše, překladatelka textu B se snaží o maximální přizpůsobení textu cílovým čtenářům – dětem. To se projevuje volbou synonymních vyjádření, zjednodušením a zkrácením textu, i jeho vhodným rozšířením neboli amplifikací. Díky přidaným informacím čtenář ani na okamžik neváhá a ví, o co se jedná.

Překladatelka verze B vložila do textu také jistá hovorová a obrazná vyjádření, která text obohacují, proto se řadí mezi proměny žádoucí.

Vypuštění nepodstatných informací nebo informací, které se obtížně překládají, řadíme v jistém ohledu také mezi proměny žádoucí. Protože překladatelka měla při překladu zřejmě za úkol text mírně zkrátit, vynechala obvykle velmi vhodné pasáže textu.

V určitých případech využila překladatelka verze B možnosti změny slovesného rodu z trpného na činný, což se dá také pokládat za změnu žádoucí, protože to činí text osobitějším a přístupnějším.

Ještě krátce ke **změnám nežádoucím** (viz 5.2.4.). Vzhledem k tomu, že anglický jazyk nerozlišuje mezi tykáním a vykáním, byla překladatelka verze B nucena v určitých případech rozhodnout, zda zvolí tykání nebo vykání. V příkladu zmíněném výše zvolila vykání, přestože se jedná o sluhu, a možná by bylo lepší užít zde tykání. Tato volba patří mezi nežádoucí změny textu, protože záleží pouze na rozhodnutí překladatelky, ale nikdy si nemůžeme být jisti, jestli to autorka zamýšlela jako tykání nebo vykání. Překladatelka tu tedy nežádoucím (manipulativním) způsobem vstupuje do komunikace autor – text – čtenář.

Anglický jazyk kromě tykání a vykání nerozlišuje také rod ženský nebo mužský, což může být v určitých případech matoucí. Teprve ve chvíli, kdy se autorka zmíní o kuchařce (v orig. „cook“) pomocí zájmena, je v anglickém jazyce jasné, zda jde o kuchařku („cook“) nebo o kuchaře („cook“). Vzhledem k tomu, že opět záleží na překladatelce, zda zvolí ženský nebo mužský rod, jedná se sice o proměnu nežádoucí, ale nutnou.¹⁵⁷

Ve snaze text zkrátit a zjednodušit zašla překladatelka verze B v některých pasážích příliš daleko a z textu odstranila poměrně podstatné informace. Jako příklad poslouží přímá řeč ze sedmé kapitoly:

„I told you we were just the same – only two little girls – just two little girls. You see how true it is. There’s no difference now. I’m not a princess any more.“ (A73)

---

¹⁵⁷ Uvedený příklad pochází z páté kapitoly. V kapitole XVII (A173) je pak „kuchařka“ uvedena zájmenem. Do té doby to ale může být i „kuchař“.

„Ich hab dir ja gesagt, dass es überhaupt keinen Unterschied zwischen uns beiden gibt. Wir sind nur zwei kleine Mädchen, sonst nichts. Jetzt kannst du selbst sehen, dass ich recht hatte. Ich bin keine Prinzessin mehr.“ (B72)

Tato přímá řeč navazuje na pasáž z páté kapitoly, kterou překladatelka z textu odstranila. Proto přílišná zkrácení textu patří mezi změny nežádoucí.

V textu B došlo také k nežádoucím sémantickým posunům. V příkladu zmíněném na straně 62 této práce je vidět, že v textu A Sára nabízí Becky kousek koláče, zatímco v textu B už to zní tak, že si koláč dají obě, přestože v textu A není ani zmínka o tom, že by si koláč dala i Sára.

Vymazání překladatelských problémů z textu B se dá považovat také za proměnu nežádoucí, protože se pak z překladu určité informace úplně vytrácí.

Mezi nežádoucí proměny dále patří také drobné odchylky v interpunkci. Jsou to například chybějící uvozovky na místě, kde v originále jsou, nebo bezdůvodná změna interpunkčních znamének.

Závěrem lze říci, že vynechané pasáže nejsou většinou příliš podstatné a jejich vymazáním tedy text obvykle neutrpí žádnou újmu. Zkrácením a zjednodušením slov, vět i celých odstavců je text B přiblížen současnému dětskému čtenáři. Přidané informace většinou slouží k lepší orientaci v textu a přeformulované věty jsou obvykle jasnější a srozumitelnější. Překladatelka se snažila o zachování „ducha Anglie“ tím, že naprostou většinu vlastních jmen nepřekládala (otázkou zůstává, zda tato nepřeložená jména nebudou dětem činit obtíže při čtení a zda by tedy nebylo lepší zvolit jména německá¹⁵⁸). Na druhou stranu došlo u verze B také k jistým nežádoucím proměnám. Mezi tyto patří například

¹⁵⁸ Překladatelka německé verze zřejmě počítá s tím, že se angličtina v německých školách běžně vyučuje od 3. třídy – čtenáři jsou tedy minimálně od 9 let seznámeni se základy jejího grafického a fonologického systému a není tedy třeba doplňovat do textu výslovnost těchto jmen ani je jakkoli měnit.

přílišné zkrácení textu a ztráta informací nebo sémantické posuny a změny interpunkce. Můžeme konstatovat, že je text B v mnohých ohledech i přes drobné nedostatky vhodnější než originální text A, a to hlavně kvůli přístupu k cílovému čtenáři.

6 Glosáře

V prvním sloupci obou glosářů je český překlad; ve druhém sloupci jsou výrazy v angličtině, které se nachází v originálním textu, a ve třetím sloupci jsou německé ekvivalenty těchto výrazů. U anglických a německých slov a slovních spojení jsou v závorkách uvedena čísla stran, na kterých lze výrazy najít. V případech, kde není uvedeno číslo strany, se jedná o překlad autorky bakalářské práce.

Glosář č. 1 je zaměřen na výrazy týkající se oblečení a módy a to z toho důvodu, že jsou to málo používaná slova, která jsou přesto pro anglickou i německou slovní zásobu podstatná.

Glosář 1		
Česky	Anglicky	Německy
Brýle	Eyeglasses (62)	Die Brille (60)
Být olemován / podšitý ¹⁵⁹	To be lined with (60)	Gefüttert sein (58)
Čepce, čapka	Cap (42)	Das Häubchen (42)
Dámské šaty	Frock (43)	Das Kleid (65)
Diadém	Tiara (60)	Das Diadem (59)
Divadelní kukátko	Opera-glass (60)	Das Opernglas (58)
Dlouhé šaty, róba	Gown (45)	Das Kleid (44)
Domácí šaty	Tea-gown (60) ¹⁶⁰	Das Hauskleid
Hedvábné punčochy	Silk stockings (60)	Die Seidenstrümpfe (59)
Hedvábné šaty	Silk gauze (64)	Das Seidenkleid (63)
Hedvábný papír	Tissue-paper (57)	Das Seidenpapier (57)
Hermelín (kožešina) ¹⁶¹	Ermine (60)	Der Hermelin (58)
Kabát	Coat (42)	Der Mantel (39)
Kapesník, kapesníček	Handkerchief (60)	Das Taschentuch (59)
Klobouk	Hat (42)	Der Hut (59)
Kožíšek	Fur (39)	Der Pelz (39)
Krajka	Lace (61)	Die Spitze (63)
Krajkový límeček	Lace-collar (60)	Der Spitzenkragen (59)

¹⁵⁹ Jedná se o odlišné překlady – v anglickém originále „to be lined with“ – být olemován, překladatelka německé verze použila výraz „gefüttert sein“ – být podšitý.

¹⁶⁰ U slova Tea-gown se jedná o návrh překladu autorky bakalářské práce. (Wikipedia, 2012)

¹⁶¹ Das Hermelin – hranostaj. V angličtině „stoat“.

Kufr, kufřík	Trunk (60)	Der Koffer (58)
Lem (šatů)	Hem (58)	Der Saum
Leštit boty	To black boots (41)	Schuhe putzen (41)
Mašle, stuha (do vlasů)	Ribbon (70)	Das Haarband (68)
Nabíraný, zřasený	Frilled (61)	Gerafft
Náhrdelník	Necklace (60)	Die Kette (59)
Oblečení	Clothes (170)	Das Kleid (181)
Paráda, parádní šaty	Finery (66)	Der Luxus (65)
Plášť, pelerína	Cloak (45)	Der Mantel (44), der Umhang (58)
Plesové šaty	Ball dress (60)	Das Ballkleid (59)
Pštrosí pero	Ostrich plume (61)	Die Straußenfeder (59)
Rukávník	Muff (60)	Der Muff (39)
Samet	Velvet (39)	Der Samt (39)
Satén	Satin (57)	Der Satin (57)
Spodnička	Petticoats (61)	Der Petticoat (63)
Šatník	Wardrobe (61)	Die Garderobe (63)
Šaty na návštěvy	Visiting dress (60)	Das Besuchskleid
Šperkovnice	Jewel-case (60)	Das Schmuckkästchen (59)
Tulení kožich	Sealskin (60)	Das Seehundgell (59)
Ušmudlaný	Dingy (39)	Schmutzig (39)
Vějíř	Fan (60)	Der Fächer (59)
Vycházkové šaty	Walking dress (60)	Das Ausgangskleid
Zástěra	Apron (42)	Die Schürze (56)

Glosář č. 2 je zaměřen na slova charakteristická pro tento druh textu. Některá jsou typická pro atmosféru starého Londýna, jiná znázorňují bohatství kapitána Crewea a Sáry, jiná jsou téměř jejich opakem a vyjadřují chudobu. Opět platí, že v případech, kde není uvedeno číslo strany, se jedná o překlad autorky bakalářské práce.

Glosář 2		
Česky	Anglicky	Německy
Bohatý muž	A man of fortune (62)	Ein vermögender Mann (60)
Dříč; v překladu použit termín služtička/výpomoc v kuchyni ¹⁶²	Drudge (40)	Das Küchenmädchen (40)
Důstojnost / důstojně	Dignity (61)	Die Würde, Würdevoll (60)
Internátní škola / dívčí penzionát ¹⁶³	Boarding-school (64)	Das Mädchenpensionat (63)
Kočár	Carriage (71)	Die Kutsche (69)
Komandovat, rozkazovat	Order (44)	Herumkommandieren (43)
Krb, ohniště	Hearth (40)	Der Kamin (40)
Mlhavý	Foggy (39)	Nebelig (39)
Obsluhovat, starat se o někoho	Wait on sb hand and foot (68)	Sorgen für (67)
Omšelý	Shabby (72)	Schäbig (71)
Plakat, brečet	Cry (71)	Weinen (69)
Podivný, zvláštní	Odd (40)	Sonderbar (41)
Podkroví	Garret (61), attic (72)	Die Dachkammer (59)
Předpokládat / představovat si	Suppose (60)	Vorstellen sich (59)
Rozveselit, rozptýlit	Cheer up (168)	Aufheitern (179)
Salónek, předpokoj	Parlour (61)	Der Salon (59)

¹⁶² Jedná se o odlišné překlady – v anglickém originále „drudge“ – dříč, otrok, překladatelka německé verze použila výraz „das Küchenmädchen“ – výpomoc v kuchyni.

¹⁶³ Jedná se o odlišné překlady – v anglickém originále „boarding-school“ – internátní škola, překladatelka německé verze použila výraz „das Mädchenpensionat“ – dívčí penzionát.

Sluha, sloužící	Manservant (56)	Der Diener (56)
Služebná, děvečka	Housemaid (56)	Das Hausmädchen (56)
Služebná, komorná	Maid (68)	Die Zofe (67)
Služka, služebná	Servant girl (40)	Das Dienstmädchen (41)
Střešní okno, vikýř	Skylight (73)	Das Dachfenster (72)
Taxi, taxík	Cab (170)	Die Droschke (181)
Tropická horečka, akutní forma malárie	Jungle fever (63)	Das Dschungelfieber (61)
Uhlák	Coal-box (39), Coal-scuttle (41)	Der Eimer mit Kohlen (39), der Kohleneimer (41)
Uklonit se, udělat pukrle	Curtsey (68)	Einen Knicks machen (67)
Umývačka nádobí, výpomoc v kuchyni	Scullery-maid (41)	Die Küchenmagd (41)
Uposlechnout	Obey (57)	Gehorchen (57)
Vynadat	Scold (44)	Ausschimpfen (43)
Vyřizovat pochůzky	Run errands (71)	Die Botengänge erledigen (70)
Vzlykat	Sob (71)	Schluchzen (69)
Zesnulý	Late (62)	Verstorben (61)
Zmatený	Bewildered (66)	Verwirrt (65)
Žebračka (v angl. i žebrák)	Beggar (61), Pauper (64)	Die Bettlerin (59)

7 ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo srovnání tří vybraných kapitol z anglické knihy „*A Little Princess*“ s jejich německým překladem a vytvoření návrhu českého překladu těchto kapitol.

Ke srovnání a překladu jsem zvolila kapitolu pátou, kapitolu sedmou a kapitolu sedmnáctou, a to z toho důvodu, že mezi pátou a sedmou kapitolou je patrný silný kontrast mezi bohatou studentkou v kapitole páté a chudou žebračkou v kapitole sedmé. V sedmnácté kapitole dojde k rozuzlení příběhu a je zde vidět náznak šťastného konce příběhu.

Z mého porovnání vyplynulo, že se v německé verzi nachází mnohé textové rozdíly. Jsou zde velmi často kratší věty, než v originále, jinak rozdělené odstavce, změny v pořadí vět v souvětích, odlišné formulace větných celků nebo rozdíly mezi jmennou a slovesnou vazbou. Většinou tyto změny přispívají k lepší srozumitelnosti textu; překladatelka německé verze často volí vhodnější vyjádření nebo formulaci. V případech, kde není původní text příliš jednoznačný, překladatelka velmi vhodně přidává vysvětlující informace. Také se pokusila obohatit německou verzi o obrazná a hovorová vyjádření, což též hodnotím jako pozitivní změnu.

V německém překladu se ale na druhé straně vyskytly také změny nežádoucí, jako přílišné krácení textu, sémantický posun, neřešení překladatelských problémů nebo změna interpunkce. Tyto proměny textu hodnotím jako negativní. Celkově je ale německá verze v mnohých ohledech pro děti jako cílové čtenáře vhodnější než verze originální, protože je jednodušší, kratší, srozumitelnější a zároveň zachovává atmosféru Anglie.

Prací na teoretické části, návrhu překladu, komentáři k překladu, srovnání a glosářích jsem získala teoretické i praktické zkušenosti v oblasti překladatelství a lingvistiky. Seznámila jsem se s metodami překladu, různými překladatelskými postupy a kompetencemi ideálního překladatele. Tato práce mi ve velké míře obohatila slovní zásobu anglického i německého jazyka.

8 ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se nazývá: *Frances Hodgson Burnett: Malá princezna. Srovnání anglického originálu s německým překladem a vytvoření českého překladu textu*. Cílem této práce bylo porovnání vybraných kapitol anglického originálu s jejich německým překladem a vytvoření návrhu českého překladu textu. Na začátku této práce byla zhotovena teoretická část zabývající se osobou překladatele, metodikou překladu a překladatelskými postupy. Z knihy *Malá princezna* byly vybrány tři kapitoly, a to kapitola pátá (*Becky*), kapitola sedmá (*Znovu diamantové doly*) a kapitola sedmnáctá („*To je to dítě!*“). Tyto tři kapitoly byly nejprve přeloženy do českého jazyka a poté byl k tomuto překladu na základě teoretické části vypracován komentář. Následovalo porovnání těchto kapitol s jejich oficiálním německým překladem, při kterém bylo zjištěno, že německá verze je pro cílového čtenáře srozumitelnější a celkově vhodnější. Závěr práce tvoří dva trojjazyčné glosáře, z nichž jeden se zaměřuje na slovní zásobu spojenou s tehdejší módou a stylem oblékáním a ten druhý na obecnější termíny z textů.

9 RESUMÉ

The name of this Bachelor thesis is: *Frances Hodgson Burnett: A Little Princess. Comparison of the original English text with its German translation and creation of the Czech translation of the text.* The aim of this thesis was the comparison of chosen chapters from the English original with their German translation and the creation of the Czech translation of the text. The theoretical part dealing with the person of translator, methodology of translation and translation procedures was created at the beginning of this thesis. Three chapters were chosen from the book *A Little Princess*, namely Chapter Five (*Becky*), Chapter Seven (*Diamond Mines Again*) and Chapter Seventeen (*“It is The Child!”*). These three chapters were translated into Czech at first, thereafter the commentary to this translation was drawn up on the basis of the theoretical part. Then the comparison of these chapters with their official German translation followed. During this comparison it was found out, that the German version is more comprehensible and in general more suitable for the target reader. The end of the thesis is created by two trilingual glossaries. One of them concentrates on vocabulary connected with the then fashion and the style of clothing, and the other one with more general terms from both texts.

10 Seznam použité literatury a pramenů

10.1 Prameny

- HODGSON BURNETT, Frances. *A Little Princess*. London: Wordsworth Editions, 1994. ISBN 1-85326-136-X.
- HODGSON BURNETT, Frances. *Sara, die kleine Prinzessin*. Würzburg: Arena Verlag GmbH, 2010. ISBN 978-3-401-06208-2.

10.2 Literatura

10.2.1 Literatura tištěná

- BRŮČKOVÁ, Lenka. *Komentovaný překlad povídek Ellen Gilchristové*. Olomouc, 2010. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Filozofická fakulta. Vedoucí práce PhDr. Bronislava Grygová, Ph.D.
- FIŠER, Zbyněk. *Překlad jako kreativní proces*. Brno: Host, 2009. ISBN 978-80-7294-343-2.
- KITTEL, Harald; HOUSE, Juliane; SCHULTZE, Brigitte, et al. *Übersetzung. Ein internationales Handbuch zur Übersetzungsforschung* 1. Berlin: Walter de Gruyter, 2004. ISBN 3-11-013708-9.
- KNITTLOVÁ, Dagmar a kol. *Překlad a překládání*. Olomouc: Grafia Nova, s.r.o., 2010. ISBN 978-80-244-2428-6.
- Kol. autorů Linge, s.r.o.: *Školní slovník českých synonym*. Brno: Linge, 2010. ISBN 978-80-87062-87-6.
- KUFNEROVÁ, Zlata. *Čtení o překládání*. Jinočany: H&H Vyšehradská s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7319-088-0.
- *Německo-český / česko-německý slovník*. Praha: Fin Publishing, 2006. ISBN 80-86002-75-6.
- ŘEŠETKA, Miroslav. *Anglicko-český / česko-anglický slovník*. Olomouc: Fin Publishing, 2002. ISBN 80-86002-80-2.

10.2.2. Literatura dostupná online

- KOLÁŘOVÁ, Monika. *Noam Chomski* [online]. Generativní gramatika a formální gramatika. 2011. [cit. 16. 4. 2012]. Dostupné z: http://home.zcu.cz/~aboo/html_monika/html_monika/gramatika.html
- *Seznam.cz slovník* [online]. 2012. [cit. 2012]. Dostupné z: slovník.seznam.cz
- *The Free Dictionary by Farlex* [online]. 2012. [cit. 2012]. Dostupné z: <http://www.thefreedictionary.com/>
- *Wikipedia* [online]. 2012. [cit. 15. 3. 2012]. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Transkripce_\(lingvistika\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Transkripce_(lingvistika))
- *Wikipedia* [online]. 2012. [cit. 15. 3. 2012]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Transliterace>
- *Wikipedia* [online]. 2012. [cit. 15. 3. 2012]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Calque>
- *Wikipedia* [online]. 2012. [cit. 10. 2. 2012]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Book_of_Revelation
- *Wikipedia* [online]. 2012. [cit. 13. 3. 2012]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Tea_gown
- *Wikipedia* [online]. 2012. [cit. 5. 4. 2012]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Frances_Hodgson_Burnett

11 SEZNAM PŘÍLOH

11.1 Srovnávané pasáže z anglického originálu

11.2 Srovnávané pasáže z německého překladu

11.3 O autorce

CHAPTER V

Becky

(13.) Of course the greatest power Sara possessed, and the one which gained her even more followers than her luxuries and the fact that she was 'the show pupil', the power that Lavinia and certain other girls were most envious of, and at the same time most fascinated by in spite of themselves, was her power of telling stories and of making everything she talked about seem like a story, whether it was one or not.

(1.) Anyone who has been at school with a teller of stories knows what the wonder means - how he or she is followed about and besought in a whisper to relate romances; how groups gather round and hang on the outskirts of the favoured party in the hope of being allowed to join it and listen. Sara not only could tell stories, but she adored telling them. When she sat or stood in the midst of a circle and began to invent wonderful things, her green eyes grew big and shining, her cheeks flushed, and, without knowing that she was doing it, she began to act, and made what she told lovely or alarming by the raising or dropping of her voice, the bend and sway of her slim body, and the dramatic movement of her hands. She forgot that she was talking to listening children; she saw and lived with the fairy folk, or the kings and queens and beautiful ladies, whose adventures she was narrating. Sometimes when she had finished her story, she was quite out of breath with excitement, and would lay her hand on her thin, little, quick-rising chest, and half laugh as if at herself.

'When I am telling it,' she would say, 'it doesn't seem as if it was only made up. It seems more real than you are - more real

than the schoolroom. I feel as if I were all the people in the story - one after the other. It is queer.'

(2.) She had been at Miss Minchin's school about two years when, one foggy winter's afternoon, as she was getting out of her carriage, comfortably wrapped up in her warmest velvets and furs and looking very much grander than she knew, she caught sight, as she crossed the pavement, of a dingy little figure standing on the area steps, and stretching its neck so that its wide-open eyes might peer at her through the railings. Something in the eagerness and timidity of the smudgy face made her look at it, and when she looked she smiled because it was her way to smile at people.

(3.) But the owner of the smudgy face and the wide-open eyes evidently was afraid that she ought not to have been caught looking at pupils of importance. She dodged out of sight like a Jack-in-the-box and scurried back into the kitchen, disappearing so suddenly that if she had not been such a poor, little, forlorn thing, Sara would have laughed in spite of herself. That very evening, as Sara was sitting in the midst of a group of listeners in a corner of the schoolroom telling one of her stories, the very same figure timidly entered the room, carrying a coal-box much too heavy for her, and knelt down upon the hearthrug to replenish the fire and sweep up the ashes.

She was cleaner than she had been when she peeped through the area railings, but she looked just as frightened. She was evidently afraid to look at the children or seem to be listening. She put on pieces of coal cautiously with her fingers so that she might make no disturbing noise, and she swept about the fire-irons very softly. But Sara saw in two minutes that she was deeply interested in what was going on, and that she was doing her work slowly in the hope of catching a word here and there. And realising this, she raised her voice and spoke more clearly.

'The Mermaids swam softly about in the crystal-green water, and dragged after them a fishing-net woven of deep-sea pearls,' she said. 'The Princess sat on the white rock and watched them.'

It was a wonderful story about a princess who was loved by a

Prince Merman, and went to live with him in shining caves under the sea.

(4.) The small drudge before the grate swept the hearth once and then swept it again. Having done it twice, she did it three times; and, as she was doing it the third time, the sound of the story so lured her to listen that she fell under the spell and actually forgot that she had no right to listen at all, and also forgot everything else. She sat down upon her heels as she knelt on the hearthrug, and the brush hung idly in her fingers. The voice of the storyteller went on and drew her with it into winding grottoes under the sea, glowing with soft, clear blue light, and paved with pure golden sands. Strange sea flowers and grasses waved about her, and far away faint singing and music echoed.

The hearth-brush fell from the work-roughened hand, and Lavinia Herbert looked round.

'That girl has been listening,' she said.

The culprit snatched up her brush, and scrambled to her feet. She caught at the coal-box and simply scuttled out of the room like a frightened rabbit.

Sara felt rather hot-tempered.

'I knew she was listening,' she said. 'Why shouldn't she?'

Lavinia tossed her head with great elegance.

'Well,' she remarked, 'I do not know whether your mamma would like you to tell stories to servant girls, but I know *my* mamma wouldn't like *me* to do it.'

'My mamma!' said Sara, looking odd. 'I don't believe she would mind in the least. She knows that stories belong to everybody.'

'I thought,' retorted Lavinia, in severe recollection, 'that your mamma was dead. How can she know things?'

'Do you think she *doesn't* know things?' said Sara, in her stern little voice. Sometimes she had a rather stern little voice.

'Sara's mother knows everything,' piped in Lottie. 'So does my mamma - cept Sara is my mamma at Miss Minchin's - my other one knows everything. The streets are shining, and there are fields and fields of lilies, and everybody gathers them. Sara tells me when she puts me to bed.'

'You wicked thing,' said Lavinia, turning on Sara; 'making fairy stories about heaven.'

'There are much more splendid stories in Revelation,' returned Sara. 'Just look and see! How do you know mine are fairy stories? But I can tell you' - with a fine bit of unheavenly temper - 'you will never find out whether they are or not if you're not kinder to people than you are now. Come along, Lottie.' And she marched out of the room, rather hoping that she might see the little servant again somewhere, but she found no trace of her when she got into the hall.

'Who is that little girl who makes the fires?' she asked Mariette that night.

Mariette broke forth into a flow of description.

Ah, indeed, Mademoiselle Sara might well ask. She was a forlorn little thing who had just taken the place of scullery-maid - though, as to being scullery-maid, she was everything else besides. She blacked boots and grates, and carried heavy coal-scuttles up and down stairs, and scrubbed floors and cleaned windows, and was ordered about by everybody. She was fourteen years old, but was so stunted in growth that she looked about twelve. In truth, Mariette was sorry for her. She was so timid that if one chanced to speak to her it appeared as if her poor, frightened eyes would jump out of her head.

'What is her name?' asked Sara, who had sat by the table, with her chin on her hands, as she listened absorbedly to the recital.

Her name was Becky. Mariette heard everyone below-stairs calling: 'Becky, do this,' and 'Becky, do that,' every five minutes in the day.

Sara sat and looked into the fire, reflecting on Becky for some time after Mariette left her. She made up a story of which Becky was the ill-used heroine. She thought she looked as if she had never had quite enough to eat. Her very eyes were hungry. She hoped she should see her again, but though she caught sight of her carrying things up or down stairs on several occasions, she always seemed in such a hurry and so afraid of being seen that it was impossible to speak to her.

But a few weeks later on another foggy afternoon, when she

(7) entered her sitting-room she found herself confronting a rather pathetic picture. In her own special and pet easy-chair before the bright fire, Becky - with a coal smudge on her nose and several on her apron, with her poor little cap hanging half off her head, and an empty coal-box on the floor near her - sat fast asleep, tired out beyond even the endurance of her hard-working young body. She had been sent up to put the bedrooms in order for the evening. There were a great many of them, and she had been running about all day. Sara's rooms she had saved until the last. They were not like the other rooms, which were plain and bare. Ordinary pupils were expected to be satisfied with mere necessities. Sara's comfortable sitting-room seemed a bower of luxury to the scullery-maid, though it was, in fact, merely a nice, bright little room. But there were pictures and books in it, and curious things from India; there was a sofa and a low, soft chair; Emily sat in a chair of her own, with the air of a presiding goddess, and there was always a glowing fire and a polished grate. Becky saved it until the end of her afternoon's work, because it rested her to go into it, and she always hoped to snatch a few minutes to sit down in the soft chair and look about her, and think about the wonderful good fortune of the child who owned such surroundings and who went out on the cold days in beautiful hats and coats one tried to catch a glimpse of through the area railing.

On this afternoon, when she had sat down, the sensation of relief to her short, aching legs had been so wonderful and delightful that it had seemed to soothe her whole body, and the glow of warmth and comfort from the fire had crept over her like a spell, until, as she looked at the red coals, a tired, slow smile stole over her smudged face, her head nodded forward without her being aware of it, her eyes drooped, and she fell fast asleep. She had really been only about ten minutes in the room when Sara entered, but she was in as deep a sleep as if she had been, like the Sleeping Beauty, slumbering for a hundred years. But she did not look - poor Becky! - like a Sleeping Beauty at all. She looked only like an ugly, stunted, worn-out little scullery drudge.

Sara seemed as much unlike her as if she were a creature from another world.

On this particular afternoon she had been taking her dancing lesson, and the afternoon on which the dancing-master appeared was rather a grand occasion at the seminary, though it occurred every week. The pupils were attired in their prettiest frocks, and as Sara danced particularly well, she was very much brought forward, and Mariette was requested to make her as diaphanous and fine as possible.

Today a frock the colour of a rose had been put on her, and Mariette had bought some real buds and made her a wreath to wear on her black locks. She had been learning a new, delightful dance in which she had been skimming and flying about the room, like a large rose-coloured butterfly, and the enjoyment and exercise had brought a brilliant, happy glow into her face.

When she entered the room she floated in with a few of the butterfly steps - and there sat Becky, nodding her cap sideways off her head.

'Oh!' cried Sara softly when she saw her. 'That poor thing!'

It did not occur to her to feel cross at finding her pet chair occupied by the small, dingy figure. To tell the truth, she was quite glad to find it there. When the ill-used heroine of her story awakened, she could talk to her. She crept toward her quietly, and stood looking at her. Becky gave a little snore.

'I wish she'd waken herself,' Sara said. 'I don't like to waken her. But Miss Minchin would be cross if she found out. I'll just wait a few minutes.'

She took a seat on the edge of the table, and sat swinging her slim, rose-coloured legs, and wondering what it would be best to do. Miss Amelia might come in at any moment, and if she did, Becky would be sure to be scolded.

'But she is so tired,' she thought. 'She is so tired!'

A piece of flaming coal ended her perplexity for her that very moment. It broke off from a large lump and fell on to the fender. Becky started, and opened her eyes with a frightened gasp. She did not know she had fallen asleep. She had only sat down for one moment and felt the beautiful glow - and here she

found herself staring in wild alarm at the wonderful pupil, who sat perched quite near her, like a rose-coloured fairy, with interested eyes.

She sprang up and clutched at her cap; She felt it dangling over her ear, and tried wildly to put it straight. Oh, she had got herself into trouble now with a vengeance! To have impudently fallen asleep on such a young lady's chair! She would be turned out of doors without wages.

She made a sound like a big breathless sob.

'Oh, miss! Oh, miss!' she stuttered. 'I arst yer pardon, miss! Oh, I do, miss!'

Sara jumped down, ^{prose} and came quite close to her.

'Don't be frightened,' she said, quite ^{as} if she had been speaking to a little girl like herself. 'It doesn't matter the least bit.'

'I didn't go to do it, miss,' protested Becky. 'It was the warm fire - an' me bein' so tired. It - it *wasn't* impudence!'

Sara broke into a friendly little laugh, and put her hand on her shoulder.

'You were tired,' she said; 'you could not help it. You are not really awake yet.'

How poor Becky stared at her! In fact, she had never heard such a nice, friendly sound in anyone's voice before. She was used to being ordered about and scolded, and having her ears boxed. And this one - in her rose-coloured dancing afternoon splendour - was looking at her as if she were not a culprit at all - as if she had a right to be tired - even to fall asleep! The touch of the soft, slim little paw on her shoulder was the most amazing thing she had ever known.

'Ain't - ain't yer angry, miss?' she gasped. 'Ain't yer goin' to tell the missus?'

'No,' cried out Sara. 'Of course I'm not.'

The woeful fright in the coal-smutted face made her suddenly so sorry that she could scarcely bear it. One of her queer thoughts rushed into her mind. She put her hand against Becky's cheek.

'Why,' she said, 'we are just the same - I am only a little girl like you. It's just an accident that I am not you, and you are not me!'

Becky did not understand in the least. Her mind could not grasp such amazing thoughts, and 'an accident' meant to her a calamity in which someone was run over or fell off a ladder and was carried to 'the 'orspital'.

'A' accident, miss,' she fluttered respectfully. 'Is it?'

'Yes,' Sara answered, and she looked at her dreamily for a moment. But the next she spoke in a different tone. She realised that Becky did not know what she meant.

'Have you done your work?' she asked. 'Dare you stay here a few minutes?'

Becky lost her breath again.

'Here, miss? Me?'

Sara ran to the door, opened it, and looked out and listened.

'No one is anywhere about,' she explained. 'If your bedrooms are finished, perhaps you might stay a tiny while. I thought - perhaps - you might like a piece of cake.'

The next ten minutes seemed to Becky like a sort of delirium. (8.)

Sara opened a cupboard, and gave her a thick slice of cake. She seemed to rejoice when it was devoured in hungry bites. She talked and asked questions, and laughed until Becky's fears (2.) actually began to calm themselves, and she once or twice gathered boldness enough to ask a question or so herself, daring as she felt it to be.

'Is that - ' she ventured, looking longingly at the rose-coloured frock. And she asked it almost in a whisper. 'Is that there your best?'

'It is one of my dancing frocks,' answered Sara. 'I like it; don't you?'

For a few seconds Becky was almost speechless with admiration. Then she said in an awed voice: 'Once I see a princess. I was standin' in the street with the crowd outside Covin' Garden, watchin' the swells go inter the operer. An' there was one everyone stared at most. They ses to each other: "That's the princess." She was a growed-up young lady, but she was pink all over - gownd an' cloak, an' flowers an' all. I called her to mind the minnit I see you, sittin' there on the table, miss. You looked like her.'

'I've often thought,' said Sara, in her reflecting voice, 'that I should like to be a princess; I wonder what it feels like. I believe I will begin pretending I am one.'

Becky stared at her admiringly, and, as before, did not understand her in the least. She watched her with a sort of adoration. Very soon Sara left her reflections and turned to her with a new question.

'Becky,' she said, 'weren't you listening to that story?'

'Yes, miss,' confessed Becky, a little alarmed again. 'I knowed I hadn't orter, but it was that beautiful I - I couldn't help it.'

'I liked you to listen to it,' said Sara. 'If you tell stories, you like nothing so much as to tell them to people who want to listen. I don't know why it is. Would you like to hear the rest?'

Becky lost her breath again.

'Me hear it?' she cried. 'Like as if I was a pupil, miss! All about the Prince - and the little white Mer-babies swimming about laughing - with stars in their hair?'

Sara nodded.

'You haven't time to hear it now, I'm afraid,' she said, 'but if you will tell me just what time you come to do my rooms, I will try to be here and tell you a bit of it every day until it is finished. It's a lovely long one - and I'm always putting new bits to it.'

'Then,' breathed Becky devoutly, 'I wouldn't mind *how* heavy the coal-boxes was - or *what* the cook done to me, if - if I might have that to think of.'

'You may,' said Sara. 'I'll tell it *all* to you.'

When Becky went downstairs, she was not the same Becky who had staggered up, loaded down by the weight of the coal-scuttle. She had an extra piece of cake in her pocket, and she had been fed and warmed, but not only by cake and fire. Something else had warmed and fed her, and the something else was Sara.

When she was gone Sara sat on her favourite perch on the end of her table. Her feet were on a chair, her elbows on her knees, and her chin in her hands.

'If I *was* a princess - a *real* princess,' she murmured, 'I could scatter largess to the populace. But even if I am only a pretend princess, I can invent little things to do for people. Things like

this. She was just as happy as if it was largess. I'll pretend that to do things people like is scattering largess. I've scattered largess.' (9.)

CHAPTER VI

The Diamond Mines

Not very long after this a very exciting thing happened. Not only Sara, but the entire school, found it exciting, and made it the chief subject of conversation for weeks after it occurred. In one of his letters Captain Crewe told a most interesting story. A friend who had been at school with him when he was a boy had unexpectedly come to see him in India. He was the owner of a large tract of land upon which diamonds had been found, and he was engaged in developing the mines. If all went as was confidently expected, he would become possessed of such wealth as it made one dizzy to think of; and because he was fond of the friend of his school-days, he had given him an opportunity to share in this enormous fortune by becoming a partner in his scheme. This, at least, was what Sara gathered from his letters. It is true that any other business scheme, however magnificent, would have had but small attraction for her or for the schoolroom; but 'diamond mines' sounded so like the 'Arabian Nights' that no one could be indifferent. Sara thought them enchanting, and painted pictures, for Ermengarde and Lottie, of labyrinthine passages in the bowels of the earth, where sparkling stones studded the walls and roofs and ceilings, and strange, dark men dug them out with heavy picks. Ermengarde delighted in the story, and Lottie insisted on its being retold to her every evening. Lavinia was very spiteful about it, and told Jessie that she didn't believe such things as diamond mines existed.

'It ain't nothin' but flannin, an' the flannin ain't new; but I wanted to give yer somethin' an' I made it of nights. I knew yer could *pretend* it was satin with diamond pins in. I tried to when I was makin' it. The card, miss, rather doubtful, 't warn't wrong of me to pick it up out o' the dustbin, was it? Miss 'Meliar had throwed it away. I hadn't no card o' my own, an' I knowed it wouldn't be a proper presink if I didn't pin a card on - so I pinned Miss 'Meliar's.'

Sara flew at her and hugged her. She could not have told herself or anyone else why there was a lump in her throat.

'Oh, Becky,' she cried out, with a queer little laugh. 'I love you, Becky - I do, I do!'

'Oh, miss!' breathed Becky. 'Thank yer, miss, kindly; it ain't good enough for that. The - the flannin wasn't new.'

CHAPTER VII

The Diamond Mines Again

When Sara entered the holly-hung schoolroom in the afternoon, she did so as the head of a sort of procession. Miss Minchin, in her grandest silk dress, led her by the hand. A manservant followed, carrying the box containing the Last Doll, a housemaid carried a second box, and Becky brought up the rear, carrying a third and wearing a clean apron and a new cap. Sara would have much preferred to enter in the usual way, but Miss Minchin had sent for her, and, after an interview in her private sitting-room, had expressed her wishes.

(6.) 'This is not an ordinary occasion,' she said. 'I do not desire that it should be treated as one.'

So Sara was led grandly in and felt shy when, on her entry, the

big girls stared at her and touched each other's elbows, and the little ones began to squirm joyously in their seats. (7.)

'Silence, young ladies!' said Miss Minchin, at the murmur which arose. 'James, place the box on the table and remove the lid, Emma, put yours upon a chair. Becky, suddenly and severely.' (7.)

Becky had quite forgotten herself in her excitement, and was grinning at Lottie, who was wriggling with rapturous expectation. She almost dropped her box, the disapproving voice so startled her, and her frightened, bobbing curtsy of apology was so funny that Lavinia and Jessie tittered. (6.)

'It is not your place to look at the young ladies,' said Miss Minchin. 'You forget yourself. Put your box down.'

Becky obeyed with alarmed haste and hastily backed toward the door.

'You may leave us,' Miss Minchin announced to the servants with a wave of her hand.

Becky stepped aside respectfully to allow the superior servants to pass out first. She could not help casting a longing glance at the box on the table. Something made of blue satin was peeping from between the folds of tissue-paper.

'If you please, Miss Minchin,' said Sara suddenly, 'mayn't Becky stay?'

'It was a bold thing to do. Miss Minchin was betrayed into something like a slight jump. Then she put her eyeglass up, and gazed at her show pupil disturbedly. (9.) (13.)

'Becky!' she exclaimed. 'My dearest Sara!'

Sara advanced a step toward her.

'I want her because I know she will like to see the presents,' she explained. 'She is a little girl too, you know.'

Miss Minchin was scandalised. She glanced from one figure to the other.

'My dear Sara,' she said, 'Becky is the scullery-maid. Scullery-maids - er - are not little girls.'

It really had not occurred to her to think of them in that light. Scullery-maids were machines who carried coal-scuttles and made fires.

'But Becky is,' said Sara. 'And I know she would enjoy herself. Please let her stay - because it is my birthday.'

Miss Minchin replied with much dignity: 'As you ask it as a birthday favour - she may stay. Rebecca, thank Miss Sara for her great kindness.'

Becky had been backing into the corner, twisting the hem of her apron in delighted suspense. She came forward, bobbing curtsies, but between Sara's eyes and her own there passed a gleam of friendly understanding, while her words tumbled over each other.

'Oh, if you please, miss! I'm that grateful, miss! I did want to see the doll, miss, that I did. Thank you, miss. And thank you, ma'am' - turning and making an alarmed bob to Miss Minchin - 'for letting me take the liberty.'

Miss Minchin waved her hand again - this time it was in the direction of the corner near the door.

(4.) 'Go and stand there,' she commanded. 'Not too near the young ladies.'

Becky went to her place, grinning. She did not care where she was sent, so that she might have the luck of being inside the room, instead of being downstairs in the scullery, while these delights were going on. She did not even mind when Miss Minchin cleared her throat ominously and spoke again.

'Now, young ladies, I have a few words to say to you,' she announced.

(4.) 'She's going to make a speech,' whispered one of the girls. 'I wish it was over.'

Sara felt rather uncomfortable. As this was her party, it was probable that the speech was about her. It is not agreeable to stand in a schoolroom and have a speech made about you.

(4.) 'You are aware, young ladies,' the speech began - for it was a speech - 'that dear Sara is eleven years old today.'

'Dear Sara!' murmured Lavinia.

'Several of you here have also been eleven years old, but Sara's birthdays are rather different from other little girls' birthdays. When she is older she will be heiress to a large fortune, which it will be her duty to spend in a meritorious manner.'

'The diamond mines,' giggled Jessie, in a whisper.

Sara did not hear her; but as she stood with her green-grey eyes fixed steadily on Miss Minchin, she felt herself growing rather hot. When Miss Minchin talked about money, she felt somehow that she always hated her - and, of course, it was disrespectful to hate grown-up people.

'When her dear papa, Captain Crewe, brought her from India and gave her into my care,' the speech proceeded, 'he said to me, (6.) in a jesting way, "I am afraid she will be very rich, Miss Minchin". My reply was, "Her education at my seminary, (6.) Captain Crewe, shall be such as will adorn the largest fortune."

Sara has become a credit to the seminary. Her manners - which (8.) her dancing are a credit to the seminary. Her manners - which (8.) have caused you to call her Princess Sara - are perfect. Her amiability she exhibits by giving you this afternoon's party. I hope you appreciate her generosity. I wish you to express your appreciation of it by saying aloud all together, "Thank you, Sara!"'

The entire schoolroom rose to its feet as it had done the morning Sara remembered so well.

'Thank you, Sara!' it said, and it must be confessed that Lottie jumped up and down. Sara looked rather shy for a moment. She made a curtsey - and it was a very nice one.

'Thank you,' she said, 'for coming to my party.'

'Very pretty, indeed, Sara,' approved Miss Minchin. 'That is what a real princess does when the populace applauds her. Lavinia' - scathingly - 'the sound you just made was extremely like a snort. If you are jealous of your fellow-pupil, I beg you will express your feelings in some more ladylike manner. Now I will leave you to enjoy yourselves.'

The instant she had swept out of the room the spell her presence always had upon them was broken. The door had scarcely closed before every seat was empty. The little girls jumped or tumbled out of theirs; the older ones wasted no time in deserting theirs. There was a rush toward the boxes. Sara had bent over one of them with a delighted face. (4.)

'These are books, I know,' she said.

The little children broke into a rueful murmur, and Ermengarde looked aghast.

'Does your papa send you books for a birthday present?' she exclaimed. 'Why, he's as bad as mine. Don't open them, Sara.'

'I like them,' Sara laughed, but she turned to the biggest box. When she took out the Last Doll it was so magnificent that the children uttered delighted groans of joy, and actually drew back to gaze at it in breathless rapture.

'She is almost as big as Lottie,' someone gasped.

'Lottie clapped her hands and danced about, giggling.'

'She's dressed for the theatre,' said Lavinia. 'Her cloak is lined with ermine.'

'Oh!' cried Ermengarde, darting forward, 'she has an opera-glass in her hand - a blue-and-gold one.'

(6.) 'Here is her trunk,' said Sara. 'Let us open it and look at her things.'

(6.) She sat down upon the floor and turned the key. The children crowded clamouring around her, as she lifted tray after tray and revealed their contents. Never had the schoolroom been in such an uproar. There were lace collars and silk stockings and handkerchiefs; there was a jewel-case containing a necklace and a tiara which looked quite as if they were made of real diamonds; there was a long sealskin and muff; there were ball dresses and walking dresses and visiting dresses; there were hats and tea-gowns and fans. Even Lavinia and Jessie forgot that they were too elderly to care for dolls, and uttered exclamations of delight (2.) and caught up things to look at them.

'Suppose,' Sara said, as she stood by the table, putting a large, black-velvet hat on the impassively-smiling owner of all these splendours - 'suppose she understands human talk and feels proud of being admired.'

'You are always supposing things,' said Lavinia, and her air was very superior.

'I know I am,' said Sara undisturbedly. 'I like it. There is nothing so nice as supposing. It's almost like being a fairy. If you suppose anything hard enough it seems as if it were real.'

(6.) 'It's all very well to suppose things if you have everything,' said

Lavinia. 'Could you suppose and pretend if you were a beggar and lived in a garret?'

Sara stopped arranging the Last Doll's ostrich plumes, and looked thoughtful.

'I believe I could,' she said. 'If one was a beggar, one would have to suppose and pretend all the time. But it mightn't be easy.'

She often thought afterward how strange it was that just as she had finished saying this - just at that very moment - Miss Amelia came into the room.

'Sara,' she said, 'your papa's solicitor, Mr Barrow, has called to see Miss Minchin, and, as she must talk to him alone and the refreshments are laid in her parlour, you had all better come and have your feast now, so that my sister can have her interview here in the schoolroom.'

Refreshments were not likely to be distained at any hour, and many pairs of eyes gleamed. Miss Amelia arranged the procession into decorum, and then, with Sara at her side heading it, she led it away, leaving the Last Doll sitting upon a chair with the glories of her wardrobe scattered about her; dresses and coats hung upon chair backs, piles of lace-frilled petticoats lying upon their seats.

Becky, who was not expected to partake of refreshments, had the indiscretion to linger a moment to look at these beauties - it really was an indiscretion.

'Go back to your work, Becky,' Miss Amelia had said; but she had stopped to reverently pick up first a muff and then a coat, and while she stood looking at them adoringly, she heard Miss Minchin upon the threshold, and, being smitten with terror at the thought of being accused of taking liberties, she rashly darted under the table, which hid her by its tablecloth.

Miss Minchin came into the room, accompanied by a sharp-featured, dry little gentleman, who looked rather disturbed. Miss Minchin herself also looked rather disturbed, it must be admitted, and she gazed at the dry little gentleman with an irritated and puzzled expression.

She sat down with stiff dignity, and waved him to a chair.

'Pray be seated, Mr Barrow,' she said.

Mr Barrow did not sit down at once. His attention seemed attracted by the Last Doll and the things which surrounded her. He settled his eyeglasses and looked at them in nervous disapproval. The Last Doll herself did not seem to mind this in the least. She merely sat upright and returned his gaze indifferently. 'A hundred pounds,' Mr Barrow remarked succinctly. 'All expensive material, and made at a Parisian modiste's. He spent money lavishly enough, that young man.'

Miss Minchin felt offended. 'This seemed to be a disparagement of her best patron and was a liberty.'

Even solicitors had no right to take liberties!

'I beg your pardon, Mr Barrow,' she said stiffly. 'I do not understand.'

'Birthday presents,' said Mr Barrow, in the same critical manner, 'to a child eleven years old! Mad extravagance, I call it.'

Miss Minchin drew herself up still more rigidly.

'Captain Crewe is a man of fortune,' she said. 'The diamond mines alone -'

Mr Barrow wheeled round upon her.

'Diamond mines!' he broke out. 'There are none! Never were!'

Miss Minchin actually got up from her chair.

'What!' she cried. 'What do you mean?'

'At any rate,' answered Mr Barrow quite snappishly, 'it would have been much better if there never had been any.'

'Any diamond mines?' ejaculated Miss Minchin, catching at the back of a chair, and feeling as if a splendid dream was fading away from her.

'Diamond mines spell ruin oftener than they spell wealth,' said Mr Barrow. 'When a man is in the hands of a very dear friend, and is not a businessman himself, he had better steer clear of the dear friend's diamond mines, or gold mines, or any other kind of mines dear friends want his money to put into. The late Captain Crewe -'

Here Miss Minchin stopped him with a gasp.

'The *late* Captain Crewe!' she cried out, 'the *late*! You don't come to tell me that Captain Crewe is -'

e. 11/15/50

'He's dead, ma'am,' Mr Barrow answered with jerky brusqueness. 'Died of jungle fever and business troubles combined. The jungle fever might not have killed him, if he had not been driven mad by the business troubles, and the business troubles might not have put an end to him if the jungle fever had not assisted. Captain Crewe is dead!'

Miss Minchin dropped into her chair again. The words he had spoken filled her with alarm.

'What *were* his business troubles?' she said. 'What *were* they?' (6, 8.)
'Diamond mines,' answered Mr Barrow, 'and dear friends - and ruin.'

Miss Minchin lost her breath.

'Ruin!' she gasped out.

'Lost every penny.' That young man had too much money. The dear friend was mad on the subject of the diamond mine. He put all his own money into it, and all Captain Crewe's. Then the dear friend ran away - Captain Crewe was already stricken with fever when the news came. The shock was too much for him. He died delirious, raving about his little girl - and didn't leave a penny.' (2.)

'Now Miss Minchin understood, and never had she received such a blow in her life. Her show pupil, her show patron, swept away from the select seminary at one blow. She felt as if she had been outraged and robbed, and that Captain Crewe and Sara and Mr Barrow were equally to blame!'

'Do you mean to tell me,' she cried out, 'that he left *nothing*? That Sara will have no fortune? That the child is a beggar? That she is left on my hands a little pauper instead of an heiress?' (2.)

Mr Barrow was a shrewd businessman, and felt it as well to make his own freedom from responsibility quite clear without any delay.

'She is certainly left a beggar,' he replied. 'And she is certainly left on your hands, ma'am, as she hasn't a relation in the world that we know of.'

Miss Minchin started forward. She looked as if she was going to open the door and rush out of the room, to stop the festivities

going on joyfully and rather noisily that moment over the refreshments.

(2.) 'It is monstrous!' she said. 'She's in my sitting-room at this moment, dressed in silk gauze and lace petticoats, giving a party at my expense.'

'She's giving it at your expense, ma'am, if she's giving it,' said Mr Barrow calmly. 'Barrow and Skipworth are not responsible for anything. There never was a cleaner sweep made of a man's fortune. Captain Crewe died without paying *our* last bill - and it was a big one.'

(6.) Miss Minchin turned back from the door in increased indignation. 'This was worse than anyone could have dreamed of its being.'

(8.) 'That is what has happened to me!' she cried. 'I was always so sure of his payments that I went to all sorts of ridiculous expenses for the child. I paid the bills for that ridiculous doll and her ridiculous fantastic wardrobe. The child was to have anything she wanted. She has a carriage and a pony and a maid, and I've paid for all of them since the last cheque came.'

Mr Barrow evidently did not intend to remain to listen to the story of Miss Minchin's grievances after he had made the position of his firm clear and related the mere dry facts. He did not feel any particular sympathy for irate keepers of boarding-schools.

'You had better not pay for anything more, ma'am,' he remarked, 'unless you want to make presents to the young lady. No one will remember you. She hasn't a brass farthing to call her own.'

(2.) 'But what am I to do?' demanded Miss Minchin, as if she felt it entirely his duty to make the matter right. 'What am I to do?'

'There isn't anything to do,' said Mr Barrow, folding up his eyeglasses and slipping them into his pocket. 'Captain Crewe is dead. The child is left a pauper. Nobody is responsible for her but you.'

'I am not responsible for her, and I refuse to be made responsible!'

Miss Minchin became quite white with rage.

Mr Barrow turned to go. (11.)

'I have nothing to do with that, madam,' he said uninterestedly. 'Barrow and Skipworth are not responsible. Very sorry the thing has happened, of course.'

'If you think she is to be foisted off on me, you are greatly mistaken,' Miss Minchin gasped. 'I have been robbed and cheated; I will turn her into the street!'

'If she had not been so furious, she would have been too discreet to say quite so much. She saw herself burdened with an extravagantly brought-up child whom she had always resented, and she lost all self-control.'

Mr Barrow undisturbedly moved toward the door.

'I wouldn't do that, madam,' he commented, 'it wouldn't look well. Unpleasant story to get about in connection with the establishment. Pupil bundled out penniless and without friends.' (6.)

He was a clever businessman, and he knew what he was saying. He also knew that Miss Minchin was a businesswoman, and would be shrewd enough to see the truth. She could not afford to do a thing which would make people speak of her as cruel and hard-hearted.

'Better keep her and make use of her,' he added. 'She's a clever child, I believe. You can get a good deal out of her as she grows older.'

'I will get a good deal out of her before she grows older!' exclaimed Miss Minchin.

'I am sure you will, ma'am,' said Mr Barrow, with a little sinister smile. 'I am sure you will. Good-morning!' (7, 8.)

He bowed himself out and closed the door, and it must be confessed that Miss Minchin stood for a few moments and glared at it. What he had said was quite true. She knew it. She had

absolutely no redress. Her show pupil had melted into nothingness, leaving only a friendless, beggared little girl. Such money as she herself had advanced was lost and could not be regained. (13)

And as she stood there breathless under her sense of injury, there fell upon her ears a burst of gay voices from her own sacred room, which had actually been given up to the feast. She could at least stop this. (10)

But as she started toward the door it was opened by Miss Amelia, who, when she caught sight of the changed, angry face, fell back a step in alarm.

'What is the matter, sister?' she ejaculated.

Miss Minchin's voice was almost fierce when she answered: 'Where is Sara Crewe?'

Miss Amelia was bewildered.

'Sara?' she stammered. 'Why, she's with the children in your room, of course.'

(2) 'Has she a black frock in her sumptuous wardrobe?' in bitter irony.

'A black frock?' Miss Amelia stammered again. 'A black one?'

'She has frocks of every other colour. Has she a black one?'

Miss Amelia began to turn pale.

'No - ye-es!' she said. 'But it is too short for her. She has only the old black velvet, and she has outgrown it.'

'Go and tell her to take off that preposterous pink silk gauze, and put the black one on, whether it is too short or not. She has done with finery!'

Then Miss Amelia began to wring her fat hands and cry.

'Oh, sister!' she sniffed. 'Oh, sister! What can have happened?'

Miss Minchin wasted no words.

'Captain Crewe is dead,' she said. 'He has died without a penny. That spoiled, pampered, fanciful child is left a pauper on my hands.'

Miss Amelia sat down quite heavily in the nearest chair.

'Hundreds of pounds have I spent on nonsense for her. And I shall never see a penny of it. Put a stop to this ridiculous party of hers. Go and make her change her frock at once.'

'I?' panted Miss Amelia. 'Must I go and tell her now?'

(8) 'This moment!' was the fierce answer. 'Don't sit staring like a goose. Go!'

! Poor Miss Amelia was accustomed to being called a goose. She

knew, in fact, that she was rather a goose, and that it was left to

geese to do a great many disagreeable things. It was a somewhat

embarrassing thing to go into the midst of a room full of

(7) delighted children, and tell the giver of the feast that she had

suddenly been transformed into a little beggar, and must go upstairs and put on an old black frock which was too small for her. But the thing must be done. This was evidently not the time when questions might be asked.

She rubbed her eyes with her handkerchief until they looked quite red. After which she got up and went out of the room, without venturing to say another word. When her older sister looked and spoke as she had done just now, the wisest course to pursue was to obey orders without any comment. Miss Minchin walked across the room. She spoke to herself aloud without knowing that she was doing it. During the last year the story of the diamond mines had suggested all sorts of possibilities to her. Even proprietors of seminaries might make fortunes in stocks, with the aid of owners of mines. And now, instead of looking forward to gains, she was left to look back upon losses.

'The Princess Sara, indeed!' she said. 'The child has been pampered as if she were a queen!'

She was sweeping angrily past the corner table as she said it, and the next moment she started at the sound of a loud, sobbing sniff which issued from under the cover.

'What is that?' she exclaimed angrily. The loud, sobbing sniff was heard again, and she stooped and raised the hanging folds of the table-cover.

'How dare you!' she cried out. 'How dare you! Come out immediately!'

It was poor Becky who crawled out, and her cap was knocked on one side, and her face was red with repressed crying.

'If you please, 'm - it's me, mum,' she explained. 'I know I hadn't ought to. But I was lookin' at the doll, mum - an' I was frightened when you come in - an' slipped under the table.'

'You have been there all the time, listening,' said Miss Minchin.

'No, mum,' Becky protested, bobbing curtsies. 'Not listenin' - I thought I could slip out without your noticin', but I couldn't an' I had to stay. But I didn't listen, mum - I wouldn't for nothin'. But I couldn't help hearin'.'

! Suddenly it seemed almost as if she lost all fear of the awful lady before her. She burst into fresh tears.

(9.) 'Oh, please, 'm,' she said, 'I dare say you'll give me warnin', mum - but I'm so sorry for poor Miss Sara - I'm so sorry!'
'Leave the room!' ordered Miss Minchin.

Becky curtseyed again, the tears openly streaming down her cheeks.

'Yes, 'm; I will, 'm,' she said trembling, 'but oh, I just wanted to arst you: Miss Sara - she's been such a rich young lady, an' she's been waited on, and and foot; an' what will she do now, mum, without no maid? If - if, oh please would you let me wait on her after I've done my pots an' kettles? I'd do 'em that quick - if you'd let me wait on her now she's poor. Oh' - breaking out afresh - 'poor little Miss Sara, mum - that was called a princess.'

Somehow, she made Miss Minchin feel more angry than ever.

(7.) That the very scullery-maid should range herself on the side of this child - whom she realised more fully than ever that she had never liked - was too much. She actually stamped her foot.

(9.) 'No - certainly not,' she said. 'She will wait on herself, and on other people, too. Leave the room this instant, or you'll leave your place.'

Becky threw her apron over her head and fled. She ran out of the room and down the steps into the scullery, and there she sat down among her pots and kettles, and wept as if her heart would break.

'It's exactly like the ones in the stories,' she wailed. 'Them pore princess ones that was drove into the world.'

Miss Minchin had never looked quite so still and hard as she did when Sara came to her, a few hours later, in response to a message she had sent her.

Even by that time it seemed to Sara as if the birthday party had either been a dream or a thing which had happened years ago, and had happened in the life of quite another little girl.

Every sign of the festivities had been swept away; the holly had been removed from the schoolroom walls, and the forms and desks put back into their places. Miss Minchin's sitting-room looked as it always did - all traces of the feast were gone, and

Miss Minchin had resumed her usual dress. The pupils had been ordered to lay aside their party frocks; and this having been done, they had returned to the schoolroom and huddled together in groups, whispering and talking excitedly.

'Tell Sara to come to my room,' Miss Minchin had said to her, (6.) sister. 'And explain to her clearly that I will have no crying or unpleasant scenes.'

'Sister,' replied Miss Amelia, 'she is the strangest child I ever saw. She has actually made no fuss at all. You remember she made none when Captain Crewe went back to India. When I told her what had happened, she just stood quite still and looked at me without making a sound. Her eyes seemed to get bigger and bigger, and she went quite pale. When I had finished, she still stood staring for a few seconds, and then her chin began to shake, and she turned round and ran out of the room and upstairs. Several of the other children began to cry, but she did not seem to hear them or to be alive to anything but just what I was saying. It made me feel quite queer not to be answered; and when you tell anything sudden and strange, you expect people will say *something* - whatever it is.'

Nobody but Sara herself ever knew what had happened in her room after she had run upstairs and locked her door. In fact, she herself scarcely remembered anything but that she walked up, (8.) and down, saying over and over again to herself in a voice which did not seem her own: 'My papa is dead! My papa is dead!'

Once she stopped before Emily, who sat watching her from her chair, and cried out wildly: 'Emily! Do you hear? Do you hear - papa is dead! He is dead in India - thousands of miles away.'

When she came into Miss Minchin's sitting-room in answer to her summons, her face was white and her eyes had dark rings around them. Her mouth was set as if she did not wish it to reveal what she had suffered and was suffering. She did not look in the least like the rose-coloured butterfly child who had flown about from one of her treasures to the other in the decorated schoolroom. She looked instead a strange, desolate, almost grotesque little figure.

She had put on, without Mariette's help, the cast-aside black-velvet frock. It was too short and tight, and her slender legs looked long and thin, showing themselves from beneath the brief skirt. As she had not found a piece of black ribbon, her short, thick, black hair tumbled loosely about her face and contrasted strongly with its pallor. She held Emily tightly in one arm, and Emily was swathed in a piece of black material.

'Put down your doll,' said Miss Minchin. 'What do you mean by bringing her here?'

'No,' Sara answered. 'I will not put her down. She is all I have. My papa gave her to me.'

(4.) She had always made Miss Minchin feel secretly uncomfortable, and she did so now. She did not speak with rudeness so much as with a cold steadiness with which Miss Minchin felt it difficult to cope - perhaps because she knew she was doing a heartless and inhuman thing.

'You will have no time for dolls in future,' she said. 'You will have to work and improve yourself and make yourself useful.'

Sara kept her big, strange eyes fixed on her, and said not a word.

'Everything will be very different now,' Miss Minchin went on. 'I suppose Miss Amelia has explained matters to you.'

(2.) 'Yes,' answered Sara. 'My papa is dead. He left me no money. I am quite poor.'

'You are a beggar,' said Miss Minchin, her temper rising at the recollection of what all this meant. 'It appears that you have no relations and no home, and no one to take care of you.'

For a moment the thin, pale little face twitched, but Sara again said nothing.

(2.) 'What are you staring at?' demanded Miss Minchin sharply. 'Are you so stupid that you cannot understand? I tell you that you are quite alone in the world, and have no one to do anything for you, unless I choose to keep you here out of charity.'

'I understand,' answered Sara, in a low tone; and there was a sound as if she had gulped down something which rose in her throat. 'I understand.'

'That doll,' cried Miss Minchin, pointing to the splendid

birthday gift seated near - 'that ridiculous doll, with all her nonsensical, extravagant things - I actually paid the bill for her!' Sara turned her head toward the chair. (6.)

'The Last Doll,' she said. 'The Last Doll.' And her little mournful voice had an odd sound.

'The Last Doll, indeed!' said Miss Minchin. 'And she is mine, not yours.' Everything you own is mine. (6.)

'Please take it away from me, then,' said Sara. 'I do not want it.' If she had cried and sobbed and seemed frightened, Miss Minchin might almost have had more patience with her. She was a woman who liked to domineer and feel her power, and as she looked at Sara's pale little steadfast face and heard her proud little voice, she quite felt as if her might was being set at naught.

'Don't put on grand airs,' she said. 'The time for that sort of thing is past. You are not a princess any longer. Your carriage and your pony will be sent away - your maid will be dismissed. (4.) You will wear your oldest and plainest clothes - your extravagant ones are no longer suited to your station. You are like Becky - you must work for your living.'

To her surprise, a faint gleam of light came into the child's eyes - a shade of relief. (2.)

'Can I work?' she said. 'If I can work it will not matter so much. What can I do?' (6.)

'You can do anything you are told,' was the answer. 'You are a sharp child, and pick up things readily. If you make yourself useful I may let you stay here. You speak French well, and you can help with the younger children.' (2.)

'May I?' exclaimed Sara. 'Oh, please, let me! I know I can teach them. I like them, and they like me.' (2.)

'Don't talk nonsense about people liking you,' said Miss Minchin. 'You will have to do more than teach the little ones. You will run errands and help in the kitchen as well as in the schoolroom. If you don't please me, you will be sent away. (9., 14.) Remember that. Now go.'

Sara stood still just a moment, looking at her. In her young soul she was thinking deep and strange things. Then she turned to leave the room.

'Stop!' said Miss Minchin. 'Don't you intend to thank me?' Sara paused, and all the deep, strange thoughts surged up in her breast.

'What for?' she said.

'For my kindness to you,' replied Miss Minchin. 'For my kindness in giving you a home.'

Sara made two or three steps toward her. Her thin little chest heaved up and down, and she spoke in a strange, unchildishly fierce way.

'You are not kind,' she said. 'You are *not* kind, and it is *not* a home.' And she had turned and run out of the room before Miss Minchin could stop her or do anything but stare after her with stony anger.

She went up the stairs slowly, but panting for breath, and she held Emily tightly against her side.

'I wish she could talk,' she said to herself. 'If she could speak - if she could speak!'

She meant to go to her room and lie down on the tiger-skin, with her cheek upon the great cat's head, and look into the fire and think and think and think. But just before she reached the landing Miss Amelia came out of the door and closed it behind her, and stood before it, looking nervous and awkward. The truth was that she felt secretly ashamed of the thing she had been ordered to do.

'You - you are not to go in there,' she said.

'Not go in?' exclaimed Sara, and she fell back a pace.

'That is not your room now,' Miss Amelia answered, reddening a little.

Somehow, all at once, Sara understood. She realised that this was the beginning of the change Miss Minchin had spoken of.

'Where is my room?' she asked, hoping very much that her voice did not shake.

'You are to sleep in the attic next to Becky.'

(2.) Sara knew where it was. Becky had told her about it. She (6.) turned, and mounted up two flights of stairs. The last one was narrow, and covered with shabby strips of old carpet. She felt as if she were walking away and leaving far behind her the world in

which that other child, who no longer seemed herself, had lived. This child, in her short, tight old frock, climbing the stairs to the attic, was quite a different creature.

When she reached the attic door and opened it, her heart gave a dreary little thump. Then she shut the door and stood against it and looked about her.

Yes, this was another world. The room had slanting roof and was whitewashed. The whitewash was dingy and had fallen off in places. There was a rusty grate, an old iron bedstead, and a hard bed covered with a faded coverlet. Some pieces of furniture too much worn to be used downstairs had been sent up. Under the skylight in the roof, which showed nothing but an oblong piece of dull grey sky, there stood an old battered red footstool. Sara went to it and sat down. She seldom cried. She did not cry now.

She laid Emily across her knees and put her face down upon her and her arms around her, and sat there, her little black head resting on the black draperies not saying one word, not making one sound.

And as she sat in this silence there came a low tap at the door - such a low, humble one that she did not at first hear it, and, indeed, was not roused until the door was timidly pushed open and a poor tear-smear'd face appeared peeping round it. It was Becky's face, and Becky had been crying furtively for hours, and rubbing her eyes with her kitchen apron until she looked strange, indeed.

'Oh, miss,' she said under her breath. 'Might I - would you allow me - jest to come in?'

Sara lifted her head and looked at her. She tried to begin to smile, and somehow she could not. Suddenly - and it was all through the loving mournfulness of Becky's streaming eyes - her face looked more like a child's not so much too old for her years. She held out her hand and gave a little sob.

'Oh, Becky,' she said. 'I told you we were just the same - only two little girls - just two little girls. You see how true it is. There's no difference now. I'm not a princess any more.'

Becky ran to her and caught her hand, and hugged it to her breast, kneeling beside her and sobbing with love and pain.

'Yes, miss, you are,' she cried, and her words were all broken. 'Whats'ever 'appens to you - what's'ever - you'd be a princess all the same - an' nothin' couldn't make you nothin' different.'

CHAPTER VIII

In the Attic

The first night she spent in her attic was a thing Sara never forgot. During its passing, she lived through a wild, unchildlike woe of which she never spoke to anyone about her. There was no one who would have understood. It was, indeed, well for her that as she lay awake in the darkness her mind was forcibly distracted, now and then, by the strangeness of her surroundings. It was, perhaps, well for her that she was reminded by her small body of material things. If this had not been so, the anguish of her young mind might have been too great for a child to bear. But, really, while the night was passing she scarcely knew that she had a body at all, or remembered any other thing than one.

'My papa is dead!' she kept whispering to herself. 'My papa is dead!'

It was not until long afterward that she realised that her bed had been so hard that she turned over and over in it to find a place to rest, that the darkness seemed more intense than any she had ever known, and that the wind howled over the roof among the chimneys like something which wailed aloud. Then there was something worse. This was certain scufflings and scratches and squeakings in the walls and behind the skirting boards. She knew what they meant, because Becky had described them. They meant rats and mice who were either fighting with each other or playing together. Once or twice she

even heard sharp-toed feet scurrying across the floor, and she remembered in those after days, when she recalled things, that when first she heard them she started up in bed and sat trembling, and when she lay down again covered her head with the bedclothes.

The change in her life did not come about gradually, but was made all at once.

'She must begin as she is to go on,' Miss Minchin said to Miss Amelia. 'She must be taught at once she is to expect.'

Mariette had left the house the next morning. The glimpse Sara caught of her sitting-room, as she passed its open door, showed her that everything had been removed. Her ornaments and luxuries had been removed, and a bed had been placed in a corner to transform it into a new pupil's bedroom.

When she went down to breakfast she saw that her seat at Miss Minchin's side was occupied by Lavinia, and Miss Minchin spoke to her coldly.

'You will begin your new duties, Sara,' she said, 'by taking your seat with the younger children at a smaller table. You must keep them quiet, and see that they behave well and do not waste their food. You ought to have been down earlier. Lottie has already upset her tea.'

That was the beginning, and from day to day the duties given to her were added to. She taught the younger children French and heard their other lessons, and these were the least of her labours. It was found that she could be made use of in numberless directions. She could be sent on errands at any time and in all weathers. She could be told to do things other people neglected. The cook and the housemaids took their tone from Miss Minchin, and rather enjoyed ordering about the 'young one' who had been made so much fuss over for so long. They were not servants of the best class, and had neither good manners nor good tempers, and it was frequently convenient to have at hand someone on whom blame could be laid.

During the first month or two, Sara thought that her willingness to do things as well as she could, and her silence under reproof, might soften those who drove her so hard. In her proud

And when she went to bed she made him a nest at her feet, and he curled up and slept there as if he were a baby and much pleased with his quarters.

CHAPTER XVII

'It is The Child'

The next afternoon three members of the Large Family sat in the Indian gentleman's library, doing their best to cheer him up. They had been allowed to come in to perform this office because he had specially invited them. He had been living in a state of suspense for some time, and today he was waiting for a certain event very anxiously. This event was the return of Mr Carmichael from Moscow. His stay there had been prolonged from week to week. On his first arrival there, he had not been able satisfactorily to trace the family he had gone in search of. When he felt at last sure that he had found them and had gone to their house, he had been told that they were absent on a journey. His efforts to reach them had been unavailing, so he had decided to remain in Moscow until their return. Mr Carrisford sat in his reclining-chair, and Janet sat on the floor beside him. He was very fond of (6.) Janet, Nora had found a footstool, and Donald was astride the tiger's head which ornamented the rug made of the animal's skin. It must be owned that he was riding it rather violently.

'Don't chirrup so loud, Donald,' Janet said. 'When you come (6) to cheer an ill person up you don't cheer him up at the top of (15) your voice. Perhaps cheering up is too loud, Mr Carrisford?' — turning to the Indian gentleman.

But he only patted her shoulder.

'No, it isn't,' he answered. 'And it keeps me from thinking too much.'

'I'm going to be quiet,' Donald shouted. 'We'll all be as quiet as mice.'

'Mice don't make a noise like that,' said Janet. (6.)

Donald made a bridle of his handkerchief and bounced up and down on the tiger's head.

'A whole lot of mice might,' he said cheerfully. 'A thousand mice might.' (6.)

'I don't believe fifty thousand mice would,' said Janet severely, 'and we have to be as quiet as *one* mouse.' (2.)

Mr Carrisford laughed and patted her shoulder again.

'Papa won't be very long now,' she said. 'May we talk about the lost little girl?'

'I don't think I could talk much about anything else just now,' the Indian gentleman answered, knitting his forehead with a tired look. (1.)

'We like her so much,' said Nora. 'We call her the little *un-fairy* princess.'

'Why?' the Indian gentleman enquired, 'because the fancies of the Large Family always made him forget things a little.'

It was Janet who answered.

'It is because, though she is not exactly a fairy, she will be so rich when she is found that she will be like a princess in a fairy tale. We called her the fairy princess at first, but it didn't quite suit.'

'Is it true,' said Nora, 'that her papa gave all his money to a friend to put in a mine that had diamonds in it, and then the friend thought he had lost it all and ran away because he felt as if he was a robber?' (6.)

'But he wasn't really, you know,' put in Janet hastily. (2.)

The Indian gentleman took hold of her hand quickly.

'No, he wasn't really,' he said.

'I am sorry for the friend,' Janet said, 'I can't help it. He didn't mean to do it, and it would break his heart. I am sure it would break his heart.'

'You are an understanding little woman, Janet,' the Indian gentleman said, and he held her hand close.

'Did you tell Mr Carrisford,' Donald shouted again, 'about

The-little-girl-who-isn't-a-beggar? Did you tell him she has new nice clothes? P'raps she's been found by somebody when she was lost.'

'There's a cab!' exclaimed Janet. 'It's stopping before the door. It is papa!'

They all ran to the windows to look out.

'Yes, it's papa,' Donald proclaimed. 'But there is no little girl.'

All three of them incontinently fled from the room and tumbled into the hall. It was in this way they always welcomed their father. They were to be heard jumping up and down, clapping their hands, and being caught up and kissed.

Mr Carrisford made an effort to rise, and sank back again into his chair.

'It is no use,' he said. 'What a wreck I am!'

Mr Carmichael's voice approached the door.

'No, children,' he was saying, 'you may come in after I have talked to Mr Carrisford. Go and play with Ram Dass.'

Then the door opened and he came in. He looked rosier than ever, and brought an atmosphere of freshness and health with him; but his eyes were disappointed and anxious as they met the invalid's look of eager question even as they grasped each other's hands.

'What news?' Mr Carrisford asked. 'The child the Russian people adopted?'

'She is not the child we are looking for,' was Mr Carmichael's answer. 'She is much younger than Captain Crewe's little girl. Her name is Emily Carew. I have seen and talked to her. The Russians were able to give me every detail.'

How wearied and miserable the Indian gentleman looked! His hand dropped from Mr Carmichael's.

'Then the search has to be begun over again,' he said. 'That is all. Please sit down.'

Mr Carmichael took a seat. Somehow, he had gradually grown fond of this unhappy man. He was himself so well and happy, and so surrounded by cheerfulness and love, that desolation and broken health seemed pitifully unbearable things. If there had been the sound of just one gay little high-pitched voice in the

house, it would have been so much less forlorn. And that a man should be compelled to carry about in his breast the thought that he had seemed to wrong and desert a child was not a thing one could face.)

'Come, come,' he said in his cheery voice, 'we'll find her yet.'

'We must begin at once. No time must be lost,' Mr Carrisford fretted. 'Have you any new suggestion to make - any whatsoever?'

Mr Carmichael felt rather restless, and he rose and began to pace the room with a thoughtful, though uncertain face. (2.)

'Well, perhaps,' he said. 'I don't know what it may be worth. The fact is, an idea occurred to me as I was thinking the thing over in the train on the journey from Dover.'

'What was it? If she is alive, she is somewhere.'

'Yes; she is somewhere. We have searched the schools in Paris. Let us give up Paris and begin in London. That was my idea - to search London.'

'There are schools enough in London,' said Mr Carrisford.

Then he slightly started, roused by a recollection. 'By the way, (9.) there is one next door.'

'Then we will begin there. We cannot begin nearer than next door.'

'No,' said Carrisford. 'There is a child there who interests me; but she is not a pupil. And she is a little dark, forlorn creature, as unlike poor Crewe as a child could be.'

Perhaps the Magic was at work again at that very moment - the beautiful Magic. It really seemed as if it might be so. What was it that brought Ram Dass into the room - even as his master spoke - salaaming respectfully, but with a scarcely concealed touch of excitement in his dark, flashing eyes?

'Sahib,' he said, 'the child herself has come - the child the sahib felt pity for. She brings back the monkey, who had again run away to her attic under the roof. I have asked that she remain. It was my thought that it would please the sahib to see and speak with her.'

'Who is she?' enquired Mr Carmichael.

'God knows,' Mr Carrisford answered. 'She is the child I spoke of. A little drudge at the school.' He waved his hand to (6.)

Ram Dass, and addressed him. 'Yes, I should like to see her. Go and bring her in.' Then he turned to Mr Carmichael. 'While you have been away,' he explained, 'I have been desperate. The days were so dark and long. Ram Dass told me of this child's miseries, and together we invented a romantic plan to help her. I suppose it was a childish thing to do; but it gave me something to plan and think of. Without the help of an agile, soft-footed Oriental like Ram Dass, however, it could not have been done.'

(4) Then Sara came into the room. She carried the monkey in her arms, and he evidently did not intend to part from her, if it could be helped. He was clinging to her and chattering, and the interesting excitement of finding herself in the Indian gentleman's room had brought a flush to Sara's cheeks.

'Your monkey ran away again,' she said, in her pretty voice. 'He came to my garret window last night, and I took him in because it was so cold. I would have brought him back if it had not been so late. I knew you were ill and might not like to be disturbed.'

The Indian gentleman's hollow eyes dwelt on her with curious interest.

'That was very thoughtful of you,' he said.

Sara looked towards Ram Dass, who stood near the door.

'Shall I give him to the lascar?' she asked.

'How do you know he is a lascar?' said the Indian gentleman, smiling a little.

'Oh, I know lascars,' Sara said, handing over the reluctant monkey. 'I was born in India.'

The Indian gentleman sat upright so suddenly, and with such a change of expression, that she was for a moment quite startled.

'You were born in India,' he exclaimed, 'were you? Come here.' And he held out his hand.

Sara went to him and laid her hand in his, as he seemed to want to take it. She stood still, and her green-grey eyes met his wonderingly. Something seemed to be the matter with him.

'You live next door?' he demanded.

'Yes; I live at Miss Minchin's seminary.'

'But you are not one of her pupils?'

A strange little smile hovered about Sara's mouth. She hesitated a moment.

'I don't think I know exactly *what* I am,' she replied.

'Why not?'

'At first I was a pupil, and a parlour-boarder; but now -'

'You were a pupil! What are you now?'

The queer little sad smile was on Sara's lips again.

'I sleep in the attic, next to the scullery-maid,' she said. 'I run errands for the cook - I do anything she tells me; and I teach the little ones their lessons.'

'Question her, Carmichael,' said Mr Carrisford, sinking back as if he had lost his strength. 'Question her; I cannot.'

[The big, kind father of the Large Family knew how to question little girls. Sara realised how much practice he had had when he spoke to her in his nice, encouraging voice.]

'What do you mean by "At first", my child?' he enquired.

'When I was first taken there by my papa.'

'Where is your papa?'

'He died,' said Sara, very quietly. 'He lost all his money and there was none left for me. [There was no one to take care of me or to pay Miss Minchin.]

'Carmichael!' the Indian gentleman cried out loudly. 'Carmichael!'

'We must not frighten her,' Mr Carmichael said aside to him in a quick, low voice; and he added aloud to Sara: 'So you were sent up into the attic, and made into a little drudge. That was about it, wasn't it?'

'There was no one to take care of me,' said Sara. 'There was no money; I belong to nobody.' ←

'How did your father lose his money?' the Indian gentleman broke in breathlessly.

'He did not lose it himself,' Sara answered, wondering still more each moment. 'He had a friend he was very fond of - he was *very* fond of him. It was his friend who took his money. He trusted his friend too much.'

The Indian gentleman's breath came more quickly.

(9.) 'The friend might have *meant* to do no harm,' he said. 'It might have happened through a mistake.'

Sara did not know how unrelenting her quiet young voice sounded as she answered. [If she had known, she would surely have tried to soften it for the Indian gentleman's sake.]

'The suffering was just as bad for my papa,' she said. 'It killed him.'

'What was your father's name?' the Indian gentleman said. 'Tell me.'

'His name was Ralph Crewe,' Sara answered, feeling startled. 'Captain Crewe. He died in India.'

The haggard face contracted, and Ram Dass sprang to his master's side.

'Carmichael,' the invalid gasped, 'it is the child — the child!'

For a moment Sara thought he was going to die. Ram Dass poured out drops from a bottle, and held them to his lips. Sara stood near, trembling a little. She looked in a bewildered way at Mr Carmichael.

'What child am I?' she faltered.

'He was your father's friend,' Mr Carmichael answered her. 'Don't be frightened. We have been looking for you for two years.'

Sara put her hand up to her forehead, and her mouth trembled. She spoke as if she were in a dream.

'And I was at Miss Minchin's all the while,' she half-whispered. 'Just on the other side of the wall.'

CHAPTER XVIII

'I Tried Not to Be'

It was pretty, comfortable Mrs Carmichael who explained everything. She was sent for at once, and came across the square to take Sara into her warm arms and make clear to her all that had happened. The excitement of the totally unexpected discovery had been temporarily almost overpowering to Mr Carrisford in his weak condition.

'Upon my word,' he said faintly to Mr Carmichael, when it was suggested that the little girl should go into another room, 'I feel as if I do not want to lose sight of her.'

'I will take care of her,' Janet said, 'and mamma will come in a few minutes.' And it was Janet who led her away.

'We're so glad you are found,' she said. 'You don't know how glad we are that you are found.'

Donald stood with his hands in his pockets, and gazed at Sara with reflecting and self-reproachful eyes.

'If I'd just asked what your name was when I gave you my sixpence,' he said, 'you would have told me it was Sara Crewe, and then you would have been found in a minute.'

Then Mrs Carmichael came in. She looked very much moved, and suddenly took Sara in her arms and kissed her.

'You look bewildered, poor child,' she said. 'And it is not to be wondered at.'

Sara could only think of one thing.

'Was he,' she said, with a glance toward the closed door of the library — 'was he the wicked friend? Oh, do tell me!'

Mrs Carmichael was crying as she kissed her again. She felt as if she ought to be kissed very often because she had not been kissed for so long.

Lotties Augen leuchteten auf.

»Wirklich?«, fragte sie.

»Na klar«, antwortete Sara und sprang auf. »Komm, wir wollen es ihr gleich erzählen. Anschließend werde ich dir das Gesicht waschen und deine Haare kämmen.«

Lottie war mehr als einverstanden und trottete hinter Sara her. Sie hatte völlig vergessen, dass das ganze Drama der letzten Stunde nur deshalb entstanden war, weil sie sich geweigert hatte, sich vor dem Mittagessen zu waschen und zu kämmen. Von diesem Tag an war Sara Lotties Adoptivmutter.

Wichtig
Viel

Kapitel 5

Becky

ALS SARA bereits einige Jahre in Miss Minchins Mädchenpensionat lebte, kam sie an einem nebligen Winternachmittag von einer Spazierfahrt zurück. Wohligh verpackt in ihren wärmsten Samtmantel, die Hände in einem Muff aus Pelz vergraben, stieg sie aus ihrer Kutsche. Als sie auf dem Bürgersteig vor Miss Minchins Haus stand, erblickte sie plötzlich auf der Kellertreppe ein schmutziges kleines Mädchen, das sich den Hals verrenkte und mit weit aufgerissenen Augen durch die Gitterstäbe nach Sara Ausschau hielt. Sara fühlte sich von dem verschmierten Gesichtchen, das so eifrig und furchtsam zugleich zu ihr aufschaute, sofort angezogen und sie lächelte dem fremden Mädchen zu. Der kleine Drecksatz mit den großen Augen verkroch sich erschreckt. Ein Küchenmädchen hatte schließlich nicht das Recht, eine der Schülerinnen anzustarren. So plötzlich, wie sie gekommen war, verschwand sie wieder in der Küche. Hätte sie nicht so einen verlorenen, hilfsbedürftigen Eindruck gemacht, hätte Sara sicher über sie gelacht.

Am gleichen Abend saß Sara wieder einmal, umgeben von ihrer treuen Zuhörerschaft, in einer Ecke des Klassenzimmers und erzählte eine neue Geschichte. Da bemerkte sie, wie die ängstliche, kleine Gestalt vom Nachmittag den Raum betrat. Das Mädchen schleppte einen Eimer mit Kohlen, der viel zu schwer zu sein schien, und kniete vor dem

Wichtig
Viel

3 vög
(orig. A)

Kamin nieder, um das Feuer wieder anzufachen und die Asche wegzuräumen.

Es war sauberer als am Nachmittag, als es durch die Gitterstäbe gespäht hatte, aber es schien immer noch sehr furchtsam zu sein. Es hatte ganz offensichtlich Angst, die Mädchen anzusehen oder der Geschichte zu lauschen. Ganz behutsam, Stück für Stück legte es die Kohlen ins Feuer, um nur ja kein störendes Geräusch zu verursachen. Als Sara bemerkte, dass das Küchenmädchen so langsam wie möglich arbeitete, um wenigstens hier und da ein Wort aufzuschnappen, begann sie sogleich lauter und deutlicher zu sprechen.

»Die Meerjungfrauen tummelten sich in dem kristallklaren grünen Wasser und zogen ein Fischernetz aus schwarzen Perlen hinter sich her«, sagte sie. »Die Prinzessin saß auf einem weißen Felsen und schaute ihnen zu.«

Sara hatte sich eine wundervolle Geschichte ausgedacht, in der es um die Liebe zwischen einem Meeresprinzen und einer Menschenprinzessin ging. Das Märchen endete damit, dass die Prinzessin ihrem Geliebten in die glänzenden Höhlen auf dem Grund des Meeres folgte und dort mit ihm zusammenlebte.

Das Küchenmädchen fegte den Kamin wieder und wieder – einmal, zweimal, dreimal. Sie hatte ganz und gar vergessen, dass sie eigentlich kein Recht hatte, der Geschichte zuzuhören. Sie kniete vor dem Kamin und hielt den Besen untätig in ihren Händen. Saras Stimme nahm sie gefangen und entführte sie auf den Grund des Meeres, in verschlungene Meeresgrotten, die von sanftem bläulichem Licht erleuchtet wurden und mit goldenem Sand gepflastert waren. Der Kaminbesen entfiel ihren Händen, die durch die

Verfälschung des Textes

harte Arbeit schon ganz rau geworden waren, und Lavinia Herbert drehte sich um.

»Das Mädchen hat gelauscht«, sagte sie.

Die Missetäterin schnappte ihren Besen und sprang auf. Sie griff sich den Kohleneimer und hastete wie ein erschrockenes Kaninchen aus dem Raum.

Sara wurde wütend.

»Ich habe gewusst, dass sie zuhört«, sagte sie. »Warum auch nicht?«

Mit einem eleganten Schwung warf Lavinia ihren Kopf zurück und sagte schnippisch: »Ich weiß nicht, ob deine Mama es gern hätte, wenn du Dienstmädchen Geschichten erzählst. Meine Mama hätte mit Sicherheit etwas dagegen.«

»Meine Mama!«, sagte Sara mit einem sonderbaren Ausdruck in den Augen. »Ich glaube nicht, dass sie irgendetwas dagegen hätte. Sie weiß, dass Geschichten für alle da sind.«

Dann nahm sie Lottie an die Hand und fuhr fort: »Komm, Lottie, wir gehen!« Wütend stapfte sie aus dem Zimmer. Vergeblich versuchte sie das kleine Dienstmädchen aufzustöbern. Es war wie vom Erdboden verschluckt.

»Wer ist das kleine Mädchen, das für die Kaminfeuer zuständig ist?«, fragte sie ihre Zofe Mariette.

Mariette freute sich, dass sie Sara ein bisschen Klatsch erzählen konnte, und berichtete alles, was sie wusste.

Das kleine Ding, das so einsam aussah, hatte gerade die Stelle als Küchenmagd angetreten, aber im Grunde war sie Mädchen für alles. Sie musste nicht nur die Kamingitter reinigen, sondern auch Schuhe putzen, schwere Kohleneimer schleppen, den Fußboden schrubben und Fenster putzen. Jeder nutzte sie nach Kräften aus. Sie war vierzehn Jahre alt, aber so klein für ihr Alter, dass sie höchstens wie zwölf aus-

sah. Sie tat Mariette schrecklich leid. Sie war so ängstlich und furchtsam. Selbst wenn man sie nur ansprach, schienen ihr vor Schreck fast die Augen aus dem Kopf zu fallen.

»Kennst du ihren Namen?«, wollte Sara wissen. Sie saß am Tisch, den Kopf in beide Hände gestützt, und lauschte aufmerksam Mariettes Bericht.

Der Name des Küchenmädchens war Becky. Mariette hatte ihn schon oft gehört, weil es andauernd hieß: »Becky, tu dies. Becky, tu das.«

Lange nachdem Mariette sie verlassen hatte, saß Sara immer noch da, starrte ins Feuer und dachte über Becky nach. Sie fand, dass Becky aussah, als hätte sie noch nie genug zu essen bekommen. Ihre Augen bettelten förmlich vor Hunger. Sara wollte sie unbedingt wiedersehen. Sie traf sie auch einige Male auf der Treppe. Aber entweder war Becky zu beschäftigt oder sie hatte Angst davor, gesehen zu werden, so dass es unmöglich war, mit ihr zu sprechen.

Erst ein paar Wochen später ergab sich eine Gelegenheit dazu. Als Sara ihr Wohnzimmer betrat, stützte sie über den ungewohnten Anblick. Da saß Becky in ihren rußigen Kleidern in Saras Lieblingssessel vor dem lodernen Kaminfeuer und schlief. Ihr Häubchen war verrutscht und ein leerer Kohnleimer stand neben ihr. Sie schien völlig erschöpft zu sein.

»Oh!«, rief Sara leise aus. »Das arme Ding!«
Sie näherte sich ihr vorsichtig und schaute Becky an, die leise vor sich hin schnarchte.

»Hoffentlich wacht sie von allein auf«, sagte Sara. »Ich möchte sie nicht wecken. Aber Miss Minchin wird sehr verärgert sein, wenn sie herausfindet, dass Becky eingeschlafen ist. Ein paar Minuten werde ich noch warten.«

Sie setzte sich auf die Tischkante, schaukelte mit ihren

schlanken rosigen Beinen und überlegte, was sie tun sollte. Jeden Augenblick konnte Miss Amelia hereinkommen und dann würde Becky ausgeschimpft werden.

Aber sie ist so müde, dachte Sara. So abgrundtief müde! Ein glühendes Stück Kohle bereitete ihrer Unentschlossenheit ein Ende. Zischend brach es auseinander und fiel auf das Kamingitter. Becky erwachte und schnappte ängstlich nach Luft. Mit schreckgeweiteten Augen starrte sie die wunderhübsche Schülerin an, die sie interessiert beobachtete und ihr wie eine rosafarbene Elfe vorkam.

Becky sprang auf und versuchte hastig, ihr verrutschtes Häubchen wieder zu ordnen. Sie schluchzte verzweifelt. »Oh, Miss! Bittel«, stammelte sie. »'tschuldigung, Miss. Tut mir leid, ehrlich.«

Sara hüpfte von ihrer Tischkante. »Du musst keine Angst haben«, sagte sie und näherte sich Becky. »Das macht doch überhaupt nichts.«

»Aber ich hätt's nich tun sollen, Miss«, entgegnete Becky. »Die Hitze war schuld – ich war so müde. Ich nich unhöflich sein!« Sara lächelte sie freundlich an und legte ihr beruhigend die Hand auf die Schulter.

»Du warst müde und konntest nichts dafür«, sagte sie. »Du bist auch jetzt noch nicht richtig wach.«

Becky starrte sie an. Noch nie in ihrem ganzen Leben hatte jemand so nett und freundlich mit ihr gesprochen. Sonst wurde sie immer nur herumkommandiert, ausgeschimpft und geohrfeigt. Aber dieses kleine Mädchen behandelte sie kein bisschen von oben herab. Sie gestand ihr sogar das Recht zu, müde zu sein und einzuschlafen!

»Und Sie sin nich böse, Miss?«, wollte Becky wissen. »Sie werden's nich weitersagen?«

»Nein«, rief Sara schnell. »Natürlich nicht.«

Sara konnte die nackte Verzweiflung, die in Beckys kohlenverschmiertem Gesicht zu lesen war, nicht ertragen.

»Hast du deine Arbeit erledigt?«, fragte sie. »Kannst du noch ein paar Minuten hierbleiben?«

Das verschlug Becky erneut den Atem.

»Hier, Miss? Ich?«

Sara rannte zur Tür, öffnete sie und schaute sich suchend um. »Es ist niemand zu sehen«, erklärte sie. »Wenn du mit den Schlafzimmern fertig bist, kannst du doch ein bisschen bei mir bleiben. Wir könnten ein Stück Kuchen zusammen essen.«

Sara öffnete einen Schrank und gab Becky ein dickes Stück Kuchen. Es machte ihr Spaß zuzusehen, wie es hungrig verschlungen wurde. Sie redete mit Becky und lächelte, bis Beckys Furcht langsam weniger wurde. Nach einer Weile hatte sie genügend Mut gefasst, um ein paar Fragen zu stellen, die ihr am Herzen lagen.

»Ist das dein bestes?«, wollte sie von Sara wissen und zeigte auf Saras rosafarbenes Kleid. Sie nuschelte so leise vor sich hin, dass ihre Worte kaum zu verstehen waren.

»Ja«, antwortete Sara. »Mir gefällt es, und dir?«

Becky war sprachlos vor Bewunderung. Mit ehrfürchtiger Stimme sagte sie: »Ich hab mal 'ne Prinzessin gesehn. Bei Covin' Garden. Da gingen lauter feine Leute in die Oper. Eine wurde am meisten angestarrt. Das war 'ne Prinzessin. Ich hab's genau gehört. Sie war schon alt, aber alle ihre Sachen waren rosa – das Kleid, der Mantel, sogar die Blumen. Als ich Sie da aufm Tisch sitzen sah, hab ich gleich dran gedacht. Sie sahn genauso aus.«

»Ich habe schon oft überlegt, ob es mir gefallen würde, ei-

повіримо їй.
вона нічого не
знає про принцесу

якщо вона зовсім
невідома їй
-Becky
місто

Заміна фраз
інакше

Заміна подіб'єв

ne Prinzessin zu sein«, sagte Sara nachdenklich. »Ich habe keine Ahnung, wie ich mich dabei fühlen würde. Ich glaube, ich werde einfach eine Zeit lang so tun, als wäre ich eine.«

→ Dann wollte Sara noch etwas wissen.

»Becky«, sagte sie, »du hast doch damals zugehört, als ich die Geschichte erzählt habe?«

»Ja, Miss«, gab Becky ängstlich zu. »Ich weiß, das war nicht recht, aber es war so toll – ich konnt einfach nich anders.«

»Ich habe mich gefreut, dass du zugehört hast«, sagte Sara. »Ich freue mich immer, wenn den Menschen meine Geschichten gefallen. Möchtest du, dass ich dir das Ende des Märchens erzähle?«

Becky verschluckte sich fast vor Schreck.

»Mir?«, rief sie ungläubig. »Ich bin doch keine Schülerin, Miss! Diese Geschichte mit dem Prinzen und den Seejungfrauen, die herumschwimmen und lachen und Sterne im Haar tragen?«

Sara nickte.

»Jetzt ist die Zeit leider zu kurz«, sagte sie. »Aber wenn du mir sagst, wann du meine Zimmer aufräumst, werde ich hier sein und dir jeden Tag ein bisschen erzählen. Es ist eine wundervolle, lange Geschichte und ich erfinde immer noch etwas Neues dazu.«

»Dann isse mir egal, wie viel Kohleneimer ich schleppen muss oder was die Köchin mit mir macht«, sagte Becky.

»Endlich hab ich was, auf das ich mich freuen kann.«

Nachdem Becky gegangen war, blieb Sara noch eine Weile auf ihrem Lieblingsplatz, der Tischkante, sitzen. Die Füße hatte sie auf einen Stuhl gestellt, die Ellbogen auf die Knie gestützt und ihr Kinn in den Händen vergraben. Versonnen schaute sie ins Feuer.

якщо вона
невідома їй
Becky
місто

вона нічого не
знає про принцесу

»Wenn ich eine Prinzessin wäre – eine richtige Prinzessin«, murmelte sie, »wäre ich immer großzügig zu meinem Volk. Aber selbst wenn ich keine echte Prinzessin bin, kann ich doch etwas für die Menschen tun. Kleine Dinge nur, aber das ist besser als gar nichts. Becky war so glücklich, obwohl es doch nichts Großartiges war, was ich für sie getan habe. Aber darauf kommt es wohl nicht an.«

only a princess
princess

just a little bit
just a little bit

Kapitel 6

Die Diamantenmine

KURZ DARAUf geschah etwas Aufregendes, das für Sara und alle ihre Mitschülerinnen lange Zeit ein schier unerschöpfliches Gesprächsthema abgab. In einem seiner Briefe hatte Captain Crew berichtet, dass ein ehemaliger Klassenkamerad ihn ganz überraschend besucht hatte. Diesem gehörte ein großes Stück Land, auf dem man Diamanten gefunden hatte. Wenn alles gut ging, würde er unvorstellbar reich werden. Dieser Schulfreund hatte Captain Crew den Vorschlag gemacht, sich an der Ausbeutung der Diamantenmine zu beteiligen. So jedenfalls hatte Sara den Brief verstanden. Sara war fasziniert und erzählte Lottie und Irmingard nur noch Geschichten von verschlungenen unterirdischen Gängen, in denen fremdartige dunkelhäutige Männer mit Spitzhacken Tausende von funkelnden Steinen losschlugen und einsammelten. Irmingard und Lottie konnten von der Geschichte nicht genug bekommen und Sara musste sie immer wieder erzählen. Nach einer Weile konnte Lavinia es einfach nicht mehr aushalten. In ihrer gehässigen Art sagte sie ihrer Freundin Jes sie, sie glaube nicht an die Existenz dieser Diamantenmine.

»Meine Mutter hat einen Diamantring, der vierzig Pfund gekostet hat«, sagte sie. »Und der ist nicht mal besonders groß. Wenn es wirklich Bergwerke voll von Diamanten gäbe, wären die Besitzer so reich, dass es einfach lächerlich wirken würde.«

Kapitel 7

Neues von der Diamantenmine

sie ein paar Entschuldigungen und machte einen ungeschickten Knicks, sodass Lavinia und Jessie laut loskicherten.
»Es steht dir nicht zu, die jungen Damen zu beobachten!«, sagte Miss Minchin. »Stell die Schachtel hin und benimm dich!«

Becky gehorchte auf der Stelle und eilte zur Tür.

»Sie dürfen sich jetzt zurückziehen.« Mit einer Handbewegung entließ Miss Minchin die Dienstboten.

Becky trat einen Schritt zur Seite, damit die ranghöheren Dienstboten als Erste den Raum verlassen konnten. Sie warf der Kiste auf dem Tisch einen raschen Blick zu. Ein Stückchen blauer Satin lugte aus dem Seidenpapier hervor.

»Wenn Sie erlauben, Miss Minchin«, bat Sara plötzlich. »Könnte Becky nicht hierbleiben?«

Miss Minchin startete ihre Vorzeigeschülerin ungläubig an.

»Becky!«, rief sie. »Aber liebste Sara!«

Sara näherte sich ihr.

»Ich weiß, dass sie gerne meine Geschenke sehen möchte. Sie ist doch auch ein kleines Mädchen«, erklärte sie. »Bitte, Miss Minchin.«

Miss Minchin schaute von einer zur anderen.

»Meine liebe Sara«, sagte sie schließlich. »Becky ist kein kleines Mädchen, sondern eine Küchenmagd.«

Sara ließ nicht locker.

»Ich weiß, dass sie gern hierbleiben möchte. Bitte, Sie müssen es erlauben. Es ist doch mein Geburtstag.«

Miss Minchin gab nach und erwiderte in würdevollem Ton: »Nun gut. Wenn du es dir so sehr wünschst, darf Becky bleiben. Aber nur weil es dein Geburtstag ist. Rebecca, bedanke dich bei Miss Sara für ihre Freundlichkeit.«

Becky hatte die ganze Zeit abwartend in einer Ecke ge-

o d'izij slowo: led

AM NACHMITTAG desselben Tages betrat Sara an der Spitze eines feierlichen Umzuges das giralandengeschmückte Klassenzimmer. Miss Minchin, die ihr bestes Seidenkleid angelegt hatte, hielt Saras Hand. Ihnen folgte ein Diener, der die Schachtel mit der »Letzten Puppe« trug. Dann kam ein Hausmädchen mit einem weiteren Geschenkkarton und den Schluss bildete Becky, die eine saubere Schürze umgebunden und ein neues Häubchen aufgesetzt hatte. Auch sie trug eine Geschenkschachtel. Sara fand den Umzug im Grunde lächerlich und hätte diesen Aufwand gern vermieden, doch Miss Minchin hatte darauf bestanden.

56

»Dies ist ein außergewöhnlicher Tag«, hatte sie zu Sara gesagt, »und deshalb verlangt er außergewöhnliche Maßnahmen.« (Daher wurde Sara mit feierlichem Pomp ins Klassenzimmer geleitet. Sie war verlegen, weil die älteren Mitschülerinnen sie anstarrten, während die Kleinen in freudiger Erregung auf ihren Plätzen herumrutschten.)

»Ein bisschen mehr Ruhe, meine Damen!«, sagte Miss Minchin, um das Stimmengewirr zu übertönen. »James, stellen Sie die Schachtel auf den Tisch und nehmen Sie den Deckel herunter. Emma, stellen Sie die andere Schachtel auf den Stuhl. Becky!«, rief sie plötzlich energisch.

Als Miss Minchin sie plötzlich anfuhr, hätte Becky beinahe vor Schreck die Schachtel fallen lassen. Zitternd stammelte

jima formula
Spojeni 2 odseva
Zaklewa vaf

jima formula
Vokani - vafj. nepi

Zaklewa vaf

24.11.19

standen und voller Spannung die Unterhaltung verfolgt.
Jetzt eilte sie nach vorn und stammelte ein Dankeschön nach dem andern.

»Oh, danke, Miss! Ich bin Ihnen so dankbar! Ich möchte so gern die Puppe sehen, Miss. Danke! Und vielen Dank auch für Ihre Erlaubnis, Madam.«

Miss Minchin gab ihr mit einem Wink zu verstehen, dass sie in der Ecke an der Tür stehen bleiben sollte.

»Stell dich dort drüben hin«, befahl sie. »Komm den jungen Damen nicht zu nahe. Jetzt werde ich euch allein lassen. Ich wünsche euch viel Spaß.«

Kaum hatte Miss Minchin den Raum verlassen, war der ^{Präformulierung} ~~Bann~~ gebrochen. Niemanden hielt es mehr an seinem Platz.

Alle sprangen kreuz und quer durcheinander, weil jede als Erste Saras Geschenke sehen wollte. Sara hatte sich über eine Schachtel gebeugt und strahlte übers ganze Gesicht.

»Da sind bestimmt Bücher drin«, sagte sie.

Dann wandte sie sich der größten Kiste zu. Sie nahm die »Letzte Puppe« heraus. Sie war so überwältigend, dass die Mädchen in Entzückensschreie ausbrachen und sie in atemlosem Staunen anstarrten.

»Sie ist für einen Theaterbesuch gekleidet und trägt ein Abendkleid«, sagte Lavinia. »Schau nur, ihr Umhang ist mit Hermelin gefüttert.«

»Oh!«, schrie Irmingard und stürzte nach vorn. »Sie hat sogar ein Opernglas in der Hand – ein blau-goldenes. Sieh nur!«

»Komm, wir wollen ihren Koffer aufmachen und nachsehen, was sie noch für Sachen mitgebracht hat«, sagte Sara.

Sie setzte sich auf den Fußboden und schloss den Koffer auf. Die Mädchen drängten sich näher an sie heran und das

Stimmengewirr wurde immer lauter, je mehr Sachen Sara auspackte. Da gab es Spitzenkragen, Seidenstrümpfe und Taschentücher, ein Schmuckkästchen mit einer Kette und einem Diadem, einen Mantel und einen Muff aus Seehundfell. Dann kamen jede Menge Kleider zum Vorschein, Ballkleider, Nachmittagskleider, Kostüme, Hüte und Fächer. Selbst Lavinia und Jessie hatten völlig vergessen, dass sie eigentlich schon zu alt waren, um mit Puppen zu spielen.

»Ich stelle mir gerade vor, dass sie versteht, was wir sagen, ^{zuerst} und stolz darauf ist, ^{in der ersten} bewundert zu werden«, sagte Sara, die ^{in der ersten} neben dem Tisch stand und der Puppe gerade einen großen schwarzsamtenen Hut aufsetzte.

»Es ist ziemlich leicht, sich Dinge einzubilden, wenn man alles hat«, sagte Lavinia. »Glaubst du etwa, du könntest auch in deiner Fantasiewelt leben, wenn du eine Bettlerin wärst, die in einer Dachkammer lebt?«

Nachdenklich strich Sara über die Straußenfedern, die den Puppenhut schmückten.

»Ich glaube schon, dass ich das könnte«, sagte sie. »Wenn man bettelt, muss man sich die ganze Zeit etwas vormachen. Doch das wird nicht leicht sein.«

Später überlegte sie oft, welch seltsamer Zufall es wohl gefügt hatte, dass genau in diesem Augenblick Miss Amelia den Raum betrat.

»Sara«, sagte sie. »Mr Barrow, der Anwalt meines Vaters, hat angerufen. Er möchte mit Miss Minchin unter vier Augen sprechen. Da in ihrem Salon die Erfrischungen stehen, kann sie ihn nicht dort empfangen. Kommt also bitte mit und feiert dort weiter, damit meine Schwester im Klassenzimmer mit Mr Barrow sprechen kann.«

Das ließ sich niemand zweimal sagen. Miss Amelia ließ die

Präformulierung

Präformulierung

Präformulierung

Schülerinnen in einer Reihe antreten und führte sie in den Salon. Die »Letzte Puppe« blieb inmitten all ihrer Schätze allein zurück.

Becky, die natürlich nicht an dem Büfett teilnehmen durfte, lungerte noch ein bisschen im Klassenzimmer herum und bestaunte die herrlichen Puppenkleider. Erst als sie Miss Minchins Schritte hörte, bekam sie es mit der Angst zu tun und versteckte sich rasch unter dem Tisch, unter dessen lan- gem Tischtuch sie nicht zu sehen war.

Miss Minchin betrat den Raum in Begleitung eines dünnen, kleinen Mannes mit scharfen Gesichtszügen, der sehr verärgert wirkte. Auch Miss Minchin schien beunruhigt zu sein.

Sie setzte sich würdevoll hin und wies auf einen Stuhl.

»Bitte setzen Sie sich doch, Mr Barrow«, sagte sie.

Mr Barrow kam dieser Aufforderung nicht sofort nach, denn seine Aufmerksamkeit wurde durch die »Letzte Puppe« und die vielen anderen Geschenke abgelenkt. Missbilligend rückte er seine Brille zurecht.

»Einhundert Pfund«, bemerkte Mr Barrow kurz. »Die Sachen kommen aus Paris und sind aus kostbaren Materialien gemacht. Der junge Mann ist sehr verschwenderisch mit seinem Geld umgegangen.«

Miss Minchinühlte sich angegriffen.

»Entschuldigen Sie bitte, Mr Barrow«, sagte sie förmlich.

»Ich glaube, ich verstehe nicht richtig.«

»Solche Geburtstagsgeschenke für ein elfjähriges Kind!« Mr Barrows Stimme hatte immer noch denselben kritischen Tonfall. »Das nenne ich absolut verrückt!«

Miss Minchin setzte sich kerzengerade hin.

»Captain Crewe ist ein vermögender Mann«, sagte sie.

»Allein seine Diamantenminen —«

Mr Barrow drehte sich zu ihr um.

»Diamantenminen!«, brach es aus ihm heraus. »Es gibt keine! Und es gab auch nie welche!«

Vor Schreck fuhr Miss Minchin von ihrem Stuhl hoch. »Was!«, schrie sie. »Was meinen Sie damit?«

»Es wäre auf jeden Fall besser gewesen, wenn es nie eine Diamantenmine gegeben hätte«, erwiderte Mr Barrow schnippisch.

»Keine Diamantenmine?«, stieß Miss Minchin atemlos hervor und hielt sich an der Lehne eines Stuhls fest.

»Diamantenminen bringen öfter Unglück als Glück«, sagte Mr Barrow. »Wenn jemand mit seinem besten Freund zusammenarbeitet, ohne etwas von Geschäften zu verstehen, dann ist es meistens besser, die Finger davonzulassen. Ganz gleich, ob es sich um Diamantenminen oder Goldbergwerke oder was auch immer handelt. Der verstorbene Captain Crewe —«

An dieser Stelle wurde er durch Miss Minchin unterbrochen, die nach Luft schnappte und rief: »Der verstorbene Captain Crewe! Sie sind doch nicht etwa gekommen, um mir mitzuteilen, dass Captain Crewe nicht mehr am Leben ist!«

»Er ist tot, Madam«, antwortete Mr Barrow schroff.

»Dschungelfieber und geschäftlicher Ärger haben seinen Tod verursacht. Das Fieber allein hätte ihn wahrscheinlich nicht umgebracht und auch nicht die geschäftlichen Probleme. Aber beides zusammen war einfach zu viel für ihn.«

Miss Minchin sank fassungslos in ihren Stuhl. Diese Mitteilung beunruhigte sie zutiefst.

»Was für geschäftliche Probleme hatte er denn?«, erkundigte sie sich.

2. Aufz. a. 1. Kap. 10

2. Aufz. a. 1. Kap. 10

2. Aufz. a. 1. Kap. 10

2. Aufz. a. 1. Kap. 10

2. Aufz. a. 1. Kap. 10

»Die Diamantenmine und gute Freunde haben ihn ruiniert«, antwortete Mr Barrow.

Miss Minchin war sprachlos.

»Ruiniert!«, keuchte sie entsetzt.

»Er hat jeden Penny verloren, obwohl er so viel Geld hatte. Sein bester Freund war felsenfest davon überzeugt, dass die Diamantenmine einen Gewinn abwerfen würde. Er hat sein gesamtes Geld investiert und das von Captain Crewe ebenfalls. Dann hat sich der Freund aus dem Staub gemacht. Als Captain Crewe diese Nachricht erfuhr, war er bereits vom Fieber geschwächt. Der Schock hat ihn vollends umgeworfen. Er starb im Fieberwahn und verlangte unablässig nach seiner kleinen Tochter. Er hat ihr nicht einen Penny hinterlassen.«

➤ Noch nie in ihrem ganzen Leben hatte Miss Minchin einen solchen Schock erlebt. Ihre Vorzeigeschülerin und ihr Gönner, all ihre Hoffnungen waren mit einem einzigen Streich hinweggefegt worden.

»Sie wollen mir also im Ernst erzählen, dass er nichts hinterlassen hat?«, rief sie aus. »Sara besitzt also keinerlei Vermögen? Er hat es gewagt, eine Bettlerin meiner Obhut anzuvertrauen? Keine reiche Erbin?«

Mr Barrow war ein kluger Geschäftsmann. Ohne jedes Zögern machte er Miss Minchin deutlich, dass er in keiner Weise für die entstandene Situation verantwortlich gemacht werden konnte.

»Sie besitzt nichts«, erwiderte er, »und sie befindet sich in Ihrer Obhut, Madam, so viel steht fest. So weit wir wissen, hat sie auf der ganzen Welt keine Verwandten.«

Miss Minchin fuhr hoch. Aus der Ferne war das Lachen der Mädchen zu hören, die sich lärmend über das kalte Büf-

fet hermachten. Einen Augenblick lang schien es so, als wollte Miss Minchin den Raum verlassen, um der Geburtstagsparty unverzüglich ein Ende zu bereiten.

»Das ist ungeheuerlich!«, sagte sie. »Da sitzt sie in meinem Wohnzimmer mit ihrem Seidenkleid und den Spitzenpetticoats und gibt eine Party, die ich bezahlen muss!«

»Das müssen Sie wohl, Madam«, sagte Mr Barrow ruhig. »Barrow und Skipworth übernehmen keinerlei weitere Verantwortung. Captain Crewe ist gestorben, ohne unsere letzte Rechnung zu begleichen, und die war ganz schön hoch.«

Entrüstet drehte sich Miss Minchin um.

»Und das muss mir passieren!«, rief sie. »Ich war so sicher, dass er alles bezahlt. Sonst hätte ich all diese unsinnigen Ausgaben überhaupt nicht gebilligt. Ich habe die Rechnung für diese lächerliche Puppe und ihre extravagante Garderobe bezahlt. Das Kind sollte schließlich alles bekommen, was es sich wünscht. Sie hat eine eigene Kutsche, ein Pony und eine Zofe. Alles von mir bezahlt, seit der letzte Scheck verbraucht ist.«

Mr Barrow hatte nicht die Absicht, sich noch länger Miss Minchins Gejammer anzuhören. Er hatte seine Pflicht getan und sie über die veränderte Sachlage aufgeklärt. Darüber hinaus verspürte er keine Lust, die wütende Leiterin des Mädchenpensionats zu bedauern.

»Es wird wohl besser sein, wenn Sie in Zukunft keine weiteren Zahlungen übernehmen, Madam«, bemerkte er. »Es sei denn, Sie möchten der jungen Dame ein Geschenk machen. Captain Crewe ist tot. Das Mädchen bleibt mittellos zurück und Sie tragen für Sara die Verantwortung.«

»Ich trage keinesfalls die Verantwortung für sie. Wie komme ich dazu?«

Sich aus dem Saal machen
= heimlich verschwinden (weg)
(= Free Discretion)

jim pendel

ludwig 1-2

ludwig 1-2

ludwig 1-2

ludwig 1-2

ludwig 1-2

ludwig 1-2

ludwig 1-2

ludwig 1-2

ludwig 1-2

ludwig 1-2

Miss Minchin wurde blass vor Wut.

Mr Barrow wollte gerade gehen.

»Damit habe ich nichts zu tun, Madam«, sagte er gleichgültig. »Barrow und Skipworth sind auf jeden Fall nicht haftbar zu machen. Es tut mir furchtbar leid.«

»Wenn Sie glauben, dass Sie mir die Verantwortung für Sara einfach aufdrängen können, dann haben Sie sich gewaltig geirrt«, schimpfte Miss Minchin. »Man hat mich ausgeraubt und betrogen. Ich werde sie ganz einfach vor die Tür setzen!«

Mr Barrow setzte seinen Weg zur Tür unbeirrt fort.

»Das würde ich an Ihrer Stelle nicht tun, Madam«, gab er zu bedenken. »Das würde in der Gesellschaft mit Sicherheit keinen guten Eindruck hinterlassen. Stellen Sie sich nur vor, es wird bekannt, dass Sie eine mittellose und verwaiste Schülerin weggejagt haben.«

Er war ein guter Geschäftsmann, der genau wusste, wovon er sprach, und er wusste auch, dass Miss Minchin Geschäftsfrau genug war, um einzusehen, dass er recht hatte. Sie konnte sich unter keinen Umständen leisten, dass die Leute sie für grausam und hartherzig hielten.

»Es ist besser, Sie behalten sie hier und setzen sie gewinnbringend ein«, fügte er hinzu. »Soweit ich weiß, ist sie sehr intelligent. Sobald sie ein bisschen älter ist, kann Sara für Sie von großem Nutzen sein.«

»Ich werde eine geeignete Verwendung für sie finden, und zwar sofort!«, keifte Miss Minchin.

»Davon bin ich überzeugt, Madam«, sagte Mr Barrow mit einem finsternen Lächeln. »Da bin ich ganz sicher. Guten Tag!«

→ Mit einer kleinen Verbeugung verließ er das Zimmer und

machte die Tür hinter sich zu. Ein paar Augenblicke lang stand Miss Minchin mitten im Raum und starrte vor sich hin.

Sie wusste, dass Mr Barrow recht hatte. Da war absolut niemand, den sie haftbar machen konnte. Ihre Vorzeigeschülerin hatte sich in Luft aufgelöst und zurück blieb nur ein armes kleines Waisenkind. Das Geld, das sie vorgestreckt hatte, war und blieb verloren.

Sie war schon auf dem Weg zur Tür, als Miss Amelia den Raum betrat. Sie trat unwillkürlich einen Schritt zurück, als sie das wütende Gesicht ihrer Schwester bemerkte.

»Was ist los, Schwester?«, fragte sie.

Wütend antwortete Miss Minchin: »Wo ist Sara Crewe?«

Miss Amelia war verwirrt.

»Sara?«, fragte sie erstaunt. »Wieso? Sie ist mit den anderen Mädchen in deinem Zimmer. Wo soll sie denn sonst sein?«

»Gibt es ein schlichtes schwarzes Kleid in ihrer Luxuskammer?« Miss Minchins Stimme klang bitter.

»Ein schwarzes Kleid?«, stammelte Miss Amelia nur.

»Nein – ja! Aber es ist ihr zu kurz. Sie hat nur das alte schwarze Samtkleid, aus dem sie herausgewachsen ist.«

»Du gehst sofort zu ihr. Sieh zu, dass sie dieses lächerliche rosafarbene Seidenkleid auszieht. Und sag ihr, sie soll das schwarze anziehen, ganz gleich, wie es aussieht. Mit dem Luxus ist es ein für alle Mal vorbei!«

Miss Amelia begann zu weinen.

»Aber Schwester!«, schluchzte sie. »Was ist denn nur geschehen?«

Miss Minchin hielt sich nicht mit langen Erklärungen auf.

»Captain Crewe ist tot«, sagte sie. »Er ist völlig mittellos gestorben und hat dieses verzogene, verzärtelte und verrückte

Kind ohne jeden Penny zurückgelassen. Jetzt müssen wir wohl oder übel für die Bettlerin aufkommen.«

Miss Amelia sank auf den nächstbesten Stuhl.

»Unmengen von meinem Geld habe ich für sie ausgegeben. Keinen Penny werde ich davon wiedersehen. Diese lächerliche Party muss sofort aufhören. Geh und sag Sara, sie soll sofort ein anderes Kleid anziehen.«

»Ich soll ihr das sagen?«, jammerte Miss Amelia. »Muss das denn wirklich sofort sein?«

»Sofort!«, lautete die grimmige Antwort. »Sitz nicht da wie eine dumme Gans. Los!«

Miss Amelia trocknete ihre rot geweinten Augen, stand auf und verließ wortlos den Raum.

Miss Minchin ging unruhig auf und ab. Ohne es zu merken, sprach sie laut mit sich selbst. Das ganze letzte Jahr war sie fasziniert gewesen von der Diamantenmine und den zuvor nicht für möglich gehaltenen Chancen, die sich daraus ergeben konnten. Sie hatte die Absicht gehabt, Aktien zu kaufen, um reich zu werden. Und jetzt! Statt des erhofften Reichtums gab es nur Verluste zu beklagen.

»Prinzessin Sara, natürlich!«, sagte sie. »Das Kind ist verwöhnt worden, als wäre es die Königin höchstpersönlich!«

Mit diesen Worten rauschte sie wütend um den Tisch herum, als sie unvermittelt durch ein lautes Schluchzen abgelenkt wurde, das unter dem Tisch hervorzukommen schien.

»Wer ist da?«, rief sie aus. Da war das laute Schluchzen schon wieder. Miss Minchin bückte sich und hob eine Ecke des Tischtuches hoch.

»Wie kannst du es wagen!«, schrie sie. »Das ist unerhört! Komm sofort da heraus!«

pon' das in ich

ich ist nicht

:

:

chape

>

66

jein

- von W407 ist nicht
- jein ist nicht in der Person

pon' das in ich
ich ist nicht

Becky krabbelte aus ihrem Versteck hervor. Das Häubchen hing nur noch auf einem Ohr und ihr Gesicht war ver-schwollen vom Weinen.

»Bitte, Ma'am. Ich bin's nur«, versuchte sie zu erklären. »Ich weiß, es war nicht recht. Aber ich doch bloß die Puppe anschaun. Und dann sind Sie gekommen, da hab ich's mit der Angst gekriegt und hab mich versteckt.«

»Du hast mir nachspioniert«, sagte Miss Minchin.

»Nein, nein, Ma'am«, wehrte Becky ab. »Ich hab mich zugehört. Ich bloß warten, bis ich mich unbemerkt davon-schleichen konnte. Aber es ging nich und da bin ich geblie-ben. Ich wirklich nich zuhören, Ma'am. Ich kann nix dafür, wirklich nich!«

»Verlass sofort den Raum!«, befahl ihr Miss Minchin.

Becky machte einen Knicks. Die Tränen liefen ihr über die Backen.

»Ja, Ma'am, sofort, Ma'am«, sagte sie mit zitternder Stim-me. »Aber, ich meine, ich möchte – Miss Sara war doch eine reiche junge Lady, sie isse doch nich gewohnt, sich allein anzuziehen und so. Was soll sie denn ohne Zofe machen? Bitte, darf ich nich für sie sorgen, wenn ich meine Arbeit ge-macht habe? Ich beeil mich auch – bittel!« Sie brach erneut in Tränen aus. »Die arme Miss Sara, wo wir sie doch immer Prinzessin genannt haben.«

Miss Minchin wurde noch wütender. Sie stampfte mit dem Fuß auf und sagte: »Du wirst nichts dergleichen tun. Sie wird lernen, sich allein anzuziehen, wie alle anderen auch. Wenn du nicht sofort den Raum verlässt, lass ich dich aus dem Haus werfen. Verstanden?«

Becky hielt sich die Schürze vors Gesicht und verließ fluchtartig das Klassenzimmer.

< chape

ich ist nicht
ich ist nicht

67

chape
2 obj. → 1
Personen
Vat. 10

<

zlatano, preformulovano!
jine pozadi, etc.

Ein paar Stunden später wurde Sara in Miss Minchins Zimmer gerufen.

hino mo misno zlatano

Als Sara Miss Minchins Wohnzimmer betrat, war ihr Gesicht bleich und unter ihren Augen lagen dunkle Schatten. Nichts erinnerte mehr an die kleine, rosa gekleidete Elfe, die mit großen, staunenden Augen ihre Geschenke bewundert hatte.

(jine formulu budi zlatano)

si me pizicki vsi zlatano

Ohne Mariettes Hilfe hatte sie das alte schwarze Samtkleid angezogen, das sie schon eine ganze Weile nicht mehr getragen hatte. Es war zu kurz und zu eng, sodass ihre dünnen Beinchen ein ganzes Stück darunter hervorschauten. Da sie kein schwarzes Haarband gefunden hatte, hingen ihre kurzen, dicken schwarzen Haare lose um ihr Gesicht. Sie hielt Emily im Arm, die sie in ein schwarzes Stück Stoff eingewickelt hatte.

»Leg deine Puppe weg«, sagte Miss Minchin. »Was fällt dir ein, sie mitzubringen?«

zlatano

Aber Sara weigerte sich. »Ich werde sie nicht weglegen«, sagte sie. »Sie ist alles, was ich habe. Mein Vater hat sie mir geschenkt.«

zlatano

Sara war keineswegs unhöflich. Aber sie sprach mit einer Bestimmtheit, der Miss Minchin nichts entgegenzusetzen hatte.

»Von heute ab wirst du keine Zeit mehr haben, mit deinen Puppen zu spielen«, sagte Miss Minchin. »Du musst von nun an arbeiten und dich nützlich machen.«

Sara schaute sie mit ihren großen Augen unverwandt an und sagte kein einziges Wort.

»Ab jetzt wird alles anders«, fuhr Miss Minchin fort. »Ich schätze, Miss Amelia hat dir bereits erklärt, was passiert ist.«

»Ja«, erwiderte Sara. »Mein Vater ist tot. Er hat mir nichts hinterlassen. Ich bin ganz arm.«

»Du bist eine Bettlerin«, sagte Miss Minchin, die allein der Gedanke daran schon wütend machte. »Es sieht so aus, als hättest du keinerlei Verwandte, kein Zuhause und niemanden, der sich um dich kümmert.«

Ein kleines Zucken lief über das dünne bleiche Gesicht, aber Sara sagte wieder nichts.

»Was starrst du mich so an?«, fragte Miss Minchin scharf. »Bist du so dumm, dass du nicht verstehst, warum es geht? Ich habe dir mitgeteilt, dass du eine Waise bist, um die sich niemand kümmert, es sei denn, ich behalte dich aus Barmherzigkeit hier.«

»Ich verstehe«, sagte Sara mit leiser Stimme. »Ich verstehe vollkommen.«

»Ich habe diese Puppe bezahlt«, rief Miss Minchin und zeigte auf das herrliche Geburtstagsgeschenk, das neben ihr saß, »und nicht nur diese lächerliche Puppe, sondern auch all die anderen nutzlosen, extravaganten Dinge! Alles, was du besitzt, gehört mir. Hast du verstanden?«

zlatano
a preformulovano
zlatano

»Dann nehmen Sie sie bitte weg«, sagte Sara. »Ich will nichts mehr davon wissen.«

Wenn Sara geweint und geschluchzt hätte oder wenn sie irgendein sichtbares Zeichen von Furcht gezeigt hätte, wäre Miss Minchin sicher geduldiger mit ihr gewesen, doch Saras unverwandter Blick und ihr stolzes Stimmchen verursachten ihr Unbehagen.

»Du brauchst gar nicht so hochnäsiger zu tun«, sagte sie. »Diese Zeiten sind endgültig vorbei. Du bist keine Prinzessin mehr. Deine Kutsche und dein Pony werden verkauft und deine Zofe wird entlassen. Du wirst deine ältesten und ein-

fachsten Kleider tragen, denn die anderen sind deinem jetzigen Stand nicht mehr angemessen. Ab jetzt wirst du für deinen Lebensunterhalt arbeiten müssen, genau wie Becky.«

Zu Miss Minchins großer Überraschung trat ein kleiner Hoffnungsschimmer in Saras Augen.

»Ich darf arbeiten?«, sagte sie. »Wenn ich arbeiten darf, wird es für mich nicht so schwer sein. Was soll ich tun?«

»Du wirst alles tun, was man dir aufträgt«, lautete die Antwort. »Du bist ein kluges Kind und lernst schnell. Wenn du dich nützlich machst, werde ich dich hierbehalten. Du sprichst gut Französisch und kannst den kleineren Kindern dabei helfen.«

»Darf ich?«, rief Sara aus. »Oh, bitte, das möchte ich gern. Ich weiß, dass ich sie unterrichten kann. Ich mag sie und sie mögen mich.«

> »Erzähl keinen Unsinn«, sagte Miss Minchin. »Du wirst nicht nur die Kleinen unterrichten, sondern noch eine ganze Menge mehr zu tun haben. Du wirst Botengänge erledigen und in der Küche und im Klassenzimmer helfen. Wenn ich nicht mit dir zufrieden bin, werde ich dich hinauswerfen. Vergiss das nicht. Und jetzt geh.«

→ Einen kurzen Augenblick lang stand Sara da und schaute Miss Minchin an. Wirre Gedanken schossen ihr durch den Kopf. Dann drehte sie sich um und wollte das Zimmer verlassen.

»Halt!«, sagte Miss Minchin. »Willst du dich nicht wenigstens bei mir bedanken?«

> Verdutzt blieb Sara stehen und fragte: »Wofür denn?«

»Dafür, dass ich so freundlich bin und dir ein Zuhause biete«, antwortete Miss Minchin.

Sara näherte sich ihr ein paar Schritte. Ihr Atem ging schwer, und als sie sprach, hatte ihre Stimme nichts Kindliches mehr an sich.

»Sie sind nicht freundlich«, sagte sie. »Sie sind kein bisschen freundlich und dies ist auch kein Zuhause.« Dann drehte sie sich um und rannte aus dem Zimmer, bevor Miss Minchin sie aufhalten konnte.

Mit heftig klopfendem Herzen stieg sie die Treppe hinauf ^{2. Stockwerk} und hielt Emily fest an sich gepresst. Sara hatte nur noch einen Wunsch. Sie wollte sich in ihrem Zimmer verkriechen, sich an das große Tigerfell anschmiegen und ins Feuer starren. Doch noch ehe sie den sicheren Hafen erreichen konnte, trat Miss Amelia aus Saras Zimmer und machte die Tür hinter sich zu.

»Da darfst du nicht mehr hinein«, sagte sie.

»Warum denn nicht?«, rief Sara aus und trat unwillkürlich einen Schritt zurück.

»Das ist nicht mehr länger dein Zimmer«, erwiderte Miss Amelia mit schamgerötetem Gesicht.

In diesem Augenblick verstand Sara, wovon Miss Minchin ^{vorher} gesprochen hatte. Nichts würde mehr wie früher sein.

»Wo soll ich denn jetzt wohnen?«, fragte sie und hoffte nur, dass niemand das Zittern ihrer Stimme bemerken würde.

»Du wirst in der Dachkammer neben Beckys Zimmer schlafen.«

Sara wusste, was das bedeutete. Becky hatte ihr schon von der kleinen Kammer erzählt. Sara drehte sich um und stieg zwei Stockwerke höher. Je weiter sie nach oben kam, umso schmaler wurde die Treppe, auf der ein schäbiger alter Teppich lag. Sie hatte das Gefühl, sich immer weiter von

dem Leben zu entfernen, das sie bislang geführt hatte. Die Sara von heute, in dem engen, alten Kleid, die in einer Dachstube lebte, hatte mit jener anderen Sara nichts mehr gemeinsam.

Als sie endlich ihr Zimmerchen erreichte, holte sie tief Luft. Sie schloss die Tür hinter sich und schaute sich um.

Das war wirklich eine andere Welt. Das Zimmer hatte schräge Wände und keine Tapeten. Der ehemals weiße Putz war schmutzig und bröckelig. Ein rußiger Kamin stand in einer Ecke des Zimmers und in der anderen befand sich ein altes, eisernes Bettgestell mit einer harten Matratze und einer dünnen Bettdecke. Lauter verwohnte Möbelstücke, die sonst keiner mehr haben wollte. Unter dem kleinen Dachfenster, durch das man ein Stückchen grauen Himmels sehen konnte, stand ein verbeultes rotes Fußbänkchen. Darauf ließ Sara sich nieder. Sie weinte fast nie und auch jetzt kamen ihr keine Tränen. Sie setzte sich Emily auf den Schoß, verbarg ihr Gesicht in ihrem Haar und saß einfach nur da, ohne einen Laut von sich zu geben.

> Jemand klopfte leise und vorsichtig an die Tür. Langsam öffnete sich die Tür und ein tränenverschmiertes Gesicht lugte um die Ecke. Es war Becky, die stundenlang in der Küche gesessen und geweint hatte. Ihre Augen waren verheult.

»Oh, Miss«, sagte sie zögernd und ängstlich. »Darf ich – kann ich reinkommen?«

Sara hob den Kopf und schaute sie an. Sie versuchte zu lächeln, aber es gelang ihr nicht. Ihr früherer Gesichtsausdruck war plötzlich verschwunden und sie sah sehr kindlich aus. Sara streckte ihre Hand aus und seufzte.

»Ach, Becky«, sagte sie. »Ich hab dir ja gesagt, dass es

überhaupt keinen Unterschied zwischen uns beiden gibt. Wir sind nur zwei kleine Mädchen, sonst nichts. Jetzt kannst du selbst sehen, dass ich recht hatte. Ich bin keine Prinzessin mehr.«

Becky rannte auf sie zu, nahm ihre Hand und drückte sie fest an ihre Brust. Dann kniete sie, laut schluchzend, neben Sara nieder.

»Doch, das sin' Sie«, weinte sie und der Kummer brach ihr fast das Herz. »Was auch passiert – ganz egal – Sie sin' und bleiben 'ne Prinzessin. Das kann keiner ändern!«

prelovanje u životu
the other side
v onj

v onj - atr door

whitewashed

teško prihvatila v onj
faded coverlet = isključivo pernat

2 v. 72 → 1 72

prelovanje u životu

preformulovano

kdj? Prelovanje u životu
v onj. str. 44

»Ich bitte oftmals um Entschuldigung, Äffchen. Aber ich mag dich!«

Sie lehnte sich auf ihrem Stuhl zurück und dachte nach.

»Vielleicht ist er traurig, weil er so hässlich aussieht«, sagte sie. »Sicher denkt er andauernd darüber nach, falls er überhaupt denken kann. Hallo, liebes Äffchen, kannst du denken?«

Aber der Affe antwortete nicht, sondern hob nur seine kleine Hand und kratzte sich am Kopf.

»Was solln wir denn bloß mit ihm machen?«, fragte Becky.

»Heute Nacht kann er in meinem Zimmer schlafen und morgen bringe ich ihn dem indischen Gentleman zurück. Es tut mir leid, dass ich dich morgen wieder hergeben muss, Äffchen. Aber es muss sein. Du solltest deine eigene Familie am liebsten haben und ich bin nicht wirklich mit dir verwandt.«

Als sie sich schlafen legte, machte sie ihm ein kleines Lager am Fußende des Bettes. Er rollte sich zusammen und schlief tief und fest wie ein Baby und fühlte sich in seinem Nest offenbar sehr wohl.

Kapitel 17

»Sie ist es!«

AM NÄCHSTEN NACHMITTAG saßen drei Mitglieder der Großfamilie in der Bibliothek des indischen Gentlemans und bemühten sich nach Kräften, ihn aufzuheitern. Sie hatten die Erlaubnis erhalten, zu ihm zu gehen, weil er ausdrücklich um ihren Besuch gebeten hatte. Er hatte in der letzten Zeit unter großer Anspannung gestanden und wartete nun ängstlich auf ein bestimmtes Ereignis. Heute sollte Mr Carmichael von seiner Moskaureise zurückkehren. Sein Aufenthalt dort hatte sich von Woche zu Woche verlängert. Als er in Moskau angekommen war, hatte er zunächst keine brauchbare Spur der gesuchten Familie finden können. Und als er sie schließlich gefunden hatte und der Familie einen Besuch abstattete, stellte sich heraus, dass sie gerade verreist war. Alle seine Bemühungen, mit ihr Kontakt aufzunehmen, waren vergeblich. Daher hatte er beschlossen, bis zu ihrer Rückkehr in Moskau zu bleiben.

Mr Carrisford saß in seinem Lehnstuhl und Janet saß neben ihm auf dem Fußboden. Nora hatte sich ein Fußbänken genommen und Donald ritt auf dem ausgestopften Kopf eines Tigers, dessen Fell als Teppich diente. Er war außer Rand und Band. *»Lehr aufspritzt und wild herum« (Freudensong)*
»Ein bisschen leiser, Donald«, sagte Janet. »Wir sind hier, Janet formelovida«
um einen Kranken zu unterhalten. Aber dafür musst du nicht unbedingt so schreien. Ist es Ihnen zu laut, Mr Carrisford?« Besorgt wandte sie sich an den indischen Gentleman.

Aber der streichelte ihr beruhigend über die Schulter.

»Nein, es ist nicht zu laut«, erwiderte er. »Außerdem hindert es mich daran, zu viel nachzudenken.«

»Ich will ganz leise sein«, rief Donald. »Wir werden alle mucksmäuschenstill sein.«

»Ich glaube, nicht mal fünfzigtausend Mäuse machen solchen Lärm wie du«, sagte Janet streng. »Wir wollten doch mucksmäuschenstill sein.«

Mr Carrisford lachte und klopfte ihr wieder auf die Schulter.

»Papa wird bestimmt bald kommen«, sagte sie. »Können wir über das kleine Mädchen sprechen, das vermisst wird?«

»Ich könnte jetzt über nichts anderes reden«, erwiderte der indische Gentleman und runzelte die Stirn. Er sah müde aus.

»Wir lieben sie«, sagte Nora. »Wir nennen sie die unglückliche kleine Märchenprinzessin.«

»Warum denn das?«, wollte der indische Gentleman wissen.

Janet antwortete ihm.

»Wir haben sie so getauft, weil sie märchenhaft reich sein wird, wenn man sie findet. Zuerst haben wir sie daher auch Märchenprinzessin genannt, aber es schien uns nicht ganz zu stimmen.«

»Stimmt es, dass ihr Papa sein ganzes Geld einem Freund geliehen hat, um damit ein Diamantenbergwerk zu betreiben?«, fragte Nora. »Und als der Freund glaubte, dass alles verloren sei, ist er einfach weggelaufen, weil er sich wie ein Räuber vorkam?«

»Du weißt doch, dass er kein Räuber war«, warf Janet hastig ein.

Der indische Gentleman nahm schnell ihre Hand.

»Nein, das war er nicht wirklich«, sagte er.

»Es tut mir leid um den Freund«, sagte Janet. »Ich kann nichts dafür. Er wollte es bestimmt nicht tun, es würde ihm bestimmt das Herz brechen. Ich bin sicher, es brähe ihm das Herz.«

»Du bist eine verständige kleine Frau, Janet«, sagte der indische Gentleman und hielt ihre Hand fest in der seinen.

»Hast du Mr Carrisford von dem kleinen-Mädchen-das-keine-Bettlerin-ist erzählt?«, schrie Donald. »Hast du ihm schon gesagt, dass sie schöne, neue Kleider hat? Vielleicht wurde sie auch vermisst und jetzt hat man sie plötzlich gefunden?«

»Da kommt eine Droschke«, rief Janet plötzlich. »Sie hält vor der Tür. Es ist Papa!«

Sie rannten zum Fenster und schauten hinaus.

»Ja, es ist Papa«, verkündete Donald. »Aber ein kleines Mädchen ist nicht dabei.«

Sofort rannten alle drei aus dem Zimmer und stürzten in die Halle, um ihren Vater zu begrüßen. Man konnte hören, wie sie vor Freude auf und ab hüpfen, in die Hände klatschen, wie er sie hochhob und küsste.

Mr Carrisford versuchte aufzustehen, aber kraftlos sank er wieder in seinen Sessel zurück.

»Es hat keinen Zweck«, sagte er. »Was für ein altes Wrack ich doch bin!«

Mr Carmichaels Stimme war vor der Tür zu hören.

»Nein, Kinder«, sagte er, »ihr könnt später wieder hereinkommen, wenn ich mit Mr Carrisford gesprochen habe. Geht und spielt mit Ram Dass.«

Er öffnete die Tür und trat ein. Er sah noch rosiger aus als

with a tired look → ver

the little company princess

→ kleine Märchenprinzessin
für den Ravi → Prinzessin

→ rot → ver

→ Prinzessin → ver

sonst und strahlte Frische und Gesundheit aus. Aber er sah enttäuscht und ängstlich drein, als er die unausgesprochene, bange Frage in den Augen des Kranken las, als sie sich die Hand reichten.

»Was gibt es Neues?«, fragte Mr Carrisford. »Was ist mit dem Kind, das die Russen adoptiert haben?«

»Es ist nicht das Mädchen, das wir suchen«, lautete Mr Carmichaels Antwort. »Sie ist viel jünger als die kleine Tochter von Captain Crewe. Ihr Name ist Emily Carew. Ich habe sie gesehen und mit ihr gesprochen. Zum Glück konnte mir das russische Ehepaar jede Einzelheit mitteilen.«

Müde und unglücklich schaute ihn der indische Gentleman an. Er ließ Mr Carmichaels Hand los und sagte: »Dann müssen wir wieder von vorne anfangen. Es bleibt uns nichts anderes übrig. Bitte, setzen Sie sich doch.«

Mr Carmichael setzte sich.

»Kommen Sie«, sagte er mit seiner heiteren Stimme, »wir finden sie bestimmt.«

»Wir müssen wieder von vorne anfangen. Wir dürfen keine Zeit verlieren.« Mr Carrisford grämte sich. »Haben Sie einen neuen Vorschlag, irgendeinen?«

Mr Carmichael war unruhig. Er stand auf und wanderte auf und ab.

»Nun, vielleicht«, sagte er. »Ich weiß nicht, ob er etwas taugt. Als ich mit dem Zug von Dover hierhergefahren bin, hatte ich Zeit zum Nachdenken. Da ist mir etwas eingefallen.«

»Was denn? Wenn sie noch lebt, muss sie ja irgendwo sein.«

»Ja. Sie ist bestimmt irgendwo. Wir haben alle Schulen in Paris abgesucht. Ich finde, wir sollten es jetzt in London ver-

postwendend anfragen

Ausgabe → 2

persönliche Notizen
Ausgabe → 2

suchen. Das ist mein Vorschlag – wir verlagern die Suche auf London.«

»Es gibt so viele Schulen in London«, sagte Mr Carrisford.

↙

»Im Nachbarhaus ist übrigens eine Schule.«

»Dann fangen wir am besten dort an. Das liegt schließlich am nächsten.«

»Es gibt dort ein Mädchen, das mich interessiert«, sagte Carrisford. »Aber sie ist keine Schülerin. Und sie ist klein, dunkelhaarig und sehr einsam. Sie sieht dem armen Crewe überhaupt nicht ähnlich.«

↙

Während Mr Carrisford noch sprach, betrat plötzlich Ram

24.11.1900

Dass die Bibliothek und verbeugte sich höflich. Seine dunklen, glänzenden Augen leuchteten aufgeregt.

»Sahib«, sagte er, »das Kind ist gekommen – das Kind, das Ihnen so leidet. Sie hat den Affen zurückgebracht. Er ist gestern Nacht ausgerissen und in ihre Dachkammer geklettert. Ich habe mir gedacht, es würde dem Sahib vielleicht gefallen, sie zu sehen und mit ihr zu sprechen.«

»Wie heißt sie?«, fragte Mr Carmichael.

»Keine Ahnung«, erwiderte Mr Carrisford. »Es ist das

Kind, von dem ich Ihnen gerade erzählt habe. Ein Dienstmädchen von der Schule nebenan.« Er winkte Ram Dass näher zu sich heran und sagte zu ihm: »Ja, ich möchte sie gerne sehen. Hol sie her.« Dann wandte er sich an Mr Carmichael. »Während Ihrer Abwesenheit war ich ganz verzweifelt«, erklärte er. »Die Tage waren so lang und düster.

Ram Dass hat mir von dem unglücklichen Kind erzählt und zusammen haben wir uns einen romantischen Plan ausgedacht, um ihm zu helfen. Es mag Ihnen kindisch vorkommen, aber ich hatte wenigstens etwas, womit ich mich beschäftigen konnte. Aber ohne die Hilfe meines geschickten

indischen Dieners Ram Dass hätte ich es nicht tun können.«

Dann betrat Sara den Raum. Sie hielt das Äffchen im Arm, das offenbar keineswegs die Absicht hatte, sie loszulassen. Es schnatterte lustig drauflos. Saras Wangen waren rot vor Aufregung. Sie konnte es noch gar nicht fassen, plötzlich in der Bibliothek des indischen Gentlemans zu stehen.

»Ihr Affe ist wegelaufen«, sagte sie mit ihrer netten Stimme. »Ich habe ihn in der letzten Nacht vor meinem Dachfenster gefunden und hereingeholt, weil es so kalt war. Ich hätte ihn sofort zurückgebracht, aber es war schon sehr spät. Ich weiß, dass Sie krank sind, und wollte Sie nicht stören.«

Der indische Gentleman schaute sie voller Interesse an.

»Das war sehr rücksichtsvoll von dir«, sagte er.

Sara drehte sich zu Ram Dass um, der an der Tür stehen geblieben war.

»Soll ich ihn dem Laskaren geben?«, fragte Sara.

»Woher weißt du, dass er ein Laskar ist?«, fragte der indische Gentleman.

»Oh, ich kenne Laskaren«, sagte Sara und überreichte Ram Dass das Äffchen, das sich heftig sträubte. »Ich bin in Indien geboren.«

Der indische Gentleman fuhr auf und schaute Sara so gespannt und prüfend an, dass sie für einen Moment ganz verwirrt war.

»Du bist in Indien geboren worden? Wirklich?«, rief er. »Komm näher.« Er streckte ihr seine Hand entgegen.

Sara trat zu ihm und ergriff seine Hand. Sie stand einfach nur da und schaute ihn aus ihren graugrünen Augen an. Irendetwas ging hier vor.

»Du wohnst im Nachbarhaus?«, fragte er.

»Ja. Ich lebe in Miss Minchins Mädchenpensionat.«

»Aber du bist keine ihrer Schülerinnen?«

Ein kleines Lächeln huschte über Saras Gesicht. Einen Augenblick lang zögerte sie.

»Ich bin mir nicht ganz sicher, was ich eigentlich bin«, erwiderte sie.

»Wieso nicht?«

»Zuerst war ich eine Schülerin, eine besonders bevorzugte sogar. Aber jetzt –«

»Du warst eine Schülerin? Und was bist du jetzt?«

Das verkrampfte, traurige kleine Lächeln erschien wieder auf Saras Lippen.

»Ich schlafe in der Dachkammer neben dem Küchenmädchen«, sagte sie. »Ich kaufe für die Köchin ein – ich tue alles, was sie mir sagt. Und ich unterrichte die Kleinen.«

»Fragen Sie weiter, Carmichael«, sagte Mr Carrisford und sank ermattet in seinen Sessel zurück. »Fragen Sie sie. Ich kann es nicht.«

»Was meinst du mit ‚zuerst, mein Kind?‘«, wollte der Vater der Großfamilie wissen.

»Als ich von meinem Vater hierhergebracht wurde.«

»Und wo ist dein Vater jetzt?«

»Er ist gestorben«, sagte Sara sehr leise. »Er hat sein ganzes Vermögen verloren und mir nichts hinterlassen.«

»Carmichael« Der indische Gentleman schrie fast, so aufgeregt war er. »Carmichael!«

»Wir dürfen sie nicht erschrecken«, raunte Mr Carmichael ihm hastig zu.

Dann wandte er sich wieder an Sara. »Daher wurdest du also in die Dachkammer verbannt und als Mädchen für alles eingesetzt. So war's doch, oder?«

»Keiner hat für mich gesorgt«, sagte Sara. »Ich habe kein Geld und keine Verwandten.«

»Wie hat dein Vater sein Vermögen verloren?«, unterbrach der indische Gentleman sie atemlos.

»Er hat es nicht selber verloren«, antwortete Sara, die sich von Minute zu Minute mehr wunderte. »Er hatte einen guten Freund – einen Freund, den er sehr gern hatte. Es war sein Freund, der das Geld genommen hat. Er hat seinem Freund zu sehr vertraut.«

Der indische Gentleman atmete schwer.

»Der Freund hatte vielleicht gar keine böse Absicht«, sagte er. »Vielleicht war alles nur ein unglücklicher Zufall.«

Sara war sich nicht bewusst, wie unbarmherzig ihre ruhige, junge Stimme klang, als sie darauf antwortete.

»Dieser Zufall hat meinem Papa das Leben gekostet«, sagte sie. »Er hat ihn getötet.«

»Wie hieß dein Vater?«, sagte der indische Gentleman.

»Sag mir seinen Namen.«

»Sein Name war Ralph Crewe«, erwiderte Sara verduzt.

»Captain Crewe! Er ist in Indien gestorben.«

Das verhärmte Gesicht zog sich zusammen und Ram Dass eilte an die Seite seines Herrn.

»Carmichael«, keuchte der Kranke, »das ist das Kind! Sie ist es!«

Einem Augenblick lang befürchtete Sara, er würde sterben.

Ram Dass flößte ihm aus einer Flasche ein paar Tropfen ein. Sara stand leise zitternd daneben. Sie schaute Mr Carmichael verwirrt an.

»Welches Kind bin ich?« Ihre Stimme schwankte.

»Er war der Freund deines Vaters«, erwiderte ihr Mr Car-

michael. »Du brauchst keine Angst zu haben. Wir haben schon seit zwei Jahren nach dir gesucht.«

Sara legte ihre Hand auf die Stirn, ihr Mund zitterte. Das konnte doch nur ein Traum sein! *in a formula - org. laptop*

»Und ich war die ganze Zeit bei Miss Minchin«, flüsterte sie. »Auf der anderen Seite der Wand.«

*belong to nobody
-> niem. verze kapt.*

pidaho

byronic. Proc?

*Adressen -> Z
verduzt*

11.3 O autorce¹

Frances Eliza Hodgson Burnettová se narodila 24. listopadu 1849 v anglickém Manchesteru. Žila v Cheetham Hill, ale když jí zemřel otec, byla její rodina nucena rozprodat majetek a přestěhovat se do Salfordu. Když jí bylo šestnáct, emigrovali do města Knoxville ve státě Tennessee. Tam si začala přivydělávat psaním. V roce 1872 se provdala za Swana Burnetta. Dva roky spolu žili v Paříži, kde se také narodili jejich dva synové. Poté se vrátili do Spojených států. V roce 1892 zemřel její nejstarší syn Lionel, což jí způsobilo hluboké deprese, se kterými se potýkala většinu svého života. V roce 1898 se nechala rozvést a o dva roky později, v roce 1900, se znovu provdala, ale její druhé manželství trvalo pouze krátce. Na konci života se usadila na Long Islandu v New Yorku, kde také v roce 1924 zemřela.

Mezi nejznámější díla Frances Hodgson Burnettové se řadí „Tajemná zahrada“ (The Secret Garden, 1911), „Malá princezna“ (A Little princess, 1905) a „Malý lord Fauntleroy“ (Little Lord Fauntleroy, 1886). Její knihy byly přeloženy do mnoha jazyků, Malá princezna ale v češtině vydána dosud nebyla. Její díla byla též zfilmována.

---

¹ (Wikipedia, 2012)